

Izvještaj o poslovanju
DOO "Crnogorski operator tržišta električne energije"-
Podgorica
01.01.2022. - 31.12.2022. godine

Podgorica, jun 2023. godine

I. OSNOVNI PODACI

Društvo sa ograničenom odgovornošću "Crnogorski operator tržišta električne energije" – Podgorica (u daljem tekstu: Operator tržišta), je energetska subjekat koji je nosilac Licence za djelatnost Operatora tržišta električne energije (u daljem tekstu: Licenca). Licenca je od strane Regulatorne agencije za energetiku izdata 22.12.2011. godine i upisana u registar izdatih licenci pod brojem L-E-013.

Operator tržišta je osnovan Odlukom Vlade Crne Gore, 16. decembra 2010. godine, u skladu sa Zakonom o energetici i Zakonom o privrednim društvima i registrovan je kao privredno društvo kod Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici 29.07.2011. godine.

Operator tržišta u skladu sa Zakonom o energetici, Licencom, Tržišnim pravilima i međunarodno preuzetim obavezama Vlade Crne Gore iz oblasti energetike, koje proističu iz međunarodnih propisa (direktiva 2009/72/EC, sporazum o Energetskoj zajednici i dr.), obavlja sljedeće djelatnosti:

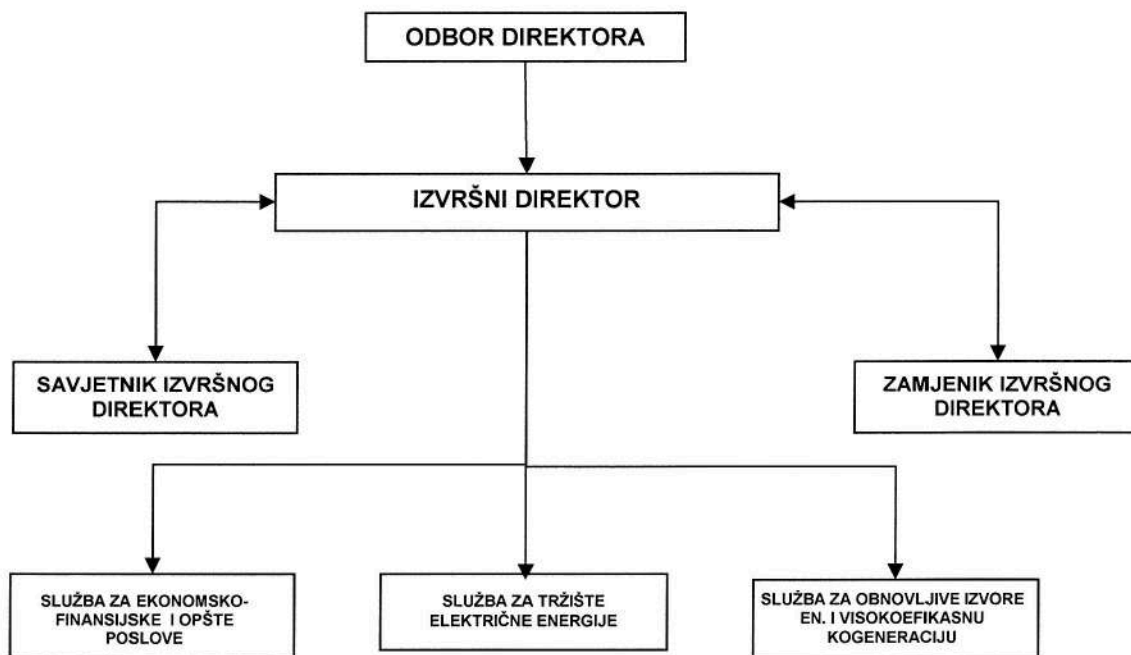
1. organizovanje i upravljanje tržištem električne energije i
2. otkup električne energije proizvedene u objektima povlašćenih proizvođača iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije i njenu prodaju snabdjevačima i kupcima samosnabdjevačima.
3. Aktivnosti vezane za garancije porijekla koje Operator tržišta izdaje na zahtjev proizvođača električne energije, za energiju proizvedenu u energetskom objektu koji koristi obnovljive izvore energije ili visokoefikasnu kogeneraciju.

Osnovni kapital Društva na 31.12.2022.godine iznosi 470.338,87 EUR-a.

U cilju obezbjeđivanja neophodnog pravnog, organizacionog, operativnog i tehničkog okvira za formiranje i rad berze električne energije, trgovinu električnom energijom i posredovanje u trgovini električnom energijom, Vlada Crne Gore je, zaključcima od 17.06.2016. godine, obavezala Operatora tržišta da bude učesnik u osnivanju berze električne energije u Crnoj Gori sa Crnogorskim elektroprenosnim sistemom AD Podgorica i Elektroprivredom Crne Gore AD Nikšić. Vlasnički udio Operatora tržišta u ovom privrednom društvu je 18,80%. Ukupan dosadašnji ulog Operatora tržišta iznosi 180.010,00 EUR-a.

1. Organizaciona struktura Operatora tržišta

Organizaciona struktura Operatora tržišta, sistematizacija radnih mjesta i broj potrebnih izvršilaca za obavljanje djelatnosti, utvrđuje se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Slika br. 1. Organizациона структура Operatora tržišta na kraju 2022. godine

Registrovana djelatnost Operatora tržišta, utvrđena zakonom, Licencom i Statutom Operatora tržišta, realizuje se preko organizacionih jedinica:

- Službe za ekonomsko-finansijske i opšte poslove,
- Službe za tržište električne energije i
- Službe za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju.

1.1 U Službi za ekonomsko-finansijske i opšte poslove na kraju 2022. godine su obavljali poslove: šef službe, savjetnik za ekonomske poslove, dva savjetnika za pravne poslove, savjetnik za aplikativni softver, upisničar-arhivar i administrativno-tehnički sekretar.

U okviru Službe obavljaju se sljedeći poslovi: knjigovodstva, računovodstva i finansijski poslovi; platnog prometa, plaćanje i odnosi sa bankama; pripremanje analiza i izvještaja o ekonomsko-finansijskom poslovanju; pripremanje akata iz oblasti finansija koje odobrava Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti /u daljem tekstu: Agencija/; praćenje, izrada i dostavljanje izvještaja koji proizilaze iz akata Operatora tržišta i Agencije; praćenje i primjena zakona i drugih propisa, davanje stručnih mišljenja o primjeni zakona, drugih propisa i opštih akata Operatora tržišta, iz radnih odnosa i po osnovu rada; javnih nabavki; koordiniranje i razvijanje djelatnosti upravljanja i razvoja informacionog sistema, uz istovremenu povezanost svih organizacionih djelova Operatora tržišta i obavljanje poslova iz oblasti informacionih tehnologija; obezbjeđivanje operativne povezanosti: garantovanje za spoljnu i unutrašnju operativnu povezanost informacionog sistema Operatora tržišta; dostavljanje podataka i saradnja sa Službom za tržište električne energije i Službom za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju u dijelu praćenja naplate faktura koje ispostavljaju ove službe; pisarnice, arhive, administrativno-tehnički poslovi i dr.

1.2 U Službi za tržište električne energije na kraju 2022. godine bili su zaposleni: šef službe, dva savjetnika za izradu kratkoročnih voznih redova, savjetnik za količinski obračun prometa električne energije i usluga i savjetnik za finansije.

U Službi se obavljaju poslovi:

Vezani sa prijemom učesnika na tržište (obrade zahtjeva za prijem na tržište i pripremanje akata po podnijetim zahtjevima), zatim identifikacija, klasifikacija i registracija učesnika na tržištu električne energije, uključujući i dalje praćenje njihovih aktivnosti na tržištu Crne Gore, evidentiranje balansnih grupa i balansno odgovornih subjekata, kao i zaključenih ugovora o balansnoj odgovornosti, finansijskom poravnanju balansnog obračuna i ugovora o učestvovanju na tržištu električne energije, prikupljanje podataka od nosioca balansne odgovornosti i balansno odgovornih subjekata (uključujući i podatke obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije), kao podataka sa srednjeročnog (dan unaprijed) tržišta električne energije za izradu dnevnog okvirnog voznog reda, provjera i usaglašavanje voznih redova nosioca balansne odgovornosti i balansno odgovornih subjekata, izrada dnevnog okvirnog voznog reda, ažuriranje podataka o učesnicima na tržištu i balansno odgovornim subjektima/grupama. Takođe se obavlja prijem, obrada i unos ostvarenih voznih redova, prikupljanje i provjera validnosti podataka dobijenih od operatora prenosnog sistema (u daljem tekstu OPS), njihov unos i obrada u sistem poravnanja, prikupljanje i provjera validnosti podataka dostavljenih od strane operatora distributivnog sistema (u daljem tekstu ODS), (koji se odnose na krajnjeg kupca, kupce proizvođače kao i proizvodne jedinice priključene na njegov sistem), unos i obradu istih u sistem poravnanja, priprema bilansa stanja balansnih grupa i balansno odgovornih subjekata, obrada podataka tj. upravljanje procesom obrade podataka vezanih za primjenu balansnog mehanizma, provjeravanje i verifikaciju utvrđenih količinskih odstupanja sa nosiocima balansne odgovornosti kao i balansno odgovornim subjektima, provjeravanje i verifikacija utvrđenih količinskih odstupanja povlašćenih proizvođača, utvrđivanje finansijskog obračuna i kontrola (finansijska) verifikovanih količinskih odstupanja, zatim obavještanja učesnika na tržištu, OPS-a i ODS-a o okončanim količinskim i finansijskim obračunima i poravnanju, praćenje i kontrola primjene Metodologije za utvrđivanje cijena i uslova za pružanje pomoćnih i sistemskih usluga balansiranja prenosnog sistema i saradnja sa OPS-m u procesu usaglašavanja cijena, potom praćenje ostvarenja balansno odgovornih subjekata i balansnih grupa u smislu kontrole procijenjenog rizika za svakog balansno odgovornog subjekta odnosno balansnu grupu, obračunavanje iznosa bankarske garancije ili drugog sredstva obezbjeđenja plaćanja, uključujući i upravljanje rizicima kroz praćenje i reviziju dostavljenih instrumenata obezbjeđenja plaćanja u skladu sa propisima.

Sa Službom za ekonomsko-finansijske i opšte poslove vrši se praćenje naplate faktura po osnovu obaveza koje proističu iz balansnog mehanizma. U koordinaciji sa ostalim službama Društva, izrađuju se i objavljuju mjesečni i godišnji izvještaji kao i publikacije iz domena poslovanja za potrebe Vlade Crne Gore i drugih državnih institucija (MONSTAT, Uprava prihoda i carina i sl.), OPS-a, Agencije i učesnika na tržištu.

1.3 U Službi za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju na kraju 2022. godine bili su zaposleni: šef službe, savjetnik za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju i savjetnik za finansije.

U Službi se obavljaju poslovi vezani za: prijem učesnika na tržište električne energije proizvođača koji imaju status povlašćenih proizvođača (proizvođači koji proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije), prijem dnevnih planova proizvodnje povlašćenih proizvođača, izradu voznog reda za povlašćene proizvođače, izračunavanje proporcionalnog udjela snabdjevača i

kupaca samosnabdjevača za kupovinu električne energije proizvedene u objektima povlašćenih proizvođača, utvrđivanje podstajnih cijena za otkup električne energije od povlašćenih proizvođača u skladu sa podzakonskim aktima Vlade Crne Gore, način mjerenja i očitavanje proizvedene električne energije, garancije porijekla električne energije (registracija proizvodnih objekata, elektronsko registrovanje, izdavanje, prenošenje, povlačenje i otkazivanje garancija porijekla, uvoz i izvoz, prodaja garancija porijekla, administriranje platforme za garancije porijekla, proračun nacionalnog rezidualnog miksa itd.), praćenje debalansa koji izazivaju povlašćeni proizvođači, plaćanje računa za proizvedenu električnu energiju povlašćenim proizvođačima, fakturisanje snabdjevača i kupca samosnabdjevača za proporcionalni udio kupljene električne energije, praćenje stanja u fondu za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju i dr.

Van organizacionih jedinica su poslovi: izvršnog direktora, zamjenika izvršnog direktora i savjetnika izvršnog direktora.

1.4 Ljudski resursi

Prosječan broj zaposlenih u 2022. godini je bio 18.

<i>Kvalifikacija zaposlenih prema uslovima za radno mjesto</i>	<i>Broj zaposlenih</i>
VSS	16
VŠS	1
SSS	1
UKUPNO	18

Tabela br. 1: Podaci o prosječnom broju zaposlenih i koji su obavljali poslove u Operatoru tržišta na kraju 2022. godine

II POSLOVNE AKTIVNOSTI U 2022. GODINI

2.1 Ekonomski i pravni poslovi i funkcionalnost informacionog sistema

U Službi za ekonomsko-finansijske i opšte poslove obavljaju se poslovi iz ekonomske i pravne oblasti, opšti administrativni poslovi i poslovi iz informatičke djelatnosti.

U Službi su obavljani poslovi računovodstva i drugi finansijski poslovi (knjiženje izlaznih faktura, praćenje naplate, praćenje i knjiženje ulaznih faktura, praćenje stanja obaveza po datumima valuta, evidencija dokumentacije u vezi sa ostvarenjem RDP-a, knjiženje osnovnih sredstava, obračun i knjiženje zarada, kontrola knjiženja svih izvoda, generisanje IOPPD obrazaca i dostavljanje Poreskoj upravi, sačinjavanje i podnošenje OPPND obrazaca, KUF, KIF i PDV prijave, sačinjavanje godišnjih finansijskih iskaza, razgraničavanje prihoda i rashoda za potrebe regulatora i periodičnih i godišnjih finansijskih iskaza, priprema dokumentacije za potrebe revizije i dr.); poslovi javnih nabavki (izrada i podnošenje Plana javnih nabavki, provođenje postupaka javnih nabavki roba i usluga za sve planirane potrebe Operatora tržišta u 2022. godini, izrada izvještaja o sprovedenim postupcima, priprema dokumentacije za inspeksijski nadzor i dr). Ova Služba je učestvovala u pripremi predloga/inicijativa za izmjene i dopune, odnosno donošenje novih propisa (zakoni, uredbе), zatim u izradi opštih propisa Operatora tržišta iz oblasti tržišta električne energije i obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije, a takođe je u cjelosti ili učešćem sa drugim zaposlenima, pripremljen značajan broj opštih akata koji se odnose na cjelokupan rad Operatora tržišta. Pripremana su akta za rad Odbora direktora, izvršavani poslovi u vezi sa pravima i obavezama zaposlenih iz rada i po osnovu rada, poslovi praćenja i primjene zakona i drugih propisa i drugi pravni poslovi, odnosi sa Agencijom, opšti administrativni poslovi i dr.

U okviru Službe omogućavano je nesmetano funkcionisanje informacionog sistema Operatora tržišta.

Hardverski resursi od značaja za funkcionisanje informacionog sistema Operatora tržišta na kraju 2022. godine su:

- 1) 22 radne stanice;
- 2) 3 printera (Lexmark MX410 Series, HP LaserJet Pro MFP M277dw i TOSHIBA e-STUDIO 409S MFP);
- 3) CISCO ASA, Smart-UPS-APC, Catalyst 2960 Plus 48 10/100+2T/SFP LAN, AT-GS950/48-50 ALLIED TELESIS 48 port 10/100/1000TX WebSmart switch with 4 x 100/1000 SFP bays;
- 4) GSM dojava sa temperaturnim senzorom (temperaturni GSM uređaj za monitoring temperature i obavještavanje);
- 5) 3 fizička servera (3 HPE Proliant DL360 G10 za virtuelizaciju);
- 6) MSA 2052 FC storage sistem;
- 7) QNAP TS-431P3-2G NAS storage;
- 8) Oprema za audio i video konferencije.

U cilju centralizovanog skladištenja i razmjene podataka u okviru poslovne mreže (kreiranje i skladištenje rezervnih kopija operativnog sistema, virtuelnih mašina, skladištenje bitnih dokumenata, itd.) instaliran je i konfigurisan NAS uređaj. Kao podrška produkcijom okruženju instaliran je i konfigurisan testni server sa pratećim licencama (WinSvrCAL OLP UsrCAL x5, SQLSvrStdCore 2019 SNGL OLP 2Lic (2 Core License Pack)). Implementacija, praćenje i planiranje mjera zaštite i nabavke adekvatne opreme u svrhu

zaštite poslovne mreže i informacionog sistema od neovlašćenog pristupa i bezbjednosnih rizika predstavlja kontinuiran proces.

Veb prezentacija www.cotee.me je unaprijeđena u pogledu uvođenja novih, nedostajućih funkcionalnosti i nastavlja da doprinosi transparentnosti rada Operatora tržišta.

Kontinuirano unapređivanje saradnje sa međunarodnim organizacijama u domenu rada Službe nastavljeno je i u 2022. godini.

Kako bi se obezbijedilo pouzdano i stabilno funkcionisanje informacionog sistema na kome počiva rad Operatora tržišta, neophodna je primjena savremenih tehnologija u cilju održavanja stepena kvaliteta operativnih aktivnosti, automatizacije poslovnih procesa, kao i nabavka novog MMS (engl. Market Management Scheduling) sistema u svrhu kontinuiranog usaglašavanja sa konstantnim potrebama i tehničkim zahtjevima tržišta električne energije.

Funkcionalnosti MMS sistema predstavljaju preduslov i osnovni alat za ispunjenje dijela operativnih zahtjeva koji se odnose na Operatora tržišta, a koji su propisani Zakonom o energetici i Tržišnim pravilima. Dakle, u cilju nesmetanog odvijanja poslovnih aktivnosti, neophodno je adekvatno održavanje postojećih funkcionalnosti, kao i kontinuiran razvoj i hitno usaglašavanje sa standardima i tehničkim zahtjevima koje postavljaju međunarodne organizacije za standardizaciju evropske elektroenergetske mreže.

Funkcionalnosti MMS sistema

MMS sistem podrazumijeva sledeće procese i programske module:

- 1) Bilateralni ugovori (Bilateral Agreements) – faza prijave bilateralnih ugovora (elektronski formular za bilateralni ugovor sadrži sledeće podatke: podatke o ugovornim stranama, naziv ugovorne strane koja je odgovorna za prijavu, verifikaciju ugovora od strane obje ugovorne strane, potvrdu operatora prenosnog sistema za pristup sistemu, primopredajna mjesta, satnu dinamiku potrošnje, proizvodnje, prodaje, odnosno kupovine na primopredajnim mestima u MWh/h, datum i čas početka i završetka isporuke električne energije iz bilateralnog ugovora, potvrdu operatora prenosnog sistema o dodijeljenom kapacitetu za prekogranični prenos ugovorene količine električne energije),
- 2) Nominacije (Nomination) – faza identifikacije i unosa day-ahead voznih redova (navedena faza omogućava ručni unos, potom unos u XLS, XLSX ili XML formatu (uvoz podataka prema ENTSO-E Scheduling System (ESS) standardu/formatu), kao i provjeru tehničke ispravnosti plana),
- 3) ESS proces – faza planiranja, koja obuhvata sledeće procese: prijem, verifikaciju tehničke ispravnosti, provjeru tehničke izvodljivosti plana, kao i obavještenje o statusu prijavljenih planova (validacija uvoza prema ESS standardu, koja podrazumijeva izvještaje: kigtAcknowledgement, Anomaly i Confirmation status),
- 4) Transakcije (Transactions) – provjera ispravnosti prijavljenih transakcija,
- 5) MVD – uvoz podataka prema MVD formatu (uvoz mjerenja),
- 6) Izrada i upravljanje portfolijima za uvid u kalkulaciju bilansa odgovarajućeg tipa domena: kontrolnog bloka, kontrolne oblasti, balansne grupe/podgrupe (kalkulacije uključuju Matching i Equations algoritme),

- 7) Poravnanje (Settlement Process) – faza obračuna pod kojom se podrazumijeva proces upoređivanja usaglašenih planova sa realizacijom (uključuje složene Equations algoritme i stored procedure), kao i obračun odstupanja,
- 8) Ugovori (Contracts) – unos i lista svih ugovora između učesnika na tržištu (detalji ugovora u skladu sa nestandardnom formom ugovora za izvještavanje),
- 9) Analitički alati, Izvještaji, Osnovni podaci, Prava za nominacije, Podešavanja (Analytics tools, Feedback reports, Dashboard, Nomination Rights, Settings).

Tehnički parametri

- 1) očekivani broj simultanih učesnika do 100 (platforma podržava do 100 simultano aktivnih korisnika),
- 2) odziv elektronskog procesiranja podataka do tri sekunde,
- 3) veza između modula i relacije baze podataka osigurava da prenos podataka bude raspoloživ na automatski i ručni način do baze podataka,
- 4) baza prima podatke za zadati datum ili vremenski period u 15-ominutnoj i 60-ominutnoj rezoluciji (nakon završenog procesa uvoza i verifikacije podataka, usaglašene i obračunske vrijednosti se arhiviraju u bazi u odgovarajućim formatima, radi formiranja izvještaja),
- 5) tehnologija MS SQL, NET,
- 6) portal za login eksternih korisnika preko SSL-a (engl. Secure Socket Layer - SSL),
- 7) operativna pouzdanost: Hyper-V failover cluster,
- 8) implementirana rješenja pouzdana i modularna,
- 9) razmjena podataka sa drugim subjektima u skladu sa postojećim mehanizmima razmjene i standardima,
- 10) korisničke i administratorske forme sadrže jasne komande za elektronsko procesiranje u skladu sa standardnim terminima na engleskom jeziku,
- 11) forme za podešavanje svih funkcionalnosti, koje se odnose na upotrebu modula.

Pripreme Operatora tržišta za implementaciju Regulative o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (REMIT)

Operator tržišta je pripremio informacijski sistem za obavljanje zadataka koji proizilaze iz EU regulative broj 1227/2011 o nadzoru veleprodajnog tržišta električne energije i gasa - REMIT regulative, u dijelu koji se odnosi na nestandardne ugovore.

MMS sistem – trenutno stanje

U 2022. godini izvršene su manje nabavke u cilju povećanja brzine rada opreme, izvršavanja IT servisa i održavanja postojećeg sistema u funkcionalnom stanju. Kontinuirane aktivnosti na održavanju postojećeg i daljem razvoju sistema u smislu nabavke i implementacije novog MMS-a predstavljaju ključan faktor daljeg uspješnog funkcionisanja i unapređenja poslovanja.

Ključni kompanijski IT servisi izvršavaju se na serverima i virtualizacionoj platformi novije generacije, boljih performansi, servisne podrške, veće stabilnosti i dostupnosti. Operativna pouzdanost i dostupnost postignuta je putem klastera visoke dostupnosti - Hyper-V failover cluster.

2.2. Organizovanje i upravljanje tržištem električne energije

Služba za tržište električne energije je, tokom 2022. godine, uskladila i dopunila pojedine procedure u radu, u skladu sa Zakonom o energetici i podzakonskim aktima.

U 2022. godini, u operativnom upravljanju tržištem električne energije u Crnoj Gori, uz redovne postupke prijema na tržište električne energije, administracije, upravljanja i obračuna balansnog mehanizma urađeno je sledeće:

- Pripremljen je nacrt novih Tržišnih pravila, koji je dostavljen na javnu raspravu sredinom novembra 2022. godine.
- Razmatrani su i ostali elementi koji se tiču rada tržišta (prateće metodologije, pravila postupanja i procedure) i izvršavane su potrebne modifikacije i prilagođavanja, dopune, objašnjenja itd. Ovdje posebno treba navesti sprovedene analize Metodologije za utvrđivanje cijena, rokova i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema električne energije;
- Služba je redovno servisirala zahtjeve za podacima sa tržišta električne energije od strane Vlade Crne Gore, Zavoda za statistiku i Uprave prihoda i carina.

Najveći izazovi u obavljanju redovnih poslova Službe za tržište električne energije i u toku 2022. godine posledica su neodgovarajućih rješenja dostave podataka od strane operatora sistema (CEDIS, CGES i ZDS) Operatoru tržišta, kao i nedostaci postojeće Metodologije za utvrđivanje cijena, rokova i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema električne energije u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje cijena balansne električne energije.

U vezi sa prethodno navedenim problemom razmjene podataka sa operatorima sistema, posebno se skreće pažnja na tehnička ograničenja informatičke podrške radu Službe, gdje pored neriješenih procedura i formata razmjene podataka, postoji i problem njihove obrade, s obzirom da postojeća aplikacija nije u mogućnosti da primi i obradi podatke sa maloprodajnog tržišta.

Takođe, drugi navedeni problem koji se odnosi na Metodologiju, izazivao je u uslovima kada je došlo do drastičnog povećanja cijene električne energije, dosta nesporazuma sa učesnicima tržišta, kada je bila u pitanju njena primjena.

Imajući u vidu ekspanzivni proces povećanja broja mjernih podataka, neophodnih za rad tržišta električne energije (CEDIS- potrošači, potrošači-proizvođači, snabdjevači, operator, obnovljivi izvori, zatvoreni distributivni sistemi), naglašava se da je uvođenje posebnih informatičkih protokola za razmjenu mjernih podataka sa operatorima sistema jedan od prioriteta zadataka.

Pravovremena dostava i pouzdanost podataka od strane operatora sistema predstavlja ključni element za ostvarenje RDP-a Operatora tržišta, što domenu rada Službe za tržište daje novu, dodatnu dimenziju.

Pored navedenog, neophodna je nabavka novog softvera za upravljanje i organizovanje tržišta, jer postojeći svojim rješenjima i obimom podataka koje treba obraditi ne zadovoljava zahtjeve koji su u nadležnosti Službe za TEE. U tom smislu, predat je zahtjev Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, koji je odobren u okviru RDP-a za 2023. godinu.

Imajući u vidu, da je sprovedeno ispitivanje tržišta pokazalo da su naophodna sredstva za nabavku odgovarajućeg MMS softverskog rješenja, značajno prevazilaze odobrena sredstva u okviru RDP-a za 2023.godinu, početkom decembra je upućen zahtjev Ministarstvu kapitalnih investicija kojim se aplicira za pomoć u okviru najavljenog paketa energetske podrške EU za Crnu Goru.

Posebno treba naglasiti obaveze koje je tokom 2022. godine Služba imala u pripremi predloga za izmjenu i dopunu Tržišnih pravila. U smislu izmjene Tržišnih pravila koje je Služba predložila bile su usmjerene na smanjenje troškova učesnika na tržištu, prije svega trgovaca, sa ciljem da se:

- Preciznije definišu postojeće funkcionalnosti Operatora tržišta, prije svega kada je u pitanju organizovanje i upravljanje (uvođenje Registra Operatora tržišta, predefinisane postupke prijave voznog reda i sl;
- Uproste i pojednostave procedure učešća na tržištu i balansnom mehanizmu;
- Poboljša postupak upravljanja rizicima kada su u pitanju učesnici na tržištu;
- Poveća konkurentnost na tržištu.

Predlozi ovih izmjena Tržišnih pravila su definisani tako da ne ugroze finansijski i pravni aspekt rada Operatora tržišta, a sa ciljem smanjenja i izbjegavanja poslovnih rizika.

Svi energetske subjekti koji su iskazali interesovanje za učešće na tržištu i ispunili potrebne, propisima utvrđene uslove, završili su proces registracije i postali punopravni učesnici na tržištu električne energije u Crnoj Gori.

U nastavku je spisak trgovaca-novih učesnika na tržištu električne energije u Crnoj Gori:

- 1) Second Foundation A.S.
- 2) ReNRGY Trading Group
- 3) Ayen Energy Trading d.o.o.
- 4) HEP d.d.
- 5) Enerco L.L.C.
- 6) AlbEsp Trading & Consulting sh.p.k
- 7) JP Elektroprivreda Srbije
- 8) Medex Electric d.o.o.

Na tržištu električne energije u Crnoj Gori na kraju 2022. godine učestvovalo je 63 učesnika, od čega 55 trgovaca, 3 snabdjevača, i po jedan kupac samosnabdjevač, proizvođač, operator prenosnog sistema, operator distributivnog sistema, kao i berza električne energije.

Aktivnosti koje su se tokom 2022. godine sprovodile na primjeni balansnog mehanizma su rezultirale finansijskim poravnanjem balansnog obračuna svih balansno odgovornih subjekata i nosioca balansne odgovornosti balansnih grupa. Tokom 2022. godine nije bilo prigovora balansno odgovornih subjekata i nosioca balansne odgovornosti balansnih grupa na količinske i finansijske obračune, koje je sprovodio Operator tržišta. Navedeno ilustruje kompetentnost Operatora tržišta u oblasti operativnog vođenja i upravljanja tržištem električne energije, odnosno planiranja i sprovođenja balansnog mehanizma.

Služba za tržište električne energije je ispunila zadatke koji proizilaze iz obaveza participiranja u Vladinoj politici razvoja regionalnog i internog tržišta električne energije. Kada su u pitanju regionalne aktivnosti, posebno treba apostrofirati da je COTEE postao punopravni član EUROPEX-a (Asocijacija evropskih energetskih berzi, poslovno udruženje za berzanske operatore, operatore tržišta i delegirane operatore u Evropi), učešće predstavnika Službe u radnim grupama pomenutog udruženja. Takođe, predstavnici Službe za tržište električne energije, uzeli su učešće u radnim grupama Energetske zajednice.

Imajući u vidu navedeno može se zaključiti da je Operator tržišta tokom 2022. godine u potpunosti obavio ključne poslove iz oblasti funkcionisanja tržišta električne energije u Crnoj Gori, u skladu sa Zakonom, Tržišnim pravilima i Licencom.

Slijede tabele sa podacima o: količinama uvezene i izvezene električne energije, električne energije proizvedene u Crnoj Gori, potrošnji električne energije u Crnoj Gori, količinskim i finansijskim pokazateljima balansnog mehanizma i cijenama balansne električne energije u Crnoj Gori za 2022. godinu.

Mjesec	CG Primljeno BiH	CG Predato BiH	CG Razmjena BiH	CG Primljeno Srbija	CG Predato Srbija	CG Razmjena Srbija	CG Primljeno Albanija	CG Predato Albanija	CG Razmjena Albanija	CG Primljeno IT	CG Predato IT	CG Razmjena IT	CG Primljeno Kosovo	CG Predato Kosovo	CG Razmjena Kosovo	CG Razmjena
	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh
Januar	275144	39552	235593	11683	94955	-83272	34986	69895	-34909	78614	221985	-143371	17830	62390	-44560	-70518
Februar	235514	25528	209987	18725	58332	-39607	13695	98502	-84807	70648	179778	-109130	32758	45939	-13182	-36739
Mart	183572	73533	110040	21604	61705	-40100	83300	15075	68224	7363	282648	-275285	84582	10404	74179	-62943
April	260466	42620	217846	36149	26838	9311	60058	28950	31108	612	394841	-394229	88787	11374	77414	-58551
Maj	277432	27851	249581	65534	6960	58574	79955	20675	59280	0	387893	-387893	105347	1211	104136	83679
Jun	173070	89329	83741	35705	18219	17486	110505	10828	99676	589	271546	-270957	167018	23	166995	96941
Jul	124383	121297	3086	14212	46903	-32690	206582	1401	205182	10458	302343	-291885	191266	1015	190251	73944
Avgust	118025	148305	-30280	7680	47138	-39459	246545	1592	244952	20812	328786	-307974	212447	210	212238	79478
Septembar	137145	73335	63810	27828	25171	2658	118518	14369	104148	8329	278972	-270643	150748	3599	147149	47122
Oktobar	212447	29593	182855	14498	47661	-33163	30827	91355	-60528	89983	118174	-28191	24365	64262	-39897	21075
Novembar	149255	92001	57254	7785	66707	-58922	65223	74669	-9446	112724	189143	-76419	44752	36298	8454	-79079
Decembar	168414	144387	24027	14802	105558	-90755	134006	18804	115202	21858	291796	-269938	34998	42332	-7334	-228798
Ukupno	2314868	907330	1407538	276205	606144	-329939	1184197	446115	738082	421991	3247904	-2825914	1154899	279056	875843	-134389

Tabela br. 2 : Podaci o razmjeni električne energije sa okolnim elektroenergetskim sistemima za 2022. godinu

Mjesec	CG Proizvodnja iz konvencionalnih izvora(HE,TE)- Prenosna mreža	Proizvodnja OIE Prenosna mreža	CG Proizvodnja Prenosna mreža - Ostali	CG Proizvodnja Prenosna mreža - Ukupno	Proizvodnja OIE Distributivna mreža – feed-in tarifa	Proizvodnja OIE Distributivna mreža – Ostali	Proizvodnja OIE Distributivna mreža – Ukupno
	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh
Januar	310080	40507	0	350587	13439	2010	15449
Februar	254485	34782	0	289267	7071	1531	8602
Mart	295256	38381	0	333638	7395	1078	8473
April	226773	31864	0	258637	31648	2851	34499
Maj	83592	12191	0	95783	29025	1500	30526
Jun	114377	16962	0	131339	11118	830	11947
Jul	192299	22187	0	214486	2940	569	3509
Avgust	195046	18603	0	213649	1190	323	1513
Septembar	137829	27761	0	165590	9231	884	10115
Oktober	166170	21533	0	187703	9618	1276	10893
Novembar	278072	33555	0	311627	15597	2218	17815
Decembar	474598,87	24326,989	0	498925,86	26614,01	3385,206	29999,216
Ukupno	2728578	322653,5	0	3051231,6	164885,51	18454,79	183340,3

Tabela br. 3 : Podaci o proizvodnji električne energije u Crnoj Gori za 2022. godinu

Mjesec	Velepotošnja prenosna mreža	Distribucija primila Ukupno	Distribucija - predato potrošačima
	MWh	MWh	MWh
Januar	9040	276209	233151
Februar	8287	241888	209924
Mart	9492	259225	223466
April	8699	230947	186514
Maj	8606	206866	172468
Jun	8657	224270	197819
Jul	8985	269588	239191
Avgust	8974	271049	242882
Septembar	8806	204732	183532
Oktobar	14612	198841	176272
Novembar	21150	223924	191386
Decembar	22013	274872	227354
Ukupno	137320	2882411	2483959

Tabela br. 4: Podaci o potrošnji električne energije u Crnoj Gori za 2022. godinu

Mjesec	Debalans predato sistemu	Debalans uzeto iz sistema	Sekundarna regulacija +	Sekundarna regulacija -	Tercijerna regulacija +	Tercijerna regulacija -	Balansna energija iz drugih sistema	Balansna energija data drugim sistemima	FSkar_Energija EU-ME	FSkar_Energija ME-EU
	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh
Januar	1391	-4165	1761	6688	388	476	938	2963	4935	2162
Februar	1759	-3774	898	6805	247	1294	621	3327	4732	2716
Mart	1674	-3630	1364	2164	218	421	1799	2736	4732	2776
April	854	-3631	1643	4120	216	113	2350	2798	4207	1430
Maj	600	-2282	1207	2491	0	0	1175	2449	3110	1427
Jun	1021	-4408	2398	1015	83	213	2090	1626	5239	1852
Jul	2235	-5081	1474	1152	44	24	2358	2798	5838	2986
Avgust	1477	-5600	1595	853	0	18	5587	3822	7215	2209
Septembar	2180	-4346	625	679	0	10	1832	2568	5057	2892
Oktober	3475	-2765	265	841	0	0	1000	3096	3472	4155
Novembar	960	-5664	1178	1619	423	0	2974	1984	6438	1664
Decembar	473	-6117	1168	4252	100	358	2722	1768	6828	1184
Ukupno	18099	-51462	15577	32678	1718	2927	25446	31934	61803	27454

Tabela br. 5: Podaci o električnoj energiji u procesu balansiranja prenosnog sistema u Crnoj Gori za 2022. godinu

Mjesec	Prihodi sek. regulacija	Prihodi terc. regulacija	Ostvareni Prihodi od prodaje bal. el. energije (prekogranično balansiranje)	Prihodi Fskar (poravnanje neželjenih odstupanja sistema)	Ostvareni prihodi ukupno	Troškovi sek. regulacija	Troškovi terc. regulacija	Ostvareni troškovi za kupovinu bal. el. energije (prekogranično balansiranje)	Troškovi Fskar (poravnanje neželjenih odstupanja sistema)	Ostvareni troškovi ukupno
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Januar	827.358,25	91.313,38	525.271,29	294.098,03	1.738.040,95	561.586,30	151.152,84	231.352,15	846.273,28	1.790.364,57
Februar	790.088,32	165.545,08	557.034,32	362.231,00	1.874.898,72	232.531,19	59.252,87	139.118,96	718.209,09	1.149.112,11
Mart	391.808,21	73.426,72	646.942,22	499.306,80	1.611.483,95	595.871,14	103.761,14	601.305,43	1.033.778,04	2.334.715,75
April	383.337,31	20.043,75	438.738,33	212.291,11	1.054.410,50	447.163,58	46.064,89	510.422,78	763.221,88	1.766.873,13
Maj	329.149,54	0,00	436.914,14	194.190,27	960.253,95	346.190,68	0,00	265.285,71	470.557,78	1.082.034,17
Jun	134.687,50	46.894,64	314.298,91	291.706,72	787.587,77	903.543,68	21.044,54	608.873,66	1.028.636,61	2.562.098,49
Jul	272.968,80	6.791,06	827.399,86	745.400,40	1.852.560,12	885.572,81	10.108,51	1.111.287,70	1.633.288,43	3.640.257,45
Avgust	309.927,98	7.307,17	832.943,48	747.222,43	1.897.401,06	1.134.466,20	0,00	1.536.627,45	2.433.805,24	5.104.898,89
Septembar	176.256,34	4.052,37	828.760,18	739.069,44	1.748.138,33	395.085,65	0,00	857.400,01	1.570.173,39	2.822.659,05
Oktobar	125.407,54	0,00	579.529,47	650.577,29	1.355.514,30	99.561,48	0,00	223.429,35	542.575,06	865.565,89
Novembar	163.070,32	0,00	361.850,40	227.079,70	752.000,42	504.699,59	134.125,72	789.708,26	1.122.671,37	2.551.204,94
Decembar	804.501,27	93.151,08	479.612,96	186.410,52	1.563.675,83	407.582,15	26.015,39	645.730,86	1.382.081,73	2.461.410,13
Ukupno	4.708.561,38	508.525,25	6.829.295,56	5.149.583,71	17.195.965,90	6.513.854,45	551.525,90	7.520.542,32	13.545.271,90	28.131.194,57

Tabela br. 6: Finansijski pokazatelji prometa u procesu balansiranja prenosnog sistema u Crnoj Gori za 2022. godinu

CG Cijena odstupanja po mjesecima i prosječna za 2022. godinu	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Prosje 2022
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
	138,69	125,42	184,62	111,73	97,50	183,99	157,31
	Jul	Avgust	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	
	251,94	297,58	198,75	89,36	113,10	132,32	

Tabela br. 7: Prosječne cijene balansne električne energije u Crnoj Gori po mjesecima za 2022. godinu

2.4. Obnovljivi izvori energije i visokoefikasna kogeneracija - povlašćeni proizvođači

Zakon o energetici, Tržišna pravila kao i uredbe vezane za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju i garancije porijekla, definišu obaveze Operatora tržišta u funkciji operacionalizacije strategije razvoja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije. U Operatoru tržišta - Službi za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju je formirana prateća infrastruktura i potrebna dokumentaciona osnova da se i ova značajna funkcija može uspješno realizovati.

Na kraju 2022. godine u pogonu je bilo 39 proizvodna objekata, od čega 32 malih hidroelektrana, 2 vjetroelektrane i 5 solarnih elektrana.

Ukupna instalisana snaga ovih objekata je 170,76 MW, od čega su:

- VE 120,1 MW
- mHE 48,428 MW
- SE 2,2315 MW

Pravna lica sa statusom povlašćenog proizvođača su:

1. DOO Hidroenergija Montenegro - mHE Jezerštica, mHE Bistrica, mHE Orah, mHE Rmuš, mHE Spaljevići mHE Šekular, mHE Jelovica 2 i mHE Jelovica 1,
2. DOO "Synergy" - mHE Vrelo,
3. DOO "Igma energy" - mHE Bradavec i mHE Piševska,
4. DOO "Kronor" - mHE Jara i mHE Babino polje,
5. DOO "Hydro Bistrica" - mHE Bistrica Majstorovina,
6. DOO "Nord energy" - mHE Šeremet potok,
7. DOO "Simes inženjering" - mHE Ljevak,
8. DOO "Small hydro power plant Mojanska" - mHE Mojanska 1, mHE Mojanska 2, mHE Mojanska 3,
9. DOO "Small hydro power plant Kutska" - mHE Kutska 1 i mHE Kutska 2,
10. DOO "BB Hidro" - mHE Bistrica Lipovska,
11. DOO "Viridi Progressum" - mHE Paljevinska,
12. DOO "Zeta energy" - mHE Slap Zete,
13. DOO "Power AB-group" - mHE Bukovica,
14. DOO "Krnovo green energy" - VE Krnovo,
15. DOO "Mozura wind park" - VE Možura,

16. DOO "Invicta" - SE Invicta,
17. DOO "Eco solar system" - SE DG,
18. DOO "Bar-kod" - SE BAR KOD,
19. DOO "Alliance" - SE Alliance,
20. DOO "Fudbalski Savez Crne Gore" - SE FSCG,
21. DOO "Đekić" - mHE Pecka ,
22. DOO "mHE Vrbnica" - mHE Vrbnica,
23. DOO "Manira Hydro" - mHE Elektrana Mišnica,
24. DOO "Hidroenergija Andrijevića" - mHE Štitska rijeka i mHE Umski potok,
25. DOO "Vodovod i kanalizacija Andrijevića" - mHE Krkori, i
26. DOO "Benergo" - mHE Miolje polje.

Ukupna proizvodnja električne energije u objektima povlašćenih proizvođača u 2022. godini, u kWh i njena vrijednost po podsticajnim cijenama je prikazana na sljedećem grafiku:

Proizvođač	Ukupno proizvedeno(kWh)	Vrijednost proizvedene energije 22
AB Power Group	924.751,24	98.569,2347 €
Alliance	291.107,70	31.439,6314 €
Bar Kod	822.506,17	101.168,2594 €
BB Hidro	2.585.442,05	275.582,2681 €
Benergo	1.897.718,11	158.497,4161 €
Đekić	2.772.777,25	296.437,6160 €
Eco Solar System	1.134.548,09	136.145,7706 €
FSCFG	37.095,54	4.006,3182 €
Hidroenergija	44.719.134,57	4.131.217,4234 €
Hidroenergija Andrijevića	4.454.906,36	465.092,2241 €
Hydro-Bistrica	12.854.796,15	1.126.337,2387 €
Igma Energy	6.749.574,59	746.387,8774 €
Invicta	416.372,31	51.213,7944 €
Krnovo Green Energy	190.768.166,00	19.240.877,2228 €
Kronor	23.751.552,40	2.058.613,3371 €
Manira Hydro	928.798,40	96.966,5530 €
MHE Vrbnica	17.084.338,34	1.277.054,2907 €
Možura Wind Park	131.885.343,00	12.660.992,9280 €
Nord Energy	3.200.503,15	350.743,1401 €
Simes Inženjering	1.810.744,21	193.007,2249 €
Small Hidro Power Kutska	7.935.695,29	798.637,6086 €
Small Hidro Power Mojanska	18.959.973,67	1.857.565,3182 €
Synergy	2.289.691,40	254.384,7145 €
Virdi Progressum	2.019.354,06	215.242,9488 €
Vodovod i Kanalizacija Andrijevića	2.224.993,99	190.281,4858 €
Zeta Energy	5.019.065,09	481.579,2958 €
Total	487.538.949,11	47.298.041,1409 €

Tabela br. 8: Proizvodnja električne energije u povlašćenih proizvođača tokom 2022. godine

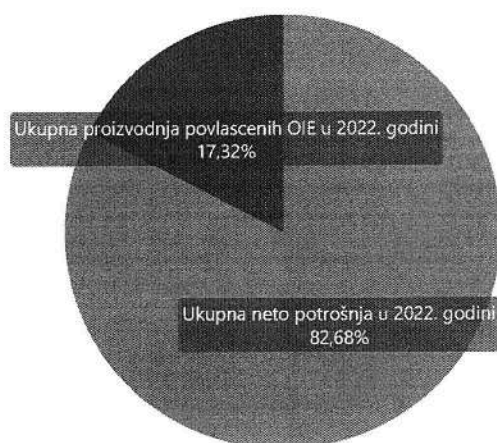
Vjetroelektrane su sa proizvodnjom od 322.653.509 kWh dominirale u ukupnoj proizvodnji, sa preko 66% (tačnije, 66,18%). Hidroelektrane su proizvele 162.183.810 kWh (33,27%), dok je u solarnim elektranama proizvedeno 2.701.630 kWh (0,55%) u odnosu na ukupnu proizvodnju svih OIE sa statusom povlašćenog proizvođača.

Procentualni udio u proizvodnji električne energije iz objekata povlašćenih proizvođača po vrstama izvora je prikazan na grafiku 1:

Grafik 1: Procentalno učešće u proizvodnji povlašćenih proizvođača po vrsti izvora u 2022. godini

Primijetan je rast udjela proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji električne i svih drugih oblika energije što je prikazano na sledećem grafiku.

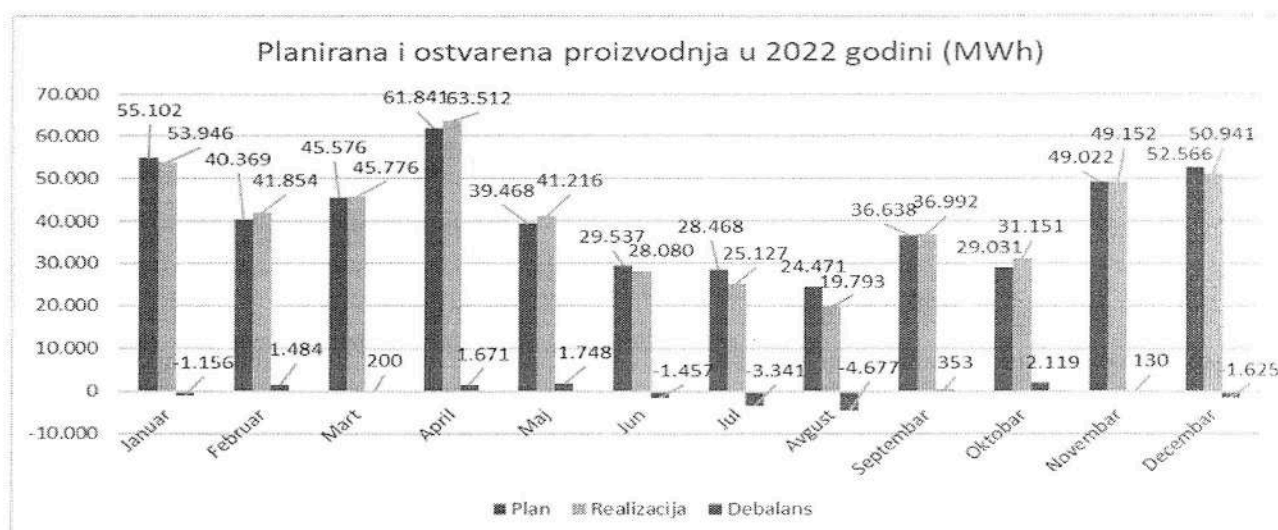
Grafik 2: Proizvodnja električne energije povlašćenih proizvođača u odnosu na ukupnu potrošnju električne energije u 2022. godini

Na kraju 2022. godine Operator tržišta je imao zaključen Ugovor o kupoprodaji proporcionalnog udjela električne energije proizvedene u objektima povlašćenih proizvođača, i to: sa "EPCG" AD Nikšić kao snabdjevačem.

2022	UKUPNO OTKUPLJENA ELEKTRIČNA ENERGIJA OD OPERATORA TRŽIŠTA (kWh)
Januar	55.101.651
Februar	40.369.274
Mart	45.576.279
April	61.840.769
Maj	39.467.705
Jun	29.536.997
Jul	28.468.181
Avgust	24.470.525
Septembar	36.638.095
Oktobar	29.031.376
Novembar	49.021.537
Decembar	52.566.363
Ukupno (kWh)	492.088.752

Tabela 9: Mjesečno učešće snabdjevača u kupovini električne energije iz OIE od Operatora tržišta tokom 2022. godine (preuzeti planovi u kWh)

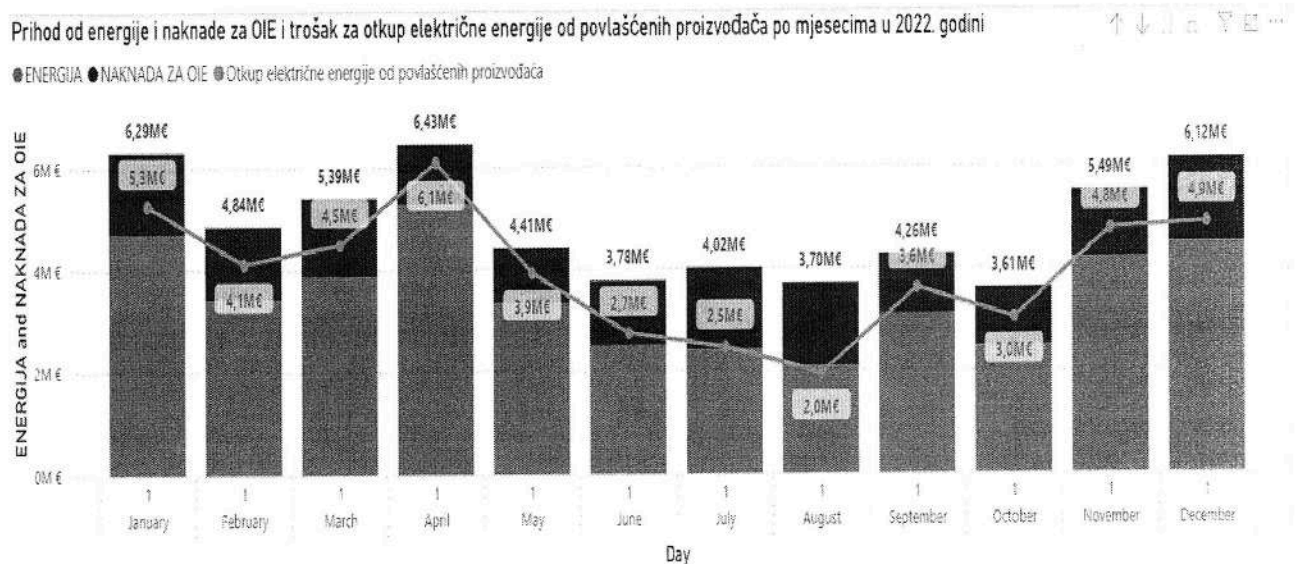
U 2022. godini ukupna proizvodnja povlašćenih elektrana je iznosila **487.538.949 kWh**, dok je energija koja je prodana snabdjevaču po dnevnim planovima proizvodnje povlašćenih elektrana, u sumi za 2022. godinu iznosila **492.088.752 kWh** (Tabela 9). Iz ovoga se može zaključiti da su planovi proizvodnje električne energije bili veći za **4.549.803 kWh** od proizvodnje električne energije na godišnjem nivou što je imalo za rezultat nabavku nedostajuće električne energije kroz sistem balansnog mehanizma (debalans grupe povlašćenih proizvođača za koje Operator tržišta snosi balansnu odgovornost).

Grafik 3: Pregled planirane i ostvarene proizvodnje u 2022. godini po mjesecima u MWh

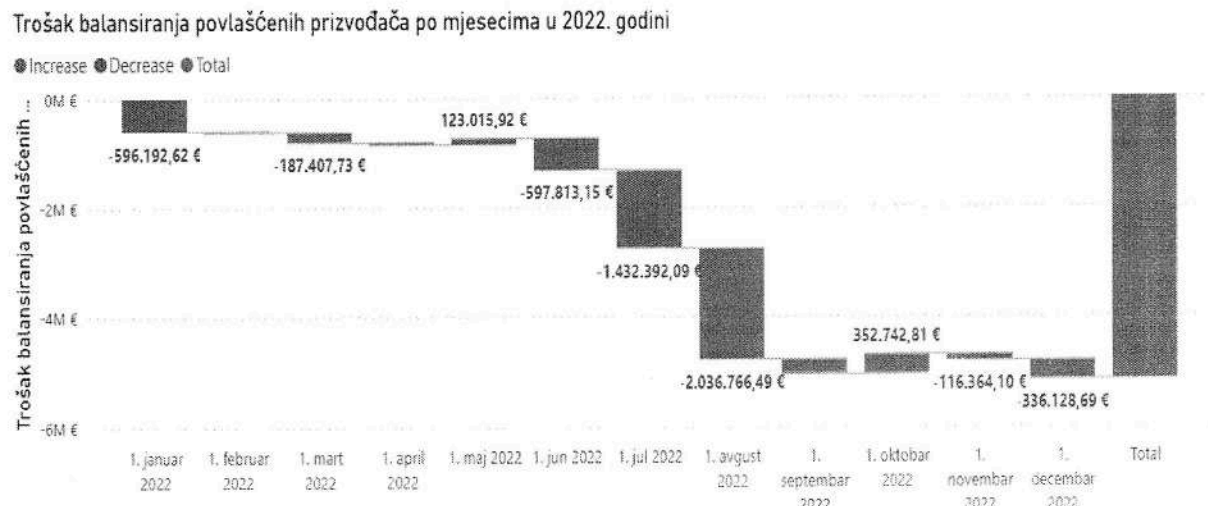
Proizvodnja u 2022. godini bila je približna proizvodnji iz 2021. godine (veća za 0,323%).

Prodana električna energija **po dnevnim planovima** po cijeni od **0,085 €/kWh** snabdjevaču u 2022. godini je u sumi iznosila **41.827.543,85 €** (Tabela 10), dok je prihod od naknade ukupno iznosio **16.524.019,73 €**.

Grafik 4: Vrijednost prodane električne energije snabdjevaču, prihod od naknade za oie i vrijednost otkupljene energije od povlašćenih proizvođača (iznosi bez PDV-a)

Po osnovu debalansa koji je izazvala grupa povlašćenih proizvođača u 2022. godini, Operator tržišta je morao da obezbijedi **5.154.044,57 EUR-a** (bez PDV-a) - grafik 5.

Grafik 5 : Debalans u 2022. godini po mjesecima (€)

U skladu sa **proizvodnjom (realizacijom)** tokom 2022. godine, povlašćenim proizvođačima je plaćeno **47.298.041,14 EUR-a** (bez pdv-a). Od toga podsticaj za proizvodnju električne energije je iznosio

5.857.230,47 EUR-a (bez pdv-a), dok je vrijednost električne energije proizvedene u objektima povlašćenih proizvođača iznosila **41.440.810,67 EUR-a** (bez pdv-a) - Tabela 10.

Proizvođač	Tržišna vrijednost energije	Podsticaj
AB Power Group	78.603,86	19.965,38
Alliance	24.744,15	6.695,48
Bar Kod	69.913,02	31.255,23
BB Hidro	219.762,57	55.819,69
Benergo	161.306,04	-2.808,62
Đekić	235.686,07	60.751,55
Eco Solar System	96.436,59	39.709,18
FSCFG	3.153,12	853,20
Hidroenergija	3.801.126,44	330.090,98
Hidroenergija Andrijevića	378.667,04	86.425,18
Hydro-Bistrica	1.092.657,67	33.679,57
Igma Energy	573.713,84	172.674,04
Invicta	35.391,65	15.822,15
Krnovo Green Energy	16.215.294,11	3.025.583,11
Kronor	2.018.881,95	39.731,38
Manira Hydro	78.947,86	18.018,69
MHE Vrhnica	1.452.168,76	-175.114,47
Možura Wind Park	11.210.254,16	1.450.738,77
Nord Energy	272.042,77	78.700,37
Simes Inženjering	153.913,26	39.093,97
Small Hidro Power Kutska	674.534,10	124.103,51
Small Hidro Power Mojanska	1.611.597,76	245.967,56
Synergy	194.623,77	59.760,95
Virdi Progressum	171.645,09	43.597,85
Vodovod i Kanalizacija Andrijevića	189.124,49	1.157,00
Zeta Energy	426.620,53	54.958,76
Total	41.440.810,67	5.857.230,47

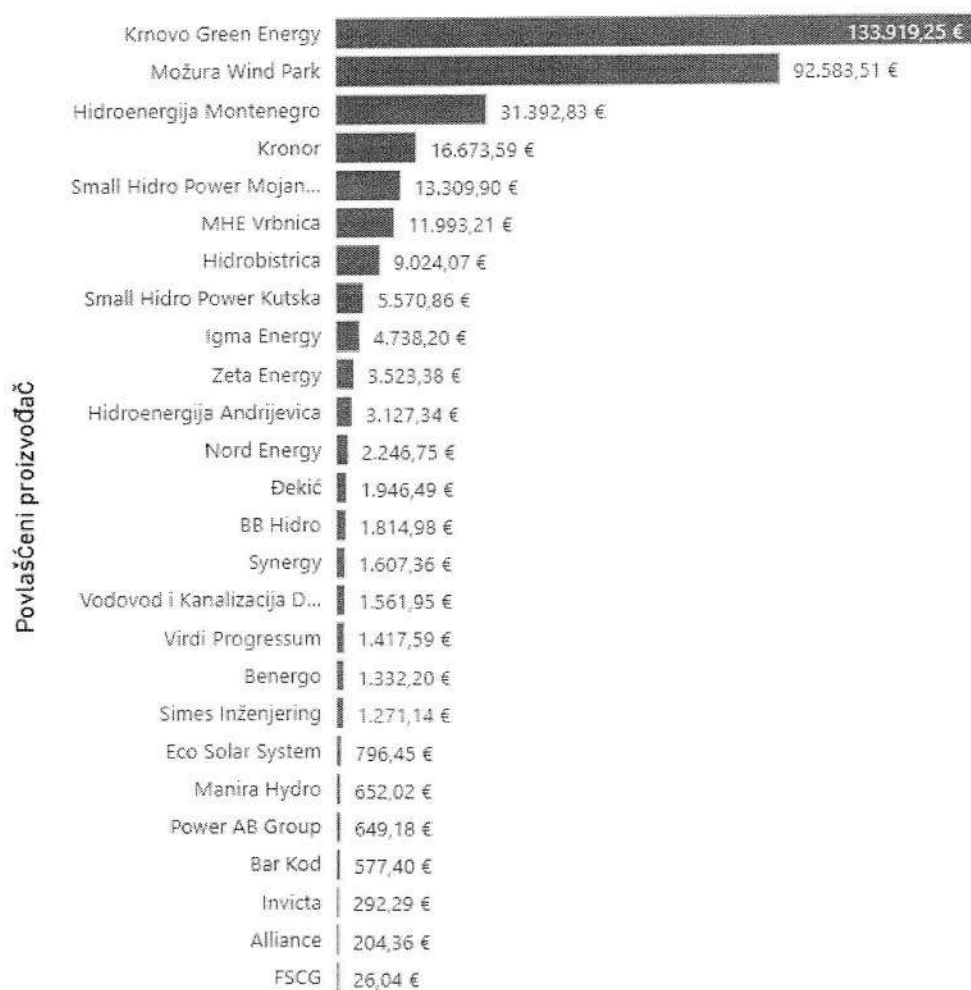
Tabela 10: Podsticaj i tržišna vrijednost električne energije u 2022. godini u EUR

Operator tržišta je na kraju 2022.godine imao zaključene ugovore o učestvovanju na tržištu električne energije sa svakim proizvođačem električne energije koji ima status povlašćenog proizvođača i ugovore o otkupu električne energije sa proizvodnim objektima koji su u 2021. godini dobili status povlašćenog proizvođača. Shodno Metodologiji za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije koju je donijela Agencija, zaključeni su Ugovori o plaćanju naknade za rad. Po tom osnovu od povlašćenih proizvođača Operator tržišta je prihodovao gotovo polovinu svog regulatorno dozvoljenog prihoda:

48,21%

Udio RDP-a koji plaćaju povlašćeni u
ukupnom odobrenom RDP-u za 2022.

Ukupno fakturisano za RDP u 2022. godini

Grafik 6 :Ukupno fakturisano u 2022. godini za naknadu za rad operatora tržišta koju plaćaju povlašćeni proizvođači

Osim svakodnevnih aktivnosti, u Službi za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju usklađene su i dopunjene pojedine procedure u radu u skladu sa Zakonom o energetici i podzakonskim aktima. Tokom 2022. godine predstavnici Službe su učestvovali u aktivnostima prema Energetskoj zajednici, donošenju novih podzakonskih akata koje donosi MKI, Pravilnika o registru garancija porijekla, u skladu sa obavezom donošenja istog u skladu sa Zakonom, regionalnog sistema garancija porijekla i sl. U 2022.godini Operator tržišta je postao član EUROPEX-a, te su zaposleni u Službi članovi radne grupe i uključeni su u sve aktivnosti pomenute organizacije.

Garancije porijekla

Tokom 2022. godine, Operator tržišta i Agencija su nastavili saradnju na polju garancija porijekla električne energije iz OIE.

Tokom 2022.godine je uspješno vođen sistem garancija porijekla: proces izdavanja, prenošenja, iskorišćenja i povlačenja garancija porijekla za OIE u statusu povlašćenog proizvođača. Sa svim pravnim licima u čijem su vlasništvu proizvodni kapaciteti je potpisan Ugovor o korišćenju registra, u skladu sa

Pravilima o korišćenju registra garancija porijekla, koja su donijeta od strane Operatora tržišta 25.12.2020.godine, a primjenjuju se od 01.01.2021.godine.

Kako je i preuzeta inicijativa za pristupanje AIB-u (Evropska Asocijacija tijela za izdavanje garancija porekla), zaposleni u Operatoru tržišta su pristupili usklađivanju dokumenata sa pravilima AIB-a kako bi na kraju postali članovi ovog tijela. Operator tržišta je postao član AIB-a u maju 2021.godine, nakon čega je učestvovao na sastancima u maju i decembru 2022.godine kao samostalni član. Godinu je obilježila uspješna saradnja sa AIB-om, a što je potvrđeno i na drugom (polugodišnjem) sastanku u decembru 2022.godine.

Napominjemo da su zaposleni članovi niza organizacionih jedinica u okviru AIB-a, gdje učestvuju na redovnim sastancima istih, koji služe kao priprema za dva redovna polugodišnja sastanka.

Uspostavljena je uspješna komunikacija i saradnja sa proizvođačem softvera „Grexel Systems Ltd.“, kao i kontinuirano održavanje iste, u cilju upješne razmjene korisnog materijala, dosadašnjih iskustava i na kraju boljeg upoznavanja, neposrednog postupanja sa sistemom centralnog registra garancija porijekla (sistemom centralnog registra za energetske certifikate). Cilj saradnje bi bilo uspostavljanje elektronskog registra, umjesto sadašnjeg, koji se vodi kroz excel sheet tabele, i unos se radi ručno. U toku onlajn sastanaka vršeni su pristupi trenutnoj testnoj platformi od strane i pod monitoringom kompanije „Grexel Systems Ltd.“, dok su kasnije vršeni i samostalni (u tačno definisanom terminu) putem kreiranog naloga sa odgovarajućim korisničkim pravima od strane „Grexel Systems Ltd.“ kompanije. Takođe, izvršeno je upoznavanje sa dostavljenim posljednjim dostupnim verzijama CMO.grexel (baza podataka centralnog registra za energetske certifikate) korisničkim uputstvima.

U skladu sa Pravilima o načinu proračunavanja, prikazivanja i objavljivanja udjela svih vrsta izvora energije u proizvedenoj, odnosno isporučenoj električnoj energiji i načinu kontrole proračuna ("Službenom listu CG", br. 33/2021 od 31.3.2021. godine), Operator tržišta je uspješno sačinio izvještaj o Nacionalnom rezidualnom miksu za Crnu Goru, i proračun koji je dostavljen Agenciji. Ova aktivnost, koja je novina u Crnoj Gori uspješno je završena i biće stalna obaveza Operatora tržišta i ubuduće. Ovome je prethodila i intezivna komunikacija sa predstavnicima AIB-a oko proračuna rezidualnog miksa na evropskom nivou, jer je Operator tržišta provajder podataka za državu Crnu Goru.

EPCG je upisana u Registar garancija porijekla kod Operatora tržišta u svojstvu snabdjevača, čime je stvorena i mogućnost iskorišćenja garancija porijekla koje su u vlasništvu EPCG-a, zbog dokazivanja porijekla električne energije krajnjim kupcima.

III RAD ODBORA DIREKTORA

U izvještajnom periodu, Odbor direktora je u svom radu: dao saglasnost na Plan javnih nabavki DOO "COTEE"-a za 2022.godinu i na izmjene i dopune predmetnog plana u toku 2022.godine, donio program rada i finansijski plan Društva za 2022.godinu i uputio Ministarstvu kapitalnih investicija za dostavljanje Vladi Crne Gore na saglasnost; usvojio izvještaj o popisu imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2021.godine, utvrdio predlog finansijskih iskaza DOO "COTEE" za 2021.godinu, usvojio predlog izvještaja o poslovanju za 2021.godinu i isti sa predlogom finansijskih iskaza i izvještajem revizora o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza za tu godinu dostavio Vladi Crne Gore na dalje postupanje, donio izmjene i dopune pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, zaključio sa izvršnim

direktorom i Sindikalnom organizacijom Društva izmjene i dopune Kolektivnog ugovora ovog društva; utvrdio Nacrt Pravila za rad tržišta električne energije, a nakon održane javne rasprave i konačna pravila i ista su sa formularnim ugovorima, dostavljena Agenciji na odobravanje; donio je odluku o izmjenama i dopunama odluke o menadžmentu, saglasno promjenama nastalim usljed odlaska zaposlenih u penziju, imenovao predstavnika DOO "COTEE"-a u Skupštinu i Odbor direktora Berze električne energije DOO, definisao zakup poslovnog prostora, dostavio za dalje postupanje osnivaču informaciju o predlogu za imenovanje nezavisnog revizora za vršenje revizije finansijskih iskaza za 2022.godinu, dostavio Ministarstvu kapitalnih investicija za upućivanje osnivaču zahtjev za odobravanje nabavke – kupovine poslovnog prostora za rad Društva, uputio više urgencija Ministarstvu kapitalnih investicija u vezi sa procesuiranjem predloženog Statuta Društva i razmatrao i više drugih pitanja u tekućem radu.

IV FINANSIJSKO POSLOVANJE I REGULATORNI OKVIR

4. ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI - BILANS USPJEHA

4.1. Prihodi iz poslovanja

Prihodi od prodaje-neto prihod u 2022.godini ostvareni su u ukupnom iznosu od **723.867,97 EUR-a**. Za 2021. godinu iznosili su 683.457,56 EUR-a.

4.1.1. Prihodi od prodaje-neto prihod

Iznosi u EUR

	2022		2021
	Plan	Ostvarenje	
Prihode od prodaje usluga čine:			
1. Prihodi od RDP – Elektroprivreda Crne Gore AD	173.934,16	153.888,72	175.152,66
2. Prihodi od RDP – Uniprom DOO	0,00	0,00	18.499,30
	173.934,16	153.888,72	193.651,96
3. Prihodi od RDP – CGES AD	184.583,19	184.583,16	193.126,44
4. Prihodi od RDP – CEDIS DOO	92.291,59	92.291,64	96.563,28
5. Prihodi od RDP – Povlašćeni proizvođači	248.477,37	342.252,26	370.294,99
6. Prihodi od RDP – Trgovci	10.649,03	17.083,22	15.784,16
Korekcija Prihoda:		-66.231,03	-185.963,27
UKUPNO	709.935,33	723.867,97	683.457,56

Prihodi od RDP se odnose na prihode od naknade za rad operatora koje Društvo naplaćuje u skladu sa ugovorima o prenosu naknada sa navedenim pravnim licima.

Ovi prihodi se vrednuju u skladu sa MRS 18 i MSFI 14, u dijelu razgraničenja.

Iznos Prihoda iznad razumne dobiti 66.231,03 EUR-a je razgraničen i prikazan na poziciji pasivna vremenska razgraničenje – odloženi prihodi u skladu sa članom 12 Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije ("Službeni list Crne Gore", br.061/21).

4.1.2. Ostali prihodi od poslovanja

Ostali poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od **0,22 EUR-a**, a odnose se na prihode od usklađivanja vrijednosti potraživanja.

4.2. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite

-Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su u ukupnom iznosu od **14,98 EUR-a**, a odnose se na prihode po osnovu godišnje kamate na sredstvima na žiro-računima.

4.3. Poslovni rashodi

U naredim tabelarnim pregledima prikazana je struktura poslovnih rashoda.

4.3.1. Troškovi poslovanja

Iznosi u EUR

		2022		2021
		Plan	Ostvarenje	
Troškove poslovanja čine:				
I	Troškovi zarada i drugih ličnih primanja	545.464,92	544.634,40	495.563,19
1.1.	Troškovi zarada	492.572,42	479.804,96	462.616,18
1.2.	Troškovi službenih putovanja	20.767,82	19.513,86	8.584,62
1.3.	Troškovi naknada Odbora direktora	28.199,56	21.948,60	23.212,39
1.4.	Otpremnina za odlazak u penziju	0,00	22.216,98	0,00
1.5.	Pomoć zaposlenima	3.925,11	1.150,00	1.150,00
II	Troškovi rezervnih djelova i materijala	2.970,76	3.498,58	5.109,60
2.1.	Troškovi materijala za održavanje higijene	1.465,01	1.043,44	2.895,31
2.2.	Troškovi goriva	0,00	1.136,88	878,22
2.3.	Troškovi kancelarijskog materijala	1.505,75	1.318,26	1.336,07
III	Troškovi usluga trećih lica	61.821,68	65.588,52	64.627,14
3.1.	Troškovi usluga održavanja OS	2.270,88	2.917,13	15.388,42
3.1.1.	Troškovi usluga za tekuće održavanje hardverske opreme	2.144,88	2.640,26	5.833,73
3.1.2.	Troškovi usluga održavanja ostale opreme	126,00	276,87	9.554,69
3.2.	Ostali troškovi usluga	59.550,80	62.667,89	49.238,72
3.2.1.	Trošak zakupa poslovnog prostora	48.000,00	48.000,00	37.355,91

3.2.2.	Trošak zakupa garažnog prostora	1.200,00	1.122,24	480,00
3.2.3.	Trošak računovodstvene revizije	1.933,89	2.500,00	2.000,00
3.2.4.	Trošak Konsultanskih i advokatskih usluga	2.133,90	2.534,41	2.794,00
3.2.5.	Troškovi javnog oglašavanja	58,93	0,00	0,00
3.2.6.	Troškovi usluga kopiranja i korićenja	163,33	0,00	7,40
3.2.7.	Troškovi obuke, školarine, savjetovanja i drugih intelektualnih usluga pravnih lica	2.436,54	3.002,65	1.539,40
3.2.8.	Troškovi usluga higijenskog održavanja	2.500,01	3.725,33	3.121,50
3.2.9.	Troškovi komunalnih usluga	466,76	1.404,00	681,19
3.2.10.	Ostali troškovi usluga	657,44	379,26	1.259,32
IV	Troškovi tekućih bankarskih usluga, poštanski troškovi i troškovi osiguranja	51.762,67	16.704,36	53.629,72
a)	Troškovi tekućih bankarskih usluga	44.541,79	10.822,33	47.358,34
b)	Poštanski troškovi	1.500,00	1.034,18	1.202,00
c)	Troškovi osiguranja	5.720,88	4.847,85	5.069,38
V	Troškovi usluga telekomunikacija	9.159,04	11.602,13	8.688,25
5.1.	One (mobilna mreža, fiksna mreža, internet pristup)	9.159,04	11.384,72	8.503,13
5.2.	Crnogorski Telekom		217,41	185,12
VI	Troškovi poreza na imovinu, taksi i naknada u skladu sa zakonom	3.056,84	3.345,80	3.150,84
6.1.	Godišnja naknada za licencu RAE	3.056,84	3.310,80	3.056,84
6.2.	Takse		35,00	94,00
VII	Ostali troškovi poslovanja:	99.760,65	65.206,37	41.337,76
a)	1. Rashodi električne energije, rashodi vode, pretplate stručnu literaturu i ostale pretplate	4.134,56	5.402,16	3.806,75
7.1.	Troškovi električne energije	3.031,38	4.420,57	2.935,31
7.2.	Troškovi vode	248,99	126,04	153,90
7.3.	Troškovi pretplate na službene listove, katalog propisa i stručnu literaturu	854,19	855,55	717,54
b)	2. Troškovi za godišnje održavanje računovodstvenog softvera i drugih softvera, troškovi članarina	56.848,00	22.894,00	5.815,85
7.4.	Troškovi održavanja računovodstvenog softvera	348,00	834,00	299,85
7.5.	Troškovi članarine IRRCG	0,00	40,00	0,00
7.6.	Troškovi članarine CIGRE	1.000,00	0,00	0,00
7.7.	Troškovi članarine BELEN	15.000,00	12.000,00	0,00
7.8.	Troškovi članarine EUROPEX	25.000,00	4.520,00	0,00
7.9.	Troškovi članarine AIB (članarina + osiguranje)	15.500,00	5.500,00	5.516,00
c)	3. Drugi troškovi poslovanja u okviru kategorije ostalih troškova poslovanja	38.778,09	36.950,21	31.715,16
7.10.	Izdavanje za sindikalne aktivnosti	5.133,40	4.924,27	4.185,74
7.11.	Stambeni fond	30.800,41	29.128,63	25.114,42
7.12.	Pomoć sindikatu dva puta godišnje	2.844,28	2.897,31	2.415,00

VIII	Troškovi reprezentacije	0,00	3.316,75	1.628,64
IX	Porez po odbitki na dividende (raspodjela dobiti-trezor)	0,00	2.446,76	0,00
U K U P N O		773.996,56	716.343,67	673.735,14

Ukupni troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi realizovani su u iznosu od 544.634,40 EUR-a, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 830,52 EUR-a, procentualno za 0,15%.

Zarade zaposlenih obračunate su u skladu sa propisima o radu i odredbama opštih akata Društva. Sve zarade iz 2022. godine obračunate su i ukalkulisane na teret rashoda 2022. godine. Sve zarade i naknade su isplaćene u 2022. godini.

Troškovi naknada članovima Odbora odbora obračunati su u skladu sa Odlukom Vlade Crne Gore broj 07-2426 od 21.09.2017. godine. Na sve naknade po navedenom osnovu obračunate su i uplaćene obaveze: porez, prirez i doprinosi za penzijsko-invalidsko osiguranje, u skladu sa propisima.

Prosječni broj zaposlenih u Društvu u 2022. godini iznosi 18, dok je u 2021. godini prosječan broj zaposlenih bio 20.

Troškovi nabavke materijala za održavanje higijene, realizovani su u iznosu od 1.043,44 EUR-a, što je u odnosu na planirana sredstva za ovu kategoriju troškova manje za 421,57 EUR-a, procentualno za 28,78 %.

Troškovi kancelarijskog materijala realizovani su u iznosu od 1.318,26 EUR-a, što je u odnosu na planirana sredstva za ovu kategoriju troškova manje za 187,49 EUR-a, procentualno za 12,45 %.

Troškovi tekućih bankarskih usluga realizovani su u iznosu od 10.822,33 EUR-a, što je u odnosu na planirana sredstva za ovu kategoriju troškova manje za 33.719,46 EUR-a, procentualno za 75,70 %.

Troškovi usluga telekomunikacija realizovani su u iznosu od 11.602,13 EUR-a, što je u odnosu na planirana sredstva za ovu kategoriju troškova više za 2.443,09 EUR-a, procentualno za 26,67 %.

Troškovi po osnovu utrošene električne energije, vode, pretplate na stručnu literaturu i ostale pretplate realizovani su u iznosu od 5.402,16 EUR-a, što je u odnosu na planirana sredstva za ovu kategoriju troškova više za 1.267,60 EUR-a, procentualno za 30,66 %.

Troškovi za godišnje održavanje računovodstvenog softvera i drugih softvera, troškovi članarina realizovani su u iznosu od 22.894 EUR-a, što je u odnosu na planirana sredstva za ovu kategoriju troškova manje za 33.954 EUR-a, procentualno za 59,73%.

4.3.2. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije i rezervisanja za 2022. godinu realizovani su u iznosu od 73.004,36 EUR-a i odnose se na troškove amortizacije licenci, softvera i drugih sredstava neophodnih za obavljanje regulisane djelatnosti.

Za 2021. godinu iznosili su 35.102,49 EUR-a.

Iznosi u EUR

	2022		2021
	Plan	Ostvarenje	
Troškove amortizacije čine:			
1. troškovi amortizacije nematerijalnih sredstava	8.787,14	9.928,23	8.878,82
2. troškovi amortizacije materijalnih sredstava	14.232,15	15.499,74	14.573,08
3. troškovi amortizacije po osnovu lizinga (zakup poslovnog prostora)	0,00	47.576,39	11.650,59
U K U P N O	23.019,29	73.004,36	35.102,49

4.3.3 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi ostvareni su u iznosu od 4.727,27 EUR-a i nastali su kao rashodi iz lizinga kancelarijsko-poslovnog prostora.

4.3.4. Ostali rashodi iz poslovanja

Iznosi u EUR

	2022	2021
Rb. 220 -Ostali rashodi		
Rashod nekretnina, postrojenja i opreme	-	245,21
Rashodi po osnovu materijalno beznačajnih efekata -	-	-
U K U P N O	-	(245,21)

V. NETO REZULTAT

Iznosi u EUR

	2022	2021
Rezultat prije oporezivanja	10.216,75	10.255,00
Poreski rashod perioda	1.759,76	3.991,68
<i>Tekući porez na dobit</i>	<i>1.558,15</i>	<i>1.558,15</i>
Odloženi poreski rashod	201,61	2.764,09
NETO REZULTAT	8.456,99	6.263,32

5.1. Poreski rashod perioda

Poreski rashod perioda u smislu MRS 12 predstavlja zbir tekućeg poreza i odloženog poreza.

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica. Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice. Oporeziva dobit utvrđuje se na osnovu dobiti iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u Prijavi poreza na dobit, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

- Poreski rashod je ukupan iznos uključen u određivanje neto dobiti u vezi sa tekućim i odloženim porezom.
- MRS 12 – Porez na dobit definiše poreski rashod odnosno poreski prihod kao zbir tekućeg i odloženog poreza.

U poreskoj prijavi za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica (obrazac PD) za 2022. godinu je utvrđena obaveza za tekući porez na dobit u iznosu 1.558,15 EUR-a.

- Odložene poreske obaveze nastaju na bazi privremenih razlika, a u situaciji kada je sadašnja vrijednost sredstava za računovodstvene svrhe veća od sadašnje vrijednosti sredstava iz obrasca OA. Odložena poreska obaveza umanjuje neraspoređenu dobit koja ostaje za raspodjelu. Za 2022. godinu odloženi poreski rashod je utvrđen u iznosu 201,61 EUR-o.

5.2 Neto Rezultat

Društvo je za period 01.01.2022. - 31.12.2022. godine ostvarilo neto dobit u iznosu 8.456,99 EUR-a.

VI. ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI - BILANS STANJA

6.1. Stalna imovina

U iskazu o finansijskoj poziciji - Bilansu stanja na dan 31.12.2022. godine objavljena je stalna imovina u iznosu od 427.372,24 EUR-a, a što se odnosi na namaterijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i opremu i Dugoročne finansijske plasmane – učešće u kapitalu drugih.

6.1.1. Nematerijalna ulaganja

Iznosi u EUR

Vrijednosti i promjene	Licence	Računarski softver	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
I Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021. godine ¹	2.951,79	32.408,33	0	35.360,12
Nabavna vrijednost				
1. Stanje 01.01.2022. godine	3.953,73	42.000	0	45.935,73
2. Povećanja (a + b + c)	12.254	2.500	2.700	17.204

¹Misli se na prethodni izvještajni period.

Vrijednosti i promjene	Licence	Računarski softver	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
a) Nove nabavke kupovinom	12.254	2.500	2.700	17.204
b) Interno stvorena sredstva				
c) Revalorizacija				
3. Smanjenje				
a) Rashodovanje				
b) Prodaja				
II Stanje na dan 31.12.2022. godine (1 + 2 - 3)	16.189,73	44.250	2.700	63.139,73
Ispravka vrijednosti				
1. Stanje 01.01.2022. godine	983,94	9.591,67	0,00	10.575,61
2. Povećanja (a+b+c+d)	1.428,04	8.477,26	22,93	9.928,23
a) Amortizacija	787,15	8.100	0	8.887,15
b) Nove nabavke kupovinom	640,89	377,26	22,93	1.040,54
c) Interno stvorena sredstva				
d) Revalorizacija				
3. Smanjenje (a+b)				
a) Rashodovanje				
b) Prodaja				
III Stanje na dan 31.12.2022. godine (1 + 2 - 3)	2.411,98	18.063,93	22,93	20.503,84
IV Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine (II - III)	13.777,75	26.181,07	2.677,07	42.635,89

6.1.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Iznosi u EUR

Vrijednosti i promjene	Zemljište	Građevine	Oprema	Ostala sredstva	Ukupno
I Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021. godine	0,00	178.130,07	37.893,78	24.504,63	240.528,48
Nabavna vrijednost					
1. Stanje 01.01.2022. godine	0	189.780,66	58.485,25	30.809,15	279.075,06
2. Povećanja (a + b + c)			26.604	670	27.274
a) Nove nabavke kupovinom			26.604	670	27.274
b) Nabavke iz poslovnih kombinacija					
c) Revalorizacija					
3. Smanjenje (a + b)					
a) Rashodovanje					
b) Prodaja					
II Stanje na dan 31.12.2022. godine (1 + 2 - 3)	0	189.780,66	85.089,25	31.479,15	306.349,06
Ispravka vrijednosti					
1. Stanje 01.01.2022. godine	0	11.650,59	20.591,47	6.304,52	38.546,58

Vrijednosti i promjene	Zemljište	Građevine	Oprema	Ostala sredstva	Ukupno
2. Povećanja (a + b + c + d)		47.576,40	12.499,72	3.000,01	63.076,13
a) Amortizacija		47.576,40	10.526,45	2.988,63	61.091,48
b) Nove nabavke kupovinom			1.973,27	11,38	1.984,65
c) Nabavke iz poslovnih kombinacija					
d) Revalorizacija					
3. Smanjenje (a + b)					
a) Rashodovanje					
b) Prodaja					
III Stanje na dan 31.12.2022. godine (1 + 2 - 3)	0	59.226,99	33.091,19	9.304,53	101.622,71
IV Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine (II - III)	0	130.553,67	51.998,06	22.174,62	204.726,35

6.1.3. Dugoročni finansijski plasmani – učešće u kapitalu drugih pravnih lica

Dugoročni finansijski plasmani odnose se na ulaganje u „Berzu električne energije“ DOO, u skladu sa Zaključcima Vlade Crne.

U toku 2022.godine nije bilo promjena u odnosu na 31.12.2021.godine, tako da pozicija učešća u kapitalu drugih pravnih lica iznosi 180.010,00 EUR-a.

6.2. Obrtna sredstva

6.2.1. Kratkoročna potraživanja

Iznosi u EUR

Red. br.	Vrsta zaliha	2022	2021
1.	Potraživanja od kupaca	26.904.019,28	10.516.797,42
2.	Kratkoročni finansijski plasmani	-	-
3.	Ostala kratkoročna potraživanja	218.008,87	720.444,74
4.	Ukupno	27.122.028,15	11.237.242,16
5.	Ispravka potraživanja	(91.530,82)	(91.530,82)
6.	Svega	27.030.498,00	11.145.711,34

Prikazana potraživanja od kupaca se odnose na potraživanja koja su, nastala u novembru i decembru 2022.godine.

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja na dan 31.12.2022. godine iznosi 91.530.82 € i ista se odnosi na potraživanja od Kombinata aluminijuma Podgorica u stečaju, a po osnovu prijave potraživanja broj St.br.199/13 od 06.08.2013. godine, podnijete Privrednom sudu u Podgorici

Na datume bilansa koncentracija potraživanja od kupaca je sledeća:

Iznosi u EUR

2022			2021		
Broj kupaca	iznos	%	Broj kupaca	iznos	%
1 kupac -EPCG	23.557.484,82	87,86	1	7.202.175,74	69,08
1 kupac- CGES	3.166.912,73	11,81	1	2.441.661,81	23,42
45	88.091,34	0,33	1	724.938,51	6,95
			33	56.491,54	0,55
		100,0			100,0

Iznosi u EUR

	2022	2021
Ostala potraživanja:		
Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	206.079,83	706.984,55
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	11.902,04	13.460,19

Iznos od 206.079,83 EUR-a predstavlja poreski kredit (odnosno potraživanje za više plaćen porez na dodatu vrijednost), koji je nastao po osnovu pozitivne razlike između PDV-a po ulaznim i PDV-a po izlaznim fakturama.

6.3.2. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Iskazani podaci se odnose na stanje Novčanih sredstava koja se nalaze na žiro računima Društva na dan 31.12.2022. godine kod poslovnih banaka.

Iznosi u EUR

	2022	2021
Sredsta na žiro računima	2.643.979,63	3.766.227,39
Blagajna	-	-
Devizni račun	36.543,08	37.598,87
Gotovina na računima	2.680.522,71	3.803.826,26

Društvo poslovanje obavlja preko "Hipotekarne banke" ad, Podgorica, "NLB Banke" ad, Podgorica, "Crnogorske komercijalne banke" ad, Podgorica i "Prve banke Crne Gore" ad, Podgorica.

6.3.3. Aktivna vremenska razgraničenja

Iznosi u EUR

	2022	2021
Unaprijed placeni troškovi zakupa garažnog prostora	402,23	1.249,82
Razgraničeni PDV po primljenim faturama	0	842.603,12
AVR - OIE	0	716.048,45
U K U P N O	402,23	1.559.901,39

6.4. Kapital

Struktura kapitala na dan 31.12.2022.godine je sljedeća:

Iznosi u EUR

		2022	2021
Struktura kapitala:			
30	OSNOVNI KAPITAL (Ulozi osnivača Vlada CG)	470.338,87	470.338,87
32	REZERVE	138.848,32	138.848,32
	3220-Statutarne rezerve	110.448,79	104.506,65
	3300-Revalorizacione rezerve	34.341,67	34.341,67
	NERASPOREĐENA DOBIT	14.720,31	26.070,42
34	340 – Neraspoređena dobit ranijih godina	6.263,32	19.807,10
	341 – Neraspoređena dobit tekuće godine	8.456,99	6.263,32
U K U P N O (30+32+34)		629.849,64	635.257,61

Osnovni kapital

Osnivač Društva je Vlada Crne Gore sa 100 % učešća u kapitalu.

Društvo je osnovano Odlukom o osnivanju br.03-10685 od 16.12.2010. godine, sa osnivačkim ulogom Osnivača u iznosu od 10.000 EUR-a, što predstavlja osnovni kapital Društva .

Osnovni kapital Društva na 31.12.2022. godine iznosi 470.338,87 EUR-a.

Rezerve

Statutarne rezerve na dan 31.12.2022. godine iznose 110.448,79EUR-a. Statutom Društva propisano je da se sredstva rezervi formiraju obaveznim izdvajanjem 30% iz neraspoređene dobiti. U toku 2022. godine izvršena je raspodjela dobiti za 2019. i 2020. godinu.

Revalorizacije rezerve na dan 31.12.2022. godine iznose 34.341,67 EUR-a i nastale su u vezi procjene vrijednosti „Market Management“ softverske aplikacije – veb aplikacije na dan 31.12.2020.godine. U toku 2022. godine nije bilo promjena na ovoj poziciji.

Neraspoređena dobit

Iznos neraspoređene dobiti za 2022. godinu je utvrđen primjenom člana 12 tačke 2 Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad Operatora tržišta električne energije (“Službeni list Crne Gore”, br.061/21.) Izvršeno je vremensko razgraničenje prihoda kako bi se iskazala utvrđena razumna dobit.

Neraspoređena dobit za 2022. godinu iznosi 8.456,99 EUR-a. Iznos dobiti prije oporezivanja iznosi 10.216,75 EUR-a i jednak je iznosu koji je utvrđen Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad Operatora tržišta električne energije za 2022. godinu broj 21/3215-32 od 30.11.2021. godine. Ovaj iznos je umanjn za poreski rashod perioda (tekući i odloženi porez).

6.5. Dugoročna rezervisanja

Vrijednost rezervisanja na 31.12.2022. godine iznosi 1.517,15 EUR-a. To su sredstva koja su rezervisana iz neraspoređene dobiti za 2018. godinu, na osnovu Odluke Vlade Crne Gore broj 07-2433 od 07.05.2020. godine, a namijenjena su za obaveze iz poslovanja Društva, koje Metodologijom za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije, nijesu uključena u utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda, a koje mogu nastati u toku poslovanja Društva.

6.6. Odložene poreske obaveze

Pozicija odložene poreske obaveze obuhvata stanje odloženih poreskih obaveza prema zahtjevima MRS 12 i predstavljaju iznose poreza na dobit koje će Društvo platiti u narednim periodima, a nastaju po osnovu privremenih razlika.

Odložene poreske obaveze na dan 31.12.2022. godine iznose 3.635,95 EUR-a.

6.7. Dugoročne obaveze

Stanje i promjene dugoročnih obaveza prikazane u tabeli:

Vrsta obaveze	Iznos na početku perioda	Obaveze nastale u toku godine	Izmirene obaveze	Prenos na kratkoročne obaveze	Kursne razlike	Stanje na kraju perioda
1	2	3	4	5	6	7 (2+3-4-5+6)
2021. godina ²						
Dugoročne obaveze po finansijskom		191.158,92	10.200,00			180.958,92

² Misli se na prethodni izvještajni period.

Vrsta obaveze	Iznos na početku perioda	Obaveze nastale u toku godine	Izmirene obaveze	Prenos na kratkoročne obaveze	Kursne razlike	Stanje na kraju perioda
1	2	3	4	5	6	7 (2+3-4-5+6)
lizingu						
Ostale dugoročne obaveze						
Stanje na dan 31.12.2021. godine	0,00	180.958,92	0,00	-	-	180.958,92
2022. godina ³						
Dugoročne obaveze po kreditima						
Ostale dugoročne obaveze	180.958,92	4.727,27	48.000,00	-48.000,00	-	89.686,19
Stanje na dan 31.12.2022. godine	180.958,92	4.727,27	48.000,00	-48000,00	-	89.686,19

Obaveze po osnovu zakupa poslovnog prostora:

Na dan 1.10.2021. godine Društvo je iznajmilo poslovni prostor za potrebe obavljanja djelatnosti. Procijenjeno je da će zakup trajati 51 mjesec. Ugovor o zakupu je sklopljen na 3 mjeseca u 2021. godini, potom na 12 mjeseci u 2022. godini i produžen za još 12 mjeseci u 2023. godini. Shodno primjeni MSFI 16-lizing, ovaj zakup se tretira kao imovina sa pravom korišćenja i predstavlja pravo zakupca na korišćenje imovine tokom trajanja zakupa. Na početku trajanja zakupa priznaje se imovina sa pravom korišćenja i diskontna vrijednost obaveze po osnovu zakupa. Na dan 31.12.2022. godine dio obaveza koji dopijeva u roku od 12 mjeseci u iznosu 48.000EUR-a je preknjižen na kratkoročne obaveze.

6.8.Kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze

6.8.1. Kratkoročne obaveze prema dobavljačima

Stanje i promjene kratkoročnih obaveza su bili:

Vrsta obaveze	Iznos na početku perioda	Obaveze nastale u toku godine	Izmirene obaveze	Prenos sa dugoročnih obaveza	Kursne razlike	Stanje na kraju perioda
1	2	3	4	5	6	7 (2+3-4-5+6)
2022. godina ⁴						
Kratkoročne finansijske obaveze						
Obaveze iz poslovanja	15.118.606,31	109.263.162,45	100.734.974,86	-	-	23.646.793,90

³ Misli se na tekući izvještajni period.

⁴ Misli se na tekući izvještajni period.

Vrsta obaveze	Iznos na početku perioda	Obaveze nastale u toku godine	Izmirene obaveze	Prenos sa dugoročnih obaveza	Kursne razlike	Stanje na kraju perioda
1	2	3	4	5	6	7 (2+3-4-5+6)
Ostale kratkoročne obaveze				48.000,00		48.000,00
Stanje na dan 31.12.2022. godine	15.118.606,31	109.263.162,45	100.734.974,86	48.000,00	-	23.694.793,90
2021. godina ⁵						
Kratkoročne finansijske obaveze						
Obaveze iz poslovanja	6.173.224,40	77.197.208,76	68.251.826,85	-	-	15.118.606,31
Ostale kratkoročne obaveze						
Stanje na dan 31.12.2021. godine	6.173.224,40	77.197.208,76	68.251.826,85	-	-	15.118.606,31

Kratkoročne obaveze obuhvataju obaveze prema dobavljačima nastale u posljednjem kvartalu 2022. godine.

6.8.2. Pasivna vremenska razgraničenja

Iznosi u EUR

	2022	2021
PVR - Balansni mehanizam	0	0
PVR-OIE	5.183.428,34	0
Razgraničeni prihod po osnovu metodlogije RDP	435.932,34	369.701,31
Ostala pasivna vremenska razgraničenja –	99.951,00	99.951,00
Razgraničeni PDV	0	552.595,20
UKUPNO	5.719.311,68	1.022.247,50

PVR-OIE - Zakonska obaveza „COTEE“ DOO da otkupljuje električnu energiju od povlašćenih proizvođača i prodaje je snabdjevačima, kupcima samosnabdjevačima, a „COTEE“ DOO ne može po tom osnovu ostvarivati prihode ni rashode, pa se otkup i prodaja električne enegije iz obnovljivih izvora iskazuju knjiženjem u bilansu stanja, zaduženjem i razduženjem konta vremenskih razgraničenja.

Potražni saldo na kraju godine se prikazuje kao obaveza i predstavlja prelazni oblik kratkotrajne obaveze (kvazi-obaveza) - pasivna vremenska razgraničenja. Na kraju 2022. godine je iskazan saldo po ovom osnovu u iznosu **5.719.311,68 EUR-a**.

Ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja proizilaze iz specifičnog poslovanja Društva (računi 4909,4932, i 4990) i odnose se na :

- odloženi prihod po osnovu metodologije RDP.....435.932,34 EUR-a
- sredstva za garancije porijekla.....99.951,00 EUR-a.

Sredstva iskazana na poziciji 4990 su sredstva koja je Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti uplatila za nabavku softvera za vođenje registra garancija porijekla u skladu sa član 241b Zakona o energetici.

VII SUDSKI SPOROV I POTENCIJALNE OBAVEZE

Pred nadležnim sudovima u Crnoj Gori, u toku je sudski postupak protiv Operatora tržišta koji je, u 2014. godini, pokrenuo tužilac En+Group Limited (Chananel Islands, Jersey), protiv osam tuženih subjekata, između ostalih DOO "COTEE"-a, za osporavanje priznatih potraživanja stečajnih povjerilaca u postupku stečaja u Kombinat aluminijuma Podgorica.

Konkretno, u slučaju DOO "COTEE"-a, En+Group Limited je, u slučaju stečajnog postupka KAP-a, osporio priznata/utvrđena potraživanja DOO "COTEE"-a, po osnovu naknade za rad operatora tržišta u iznosu od 94.199,94 EUR-a i po osnovu ostupanja predaje i prijema električne energije od voznih redova (balansnog mehanizma), u iznosu od 12.794.279,27 EUR-a. Privredni sud je, krajem 2014.godine, spojio postupke u kojima je tužilac En+Group Limited, a u vezi sa potraživanjima prijavljenim u stečajnom postupku KAP-a, te odbacio tužbu En+Group Limited, nakon čega su, u narednom periodu, uslijedili dalji postupci pred apelacionim sudom Crne Gore i Privrednim sudom u Podgorici.

Početkom 2016.godine, Privredni sud je odredio da se razdvajaju postupci u ovoj pravnoj stvari i da se svaki zasebno vodi. Saglasno navedenom, postupak po tužbi En+Limited Group protiv DOO "COTEE" i KAP-a u stečaju, se od tog perioda nastavlja i vodi pred Privrednim sudom u Podgorici i po pravnim sredstvima pred Apelacionim sudom Crne Gore.

U međuvremenu, u 2019.godini, tužilac En+Group Limited je obavijestio da je promijenio sjedište i državu registracije, što je uslovilo nastavak procesnih radnji u odnosu na te novoiskazane okolnosti i zahtjeve tužioca. Ovaj postupak je i dalje u toku pred Privrednim sudom Crne Gore.

Dakle, imajući u vidu da je ovaj postupak i dalje u toku pred nadležnim sudovima u Crnoj Gori Operator tržišta ne može procijeniti dužinu trajanja istog i procjenu uspjeha u sporu.

Pred Privrednim sudom u Podgorici, i dalje je u toku sudski postupak protiv Operatora tržišta koji je pokrenuo "HLB Mont Audit" Podgorica, u vezi sa Ugovorom o vršenju revizije za 2019.godinu, budući da je Operator tržišta cijenio da predmet ugovora nije izvršen u skladu sa Ugovorom, nije ni izvršeno

plaćanje ugovorenog iznosa. Uzimajući u obzir da je sudski postupak u toku, te da ishod istog nije izvjestan, rezervisanje po ovom osnovu nije vršeno.

Pred Osnovnim sudom u Podgorici, vodi se postupak po tužbi prethodnog izvršnog direktora DOO „COTEE“-a radi poništaja odluke o razrješenju. U ovom postupku donijeta je prvostepena presuda i u toku je postupak po žalbi pred Višim sudom u Podgorici. Prema izvještaju punomoćnika procjena ishoda spora je 50%:50%.

VIII EKSTERNI NADZOR

Završena je revizija finansijskih iskaza za 2022.godinu od strane eksternog revizora i dato je mišljenje da finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije društva i njegove finansijske uspješnosti i tokova gotovine za 2022.godinu, u skladu sa važećim propisima o računovodstvu u Crnoj Gori.

IX UPRAVLJANJE I UNUTRAŠNJE KONTROLE

U smislu obaveze izvještavanja utvrđene Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektori (u daljem tekstu: Zakon), u ovom izvještaju je sadržan i segment rada koji se odnosi na upravljanje i unutrašnje kontrole u Operatoru tržišta. Kako je i prethodno iskazivano, obzirom da je DOO „COTEE“ malo privredno društvo i da nema mogućnosti za uspostavljanje sopstvene organizacione jedinice za unutrašnju reviziju, to je u skladu sa Zakonom zatražilo da unutrašnju reviziju operatora tržišta vrši organizaciona jedinica za unutrašnju reviziju Ministarstva kapitalnih investicija. Nakon dobijenih saglasnosti Ministarstva finansija i socijalnog staranja i Ministarstva kapitalnih investicija, DOO „COTEE“ je predmetni Sporazum uputio Ministarstvu kapitalnih investicija koji je potpisan početkom 2022. godine. Međutim, unutrašnja kontrola od strane ovog subjekta nije vršena u 2022. godini.

X UČESTVOVANJE NA SAVJETOVANJIMA, RADNIM GRUPAMA, SEMINARIMA I KONFERENCIJAMA

Tokom 2022. godine zaposleni u Operatoru tržišta su nastavili da aktivno učestvuju na savjetovanjima, seminarima, konferencijama i u radnim grupama na domaćem i regionalnom nivou.

U martu 2022. zaposleni COTEE-a su prisustvovali trećem Samitu Energetike u Trebinju (SET Trebinje 2022.). Neke od tema razmatranih na Samitu bile su poremećaj cijena električne energije u Evropi i uticaj na region, uticaj taksi za CO₂ na porast cijena, kao i izazovi balansiranja obnovljivih izvora električne energije.

U julu 2022. formiran je Nacionalni savjet za analizu i praćenje sigurnosti snabdijevanja energijom i energentima, u kom COTEE ima predstavnika. Savjet je počeo sa intenzivnijim radom u septembru iste godine. S obzirom na nedostatak padavina koji je obilježio prošlu godinu, najveća pažnja Savjeta bila je usmjerena na nesmetano i neprekidno snabdjevanje potrošača, moguće scenarije u slučajevima planskog prekida snabdjevanjem (restrikcija), mehanizmima zadržavanja proizvodnje povlašćenih proizvođača u EES Crne Gore (da isti ne izađu iz povlašćenog statusa, u periodu kada je to za njih finansijski isplativije), kao i na mjere štednje i energetske efikasnost.

U oktobru je COTEE postao punopravni član EUROPEX-a (Association of European Energy Exchanges), te preuzeo obavezu učešća u radnim grupama EUROPEX-a (sastanci radnih grupa se održavaju u online formatu, dva puta mjesečno).

U decembru 2022. u cilju intenziviranja saradnje sa Hrvatskim operatorom tržišta (HROTE) i uspostavljanja saradnje sa Hrvatskom berzom električne energije (CROPEX), organizovana je višednevna posjeta Zagrebu. Glavne teme sastanaka bile su način rada i finansiranja HROTE-a i CROPEX-a, sličnosti i razlike u odnosu na COTEE, rješenje kojima se pribjeglo kako bi se prevazišao težak period izazvan poremećajem na tržištu električne energije. Kolege iz Hrvatske su dale i konkretne predloge i savjete kako se ne bi ponovile greške i problemi sa kojima su se oni suočili. Dogovoren je dalji nastavak saradnje i predložena uzvratna posjeta.

Tokom 2022. godine, Operator tržišta i Agencija su nastavili saradnju na polju garancija porijekla električne energije iz OIE.

Primopredaja poslova vezano za garancije porijekla ozvaničena je 01.02.2021.godine, sa Agencije na Operatora tržišta. Time je otpočet proces izdavanja, prenošenja, iskorišćenja i povlačenja garancija porijekla, za OIE u statusu povlašćenog proizvođača. Sa svakim pravnim licem u čijem su vlasništvu proizvodni kapaciteti, je potpisan Ugovor o korišćenju registra, u skladu sa Pravilima o korišćenju registra garancija porijekla, koja su donijeta od strane Operatora tržišta 25.12.2020. godine, a primjenjuju se od 01.01.2021. godine.

Kako je i preuzeta inicijativa za pristupanje AIB-u (Evropska Asocijacija tijela za izdavanje garancija porekla), zaposleni u Operatoru tržišta su pristupili usklađivanju dokumenata sa pravilima AIB-a kako bi na kraju postali članovi ovog tijela. Operator tržišta je postao član AIB-a u maju 2021.godine, nakon čega je učestvovao na prvom sastanku kao samostalni član, takođe u maju 2021.godine. Godinu je obilježila uspješna saradnja sa AIB-om, što uje rezultiralo i učešćem na drugom sastanku u decembru 2022. godine.

U okviru AIB Information System Unit (ISU) radne grupe diskutovalo se o AIB HUB ISU izvještaju (uključujući i HubKPI), razvoju v80 formata, update-u protokola/mehanizma poruka, razvoju alata za upravljanje podacima, implementaciji procedure za urgentne slučajeve, itd. Predstavnici AIB-a su informisani o trenutnom stanju: namjeri i mogućnostima rentiranja softvera elektronskog registra garancija porijekla, kao i o tadašnjoj potencijalnoj mogućnosti nabavke istog kroz projekat Energetske zajednice sproveden kroz regionalni projekat sistema garancija porijekla. Date preporuke i sugestije: nabavka softvera i pristup Regionalnom sistemu garancija porijekla, usaglašavanje sa v80 formatom najkasnije do kraja 2023. godine.

Uspješno je nastavljena ranije uspostavljena komunikacija i saradnja sa proizvođačem softvera „Grexel Systems Ltd.“, u cilju razmjene korisnog materijala i dosadašnjih iskustava po pitanju sistema centralnog registra garancija porijekla - energetske certifikata. Cilj saradnje bi bio uspostavljanje elektronskog registra umjesto sadašnjeg, koji se vodi kroz excel sheet tabele i unos se vrši ručno.

Predstavnik Operatora tržišta je član „Koordinacione grupe Energetske zajednice za sajber bezbjednost i kritične infrastrukture“ (CyberCG) formirane u cilju realizacije obaveza koje (za zemlje potpisnice Sporazuma o formiranju Energetske zajednice) proističu iz osnivanja Koordinacione grupe za sajber bezbjednost u sektoru energetike i zaštitu kritične infrastrukture u okviru Energetske zajednice. Aktivnosti u 2022. godini: Šesti sastanak CyberCG, održan 5. jula (online webex teleconference). Sastanak se bavio temama sajber bezbjednosti, uključujući:

1. EU legislativu – sadržaj i implementacija

- NIS 2 Direktiva – najnovije verzije
- mrežni kod za sajber bezbjednost – ENTSO-E ažuriranje, sledeći koraci

2. Skup alata za sajber bezbjednost

- dijeljenje informacija o sajber bezbjednosti u energetici
- sajber otpornost u energetske sistemima

3. Sajber bezbjednost u Energetskoj zajednici

- Ugovorne strane – okrugli sto, noviteti
- sajber bezbjednost u toku rata
- sajber bezbjednost u Energetskoj zajednici – obaveze izveštavanja

Predstavnici Operatora su prisustvovali konferenciji "Norway – Western Balkans Renewable Energy Conference" - regionalna energetska konferencija Zapadnog Balkana pod nazivom „Mogućnosti ulaganja u obnovljive izvore energije na Zapadnom Balkanu“.

Konferencija je organizovana u saradnji ambasade Kraljevine Norveške sa Nordijskom poslovnim alijansom (NBA - Nordic Business Alliance), Poslovnim asocijacijom Norveška-BIH i norveškim partnerima za saradnju u oblasti energetike, dok su učešće uzeli i lideri država Zapadnog Balkana, kao i specijalni izaslanik norveškog premijera za energetiku.

Visoki predstavnici zemalja regiona su predstavili svoje tekuće i buduće projekte i pozvali predstavnike norveških kompanija da investiraju u naše zemlje. Predstavници norveških kompanija su izrazili dobru volju za daljom saradnjom i na budućim projektima zemalja regiona. Sa konferencije je poručeno da je obezbjeđivanje sigurnijih izvora energije jedan od zajedničkih ciljeva i izazova država regiona, dok je zajednička poruka svih učesnika da je region otvoren za bogata iskustva skandinavskih zemalja u izgradnji energetske objekata, imajući u vidu da Norveška 90% svojih potreba za energijom zadovoljava iz OIE. Norveška, sa druge strane, spremna je da podijela svoja znanja i iskustva sa zemljama našeg regiona.

Jedan od predstavnika Operatora u novembru 2022. godine pohađao je seminar „Analiza standarda MEST EN ISO/IEC 27001:2019 – Informaciona tehnologija – Bezbednosne tehnike – Sistemi za upravljanje bezbednošću informacija – Zahtjevi“ u organizaciji Instituta za standardizaciju Crne Gore (ISME).

Predstavnici Operatora su prisustvovali „SIMPOZIJUMU EPCG NET 2022“, koji se održao u Budvi u maju, takođe, ispraćen je i 27th Energy Community Electricity Forum (27th Annual Energy Community Electricity Forum ('Athens Forum')) – Webex meeting.

Međunarodna aktivnost je izuzetno značajna, a posebno saradnja sa operatorima tržišta i berzama električne energije zemalja u regionu od kojih su neke članice Evropske unije. Zbog koristi koje Operator tržišta ima od razmjene znanja i praktičnih iskustava sa energetske subjektima koji obavljaju istu i sličnu djelatnost kao Operator tržišta, kao i sa drugim relevantnim institucijama iz oblasti energetike, potrebno je kontinuirano nastavljati i unapređivati saradnju.

XI ZAKLJUČNI STAVOVI

Operator tržišta električne energije je i 2022. godinu završio kao uspješnu poslovnu godinu.

Dalje normalno funkcionisanje Operatora tržišta električne energije je u značajnoj mjeri uslovljeno obezbjeđivanjem adekvatnih prostornih i tehničko-tehnoloških uslova za rad.

Operator tržišta još uvijek djelatnost obavlja u iznajmljenom poslovnom prostoru. Zbog kontinuiranog razvoja tržišta električne energije, neophodno je i dalje razvijanje informatičke infrastrukture, kao i adekvatan broj izvršilaca za obavljanje poslova koje se kontinuirano uvećavaju. U novembru 2021. godine Operator tržišta se obratio Upravi za katastar i državnu imovinu za obezbjeđivanjem adekvatnog poslovnog prostora za rad Operatora tržišta, pri čemu je odgovoreno da Uprava u ovom trenutku nije u mogućnosti da ponudi isto odnosno udovolji predmetnom zahtjevu.

Donošenjem izmjena i dopuna Zakona o energetici („Službeni list CG“, broj 82/20) stvorene su normativno-pravne pretpostavke da se nabavka osnovnih sredstava tretira regulatorno dozvoljenim prihodom. Nakon više inicijativa za izmjenu Metodologije u skladu sa kojom se finansiraju troškovi poslovanja Društva, Agencija je donijela Metodologiju za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije („Službeni list CG“, broj 71/22 od 08.07.2022. godine) /u daljem tekstu: Metodologija/, kojom je tretirala nabavku osnovnih sredstava za rad.

Metodologijom je propisana nabavka osnovnih sredstava neophodnih za obavljanje energetske djelatnosti, s tim da izdaci za svaku godinu regulatornog perioda ne mogu biti veći od 20% od regulatorno dozvoljenog prihoda utvrđenog za godinu podnošenja zahtjeva. Pojedinačne nabavke osnovnih sredstava mogu se realizovati i putem kredita ili raspoređivanjem ukupnog izdatka na više regulatornih godina, te da ako se operator tržišta opredijeli da nabavku osnovnog sredstva finansira putem kredita, izdaci koji se odnose na nabavku tog sredstva, za svaku godinu regulatornog perioda, obuhvataju godišnju otplatu kredita (glavnicu i kamatu) i da je pri procjeni izdataka za nabavku osnovnih sredstava operator tržišta dužan da ispita tržište.

Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023. – 31.12.2025. godine utvrđen je regulatorno dozvoljeni prihod i naknada za rad operatora tržišta električne energije i u dijelu nabavke osnovnih sredstava za rad. U skladu sa članom 9 Metodologije, kojom je odobrena nabavka osnovnih sredstava, izdaci za njihovu nabavku za svaku godinu regulatornog perioda utvrđeni su u iznosu od po 141.987,07 EUR-a (ovaj iznos je odobren za nabavku svih zahtijevanih osnovnih sredstava na godišnjem nivou).

Rješavanje pitanja obezbjeđivanja adekvatnog poslovnog prostora prepoznaje se kroz kupovinu poslovnog prostora iz kreditnog zaduženja kod poslovnih banaka, za naredni višegodišnji period (do 10 godina), u skladu sa najpovoljnijom ponudom banke i eventualno dijelom iz osnivačkog kapitala.

U Službi za ekonomsko-finansijske i opšte poslove uspješno su obavljani poslovi iz informatičke, ekonomsko-finansijske i pravne oblasti. Omogućeno je nesmetano funkcionisanje informacionog sistema, računovodstva, postupaka javnih nabavki, poslova praćenja i primjene zakona i drugih propisa, odnosa sa Agencijom, upisa, razvrstavanja, otpremanja i arhiviranja dokumentacije.

Na tržištu električne energije u Crnoj Gori na kraju 2022. godine učestvovalo je 63 učesnika, od čega 55 trgovaca, 3 snabdjevača, i po jedan kupac samosnabdjevač, proizvođač, operator prenosnog sistema, operator distributivnog sistema, kao i berza električne energije.

Aktivnosti koje su se tokom 2022. godine sprovodile na primjeni balansnog mehanizma su rezultirale finansijskim poravnanjem balansnog obračuna svih balansno odgovornih subjekata i nosioca balansne odgovornosti balansnih grupa. Tokom 2022. godine nije bilo prigovora balansno odgovornih subjekata i nosioca balansne odgovornosti balansnih grupa na količinske i finansijske obračune, koje je sprovodio Operator tržišta. Navedeno ilustruje kompetentnost Operatora tržišta u oblasti operativnog vođenja i upravljanja tržištem električne energije, odnosno planiranja i sprovođenja balansnog mehanizma.

Služba za tržište električne energije je ispunila zadatke koji proizilaze iz obaveza participiranja u Vladinoj politici razvoja regionalnog i internog tržišta električne energije. Kada su u pitanju regionalne aktivnosti, posebno treba apostrofirati da je COTEE postao punopravni član EUROPEX-a (Asocijacija evropskih energetskih berzi, poslovno udruženje za berzanske operatore, operatore tržišta i delegirane operatore u Evropi), učešće predstavnika Službe u radnim grupama pomenutog udruženja. Takođe, predstavnici Službe za tržište električne energije, uzeli su učešće u radnim grupama Energetske zajednice.

Zakon o energetici, Tržišna pravila kao i uredbe vezane za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju i garancije porijekla, definišu obaveze Operatora tržišta u funkciji operacionalizacije strategije razvoja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije. U Operatoru tržišta - Službi za obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju je formirana prateća infrastruktura i potrebna dokumentaciona osnova da se i ova značajna funkcija može uspješno realizovati.

Na kraju 2022. godine u pogonu je bilo 39 proizvodna objekata, od čega 32 malih hidroelektrana, 2 vjetroelektrane i 5 solarnih elektrana.

Tokom 2022. godine, Operator tržišta i Agencija su nastavili saradnju na polju garancija porijekla električne energije iz OIE.

Tokom 2022. godine je uspješno vođen sistem garancija porijekla: proces izdavanja, prenošenja, iskorišćenja i povlačenja garancija porijekla za OIE u statusu povlašćenog proizvođača. Sa svim pravnim licima u čijem su vlasništvu proizvodni kapaciteti je potpisan Ugovor o korišćenju registra, u skladu sa Pravilima o korišćenju registra garancija porijekla, koja su donijeta od strane Operatora tržišta 25.12.2020. godine, a primjenjuju se od 01.01.2021. godine.

Kako je i preuzeta inicijativa za pristupanje AIB-u (Evropska Asocijacija tijela za izdavanje garancija porekla), zaposleni u Operatoru tržišta su pristupili usklađivanju dokumenata sa pravilima AIB-a kako bi na kraju postali članovi ovog tijela. Operator tržišta je postao član AIB-a u maju 2021. godine, nakon čega je učestvovao na sastancima u maju i decembru 2022. godine kao samostalni član. Godinu je obilježila uspješna saradnja sa AIB-om, a što je potvrđeno i na drugom (polugodišnjem) sastanku u decembru 2022. godine.

Finansijski iskazi za 2022. godinu, ukazuju na uspješno poslovanje u izvještajnoj godini. Društvo je za period 01.01.2022.-31.12.2022. godine ostvarilo neto dobit u iznosu **8.456,99** EUR-a.

Izvršena je revizija finansijskih iskaza za 2022.godinu i dato je mišljenje da finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije društva i njegove finansijske uspješnosti za 2022.godinu.

Broj:23/1149-1

Podgorica, 12.06.2023. godine

IZVRŠNI DIREKTOR,

Boro Todorović

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

na dan 31.12.2022 godine

BROJ ISKAZA: 69576/2022

Popunjava lice	
Matični broj: 02849097	Šifra djelatnosti: 4618
Popunjava: Snežana Marković	

Naziv: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE" - PODGORICA
Sjedište: BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR.120 , PODGORICA, CRNA GORA

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena - broj	Tekuća godina	Prethodna godina - krajnje stanje	Prethodn godina - početno sta
1	2	3	4	5	6	7
	A K T I V A					
00	A. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	001				
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		427372	455899	
01	I. NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003		42636	35360	
010	1. Ulaganja u razvoj	004				
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005		42636	35360	
012	3. Goodwill	006				
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007				
	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008		204726	240529	
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009		130554	178130	
023	2. Postrojenja i oprema	010		74172	62399	
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011				
024	3.1. Investicione nekretnine	012				
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013				
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014				
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015				
	III DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROCNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016		180010	180010	
030, 039 (dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017				
033 (dio), 039 (dio)	2. Dugorocni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018				

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena - broj	Tekuća godina	Prethodna godina - krajnje stanje	Prethodna godina - početno stanje
1	2	3	4	5	6	7
031 (dio),032 (dio),039 (dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019		180010	180010	
033 (dio),039 (dio)	4. Dugorocni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020				
031 (dio),032 (dio)	5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021		0	0	
032 (dio),034, 035,036,0 39(dio)	6. Dugorocna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrijednosti)	022				
038,039 (dio)	7. Ostali dugorocni finansijski plasmani i potraživanja	023				
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024				
	D. OBRтна SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025		29711021	14949537	
	I. ZALIHE (027 do 030)	026				
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027				
11	2. Nedovršena proizvodnja	028				
12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029				
15	4. Dati avansi	030				
	II. KRATKOROCNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031		27030498	11145711	
202,203,2 09(dio)	1. Potraživanja od kupaca	032		26812489	10425267	
200,209 (dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033				
201,209 (dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034				
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035		218009	720444	
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036		11902	13460	
27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatnu vrijednost	037		206080	706984	
21, 22,osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038		27		
	III. KRATKOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039				
236(dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namijenjeno trgovanju	040				

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena - broj	Tekuća godina	Prethodna godina - krajnje stanje	Prethodna godina - početno stanje
1	2	3	4	5	6	7
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli	041				
23 osim 236(dio) i osim 237	3. Ostali kratkorocni finansijski plasmani	042				
24	IV. GOTOVINA NA RACUNIMA I U BLAGAJNI	043		2680523	3803826	
04	V. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044				
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANICENJA	045		402	1559901	
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		30138795	16965337	
	PASIVA					
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101		629850	635257	
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		470339	470339	
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103				
320	III. EMISIONA PREMIJA	104				
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105		144791	138848	
321	1. Zakonske rezerve	106				
322(dio)	2. Statutarne rezerve	107		110449	104506	
322(dio)	3. Druge rezerve	108				
330 i potr.saldo rac. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	4. Pozitivne revalorizacije rezerve i nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109		34342	34342	
dugov.saldo o rac. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	5. Negativne revalorizacije rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110				
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111		14720	26070	
340	1. Nerasporedeni dobitak ranijih godina	112		6263	19807	
341	2. Nerasporedeni dobitak tekuće godine	113		8457	6263	
350	3. Gubitak ranijih godina	114		0		
351	4. Gubitak tekuće godine	115				
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116				
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I DUGOROCNE OBAVEZE (118+122)	117		91203	185793	

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena - broj	Tekuća godina	Prethodna godina - krajnje stanje	Prethodna godina - početno stanje
1	2	3	4	5	6	7
	I. DUGOROCNA REZERVISANJA (119 do 121)	118		1517	4834	
404(dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119				
400(dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120				
40, sem 400 i 404	3. Ostala dugorocna rezervisanja	121		1517	4834	
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (123+124)	122		89686	180959	
414, 415	1. Dugorocni krediti	123				
41 bez 414, 415	2. Ostale dugorocne obaveze	124		89686	180959	
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125		3636	3434	
495(dio)	D. DUGOROCNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126				
	E. KRATKOROCNA REZERVISANJA I KRATKOROCNE OBAVEZE (128+129)	127		23694794	15118606	
467	I KRATKOROCNA REZERVISANJA	128				
	II KRATKOROCNE OBAVEZE (130 do 137)	129		23694794	15118606	
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425 (dio), 426 i 429(dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130		48000		
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio) i 429(dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131				
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132				
433, 434, 440-449	4. Obaveze prema dobavljačima	133		23646794	15118606	
439(dio)	5. Obaveze po mjenicama	134				
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135				
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136				
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkorocne obaveze (138 do 142)	137				
439(dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138				
45 i 46	8.2. Ostale kratkorocne obaveze	139				
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140				
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141				

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena - broj	Tekuća godina	Prethodna godina - krajnje stanje	Prethodna godina - početno stanje
1	2	3	4	5	6	7
427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142				
490, 491, 494, 495 (dio), 496, 497 i 499	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANICENJA	143		5719312	1022247	
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		30138795	16965337	

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U Podgorici

Dana 21.02.2023

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Snežana Marković

S. Marković

M.P.

Odgovorno lice

Boro Todorović

B. Todorović

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/

u periodu od 01.01.2022 do 31.12.2022 godine

BROJ ISKAZA: 69576/2022

Popunjava lice	
Matični broj: 02849097	Šifra djelatnosti: 4618
Popunjava: Snežana Marković	

Naziv: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE" - PODGORICA	
Sjedište: BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR.120 , PODGORICA, CRNA GORA	

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena - broj	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihodi od prodaje - neto prihod	201		723868	68345
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204			
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205			
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206			
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210+210a)	208		174179	18631
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	209		8045	819
53, 54(dio) i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210		93130	14301
540	c) Amortizacija	210a		73004	3510
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi (212+213)	211		534760	48558
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i licni rashodi	212		393380	30767
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213		141380	17791
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214		42923	4033
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215		94445	9043
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216		4012	4714
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217			
580, 581, 582, 589 (dio)	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			
584, 589(dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtno imovine (osim finansijske)	219			

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena - broj	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
57, 591 i 592	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220		0	24.
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	221		14929	11311
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222			
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226		15	25
660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od maticnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio), 669 (dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229		15	25
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230			
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekucih potraživanja od maticnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekucih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio), 669 (dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekucih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233			
	12. Vrijednosno uskladjivanje kratkorocnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtno imovine (235-236)	234			50
683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog uskladjivanja kratkorocnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtno imovine	235			50
583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog uskladjivanja kratkorocnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtno imovine	236			
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237		4727	1378
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa maticnim i zavisnim pravnim licima	238			

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena - broj	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240		4727	1378
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	241		-4712	-1063
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		10217	10255
690 – 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		10217	10255
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245		1760	
721	1. Tekuci porez na dobit	246		1558	
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247		202	
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		8457	10255
	VI. Bruto rezultat drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom / (250 do 257)	249			
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250			
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			
332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasnicke instrumente kapitala	252			
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254			
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257			
	VII. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda u vezi sa drugim stavkama rezultata /povezanim sa kapitalom/	258			
	VIII. Neto rezultat drugih stavki rezultata povezanih sa kapitalom/ (249-258)	259			

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena - broj	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	IX. Neto sveobuhvatni rezultat (248+259)	260		8457	10255
	X. Zarada po akciji	261			
	1. Osnovna zarada po akciji	262			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263			
	XI. Neto rezultat koji pripada vlasnicima maticnog pravnog lica	264			
	XII. Neto rezultat koji pripada učešćima koji ne obezbjeđuju kontrolu	265			

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U Podgorici

Dana 21.02.2023

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Snežana Marković

S. Marković

M.P.

Odgovorno lice

Boro Todorović

B. Todorović

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

u periodu od 01.01.2022 do 31.12.2022 godine

Popunjava lice	
Matični broj: 02849097	Šifra djelatnosti: 4618
Popunjava: Snežana Marković	

Naziv: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE" - PODGORICA

Sjedište: BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR.120 , PODGORICA, CRNA GORA

BROJ ISKAZA: 69576/2022

Pozicija	OPIS	Red. broj	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Red. broj	Ostali kapital (rn 309)	Red. broj	Neuplaćen i upisani kapital (grupa 31)	Red. broj	Emisiona premija (rn 320)	Red. broj	Rezerve (rn 321, 322)	Red. broj	Revalorizacije rezerve (grupa 33)	Red. broj	Neraspoređena dobit (grupa 34)	Red. broj	Gubitak (grupa 35)	Red. broj	Otkupljene sop. akcije udjeli (rn 237)	Red. broj	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8-9-10)
	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11
1	Stanje na početku perioda	401	470339	410	0	419	0	428	0	437	104506	446	34342	455	19807	464	0	473	0	482	62899
2	Efekte retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	402	0	411	0	420	0	429	0	438	0	447	0	456	0	465	0	474	0	483	
3	Korigovano početno stanje (r.br. 1+2)	403	470339	412	0	421	0	430	0	439	104506	448	34342	457	19807	466	0	475	0	484	62899
4	Neto promjene	404	0	413	0	422	0	431	0	440	0	449	0	458	6263	467	0	476	0	485	6263
5	Stanje na kraju perioda (r.br. 3+4)	405	470339	414	0	423	0	432	0	441	104506	450	34342	459	26070	468	0	477	0	486	63525
6	Efekte retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	406	0	415	0	424	0	433	0	442	0	451	0	460	0	469	0	478	0	487	
7	Korigovano početno stanje (r.br. 5+6)	407	470339	416	0	425	0	434	0	443	104506	452	34342	461	26070	470	0	479	0	488	63525
8	Neto promjene	408	0	417	0	426	0	435	0	444	5943	453	0	462	-11350	471	0	480	0	489	-5407

Pozicija	OPIS	Red. broj	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Red. broj	Ostali kapital (rn 309)	Red. broj	Neuplaćen i upisani kapital (grupa 31)	Red. broj	Emisiona premija (rn 320)	Red. broj	Rezerve (rn 321, 322)	Red. broj	Revalorizacije rezerve (grupa 33)	Red. broj	Neraspoređena dobit (grupa 34)	Red. broj	Gubitak (grupa 35)	Red. broj	Otkupljene sop. akcije udjeli (rn 237)	Red. broj	U 2+ +6
	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		
9	Stanje na kraju perioda (r.br. 7+8)	409	470339	418	0	427	0	436	0	445	110449	454	34342	463	14720	472	0	481	0	490	

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U Podgorici

Dana 21.02.2023

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Snežana Marković

S. Marković

M.P.

Odgovorno lice

Boro Todorović

B. Todorović

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE - direktna metoda

u periodu od 01.01.2022 do 31.12.2022 godine

BROJ ISKAZA: 69576/2022

Popunjava lice	
Matični broj: 02849097	Šifra djelatnosti: 4618
Popunjava: Snežana Marković	

Naziv: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE" - PODGORICA
Sjedište: BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR.120 , PODGORICA, CRNA GORA

POZICIJA	Redni broj	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	101160067	66906611
1. Prodaja i primljeni avansi	302	100770736	61767639
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	15	259
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	389316	5138712
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	102225027	68805277
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	100711958	68312620
2. Zarade, naknade zarada i ostali licni rashodi	307	534760	485582
3. Placene kamate	308		
4. Porez na dobit	309		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	978309	7079
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	-1064960	-1898660
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312		
1. Prodaja akcija i udjela	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	314		
3. Ostali finansijski plasmani	315		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316		
5. Primljene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	44478	831
1. Kupovina akcija i udjela	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	44478	831
3. Ostali finansijski plasmani	321		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I -II)	322	-44478	-831
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			

POZICIJA	Redni broj	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323		
1. Uvecanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti	325		
3. Ostale dugorocne i kratkorocne obaveze	326		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327	13865	
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti i ostale obaveze	329		
3. Finansijski lizing	330		
4. Isplacene dividende	331	13865	
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332	-13865	
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	-1123303	-1906977
E. GOTOVINA NA POCETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	3803826	5710803
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	335		
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	336		
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337	2680523	3803826

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U Podgorici

Dana 21.02.2023

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Snežana Marković

Snežana Marković

M.P.

Odgovorno lice

Boro Todorović

Boro Todorović

STATISTIČKI ANEKS

na dan 31.12. godine

BROJ ISKAZA: 69576/2022

Popunjava lice	
Matični broj: 02849097	Šifra djelatnosti: 4618
Popunjava: Snežana Marković	

Naziv: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE" - PODGORICA
Sjedište: BULEVAR SVETOG PETRA CETINJSKOG BR.120 , PODGORICA, CRNA GORA

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena - broj	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	Prosječan broj zaposlenih (ukupan broj zaposlenih krajem svakog mjeseca podijeljen sa brojem mjeseci)	001		18	20
60	Prihodi od prodaje robe	002			
61	Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	003		723868	669530
62	Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	004			
640	Prihodi od subvencija, prihodi od dotacija i prihodi od donacija	005			
650	Prihodi od zakupnina	006			
673	Dobici od prodaje materijala	007			
501	Nabavna vrijednost prodate robe	008			
511	Troškovi materijala za izradu	009			
512	Troškovi ostalog materijala (režijskog)	010		2362	3939
513	Troškovi goriva i energije	011		5683	3967
520	Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	012		534760	485582
529	Naknada troškova smještaja i ishrane na službenom putu, naknade troškova prevoza na službenom putu	013		13030	6361
53	Troškovi proizvodnih usluga	014			
531 i 532	Troškovi transportnih usluga i troškovi usluga održavanja	015		16208	16019
533	Troškovi zakupnina	016		1122	2785
534 i 535	Troškovi sajmovi i troškovi reklame i propagande	017			
536	Troškovi istraživanja	018			
550 i 551	Troškovi neproizvodnih usluga i troškovi reprezentacije	019		11423	1169
552 i 553	Troškovi premija osiguranja i troškovi platnog prometa	020		15972	5275
573	Gubici od prodaje materijala	021			

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena - broj	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
10	Zalihe materijala	022			
11	Zalihe nedovršene proizvodnje	023			
12	Zalihe gotovih proizvoda	024			
13	Zalihe roba	025			
	Analiticki prikaz prihoda i izdataka vezanih za nematerijalnu imovinu				
652	Prihodi od naknada po osnovu patenata	026			
652	Prihodi po osnovu autorskih prava	027			
652	Prihod od prodaje licenci	028			
010	Ulaganje u razvoj	029			
0100	Ulaganja u razvoj tržišta, sa efektom dužim od jedne godine	030			
0101	Ulaganja u razvoj tehnologije, sa efektom dužim od jedne godine	031			
0102	Ulaganja u razvoj proizvoda, sa efektom dužim od jedne godine	032			
0103	Ostali izdaci za razvoj	033			
0108	Ispravka vrijednosti ulaganja u razvoj	034			
0109	Obezvredivanje vrijednosti ulaganja u razvoj	035			
011	Koncesije, patenti, licence i slična prava	036			
0110	Koncesije	037			
0111	Patenti	038			
0112	Licence	039		16190	2952
0113	Pravo na industrijski uzorak, žig, model, zaštitni znak i sl.	040			
0114	Druga slična prava	041			
0118	Ispravka vrijednosti koncesija, patenata licenci i sličnih prava	042		2412	781
0119	Obezvredivanje koncesija, patenata licenci i sličnih prava	043			
012	Goodwill	044			
0120	Goodwill nastao po osnovu stecene (pripojene) neto imovine drugog pravnog lica	045			
0121	Goodwill nastao po osnovu kupovine akcija i udjela u drugom pravnom licu	046			
0129	Obezvredivanje goodwill-a	047			
014	Ostala nematerijalna ulaganja	048			
0140	Racunarski programi	049		44250	42901

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena - broj	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
0141	Pravo korišćenja gradskog građevinskog zemljišta	050			
0142	Ulaganja u lizing	051			
0145	Ostala nematerijalna ulaganja	052			
0148	Ispravka vrijednosti ostalih nematerijalnih ulaganja	053		18092	10491
0149	Obezbvredjenje ostalih nematerijalnih ulaganja	054			
015	Nematerijalna ulaganja u pripremi	055			
0150	Ulaganja u razvoj u pripremi	056			
0151	Interno generisana nematerijalna ulaganja u pripremi	057			
0155	Druga nematerijalna ulaganja u pripremi	058			
0159	Obezbvredjenje nematerijalnih ulaganja u pripremi	059		0	
016	Avansi za nematerijalna ulaganja	060			
0160	Avansi za nematerijalna ulaganja u razvoj	061			
0161	Avansi za druga nematerijalna ulaganja	062			

U Podgorici
Dana 21.02.2023

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Snežana Marković

S. Marković

M.P.

Odgovorno lice

Boro Todorović

B. Todorović

“Crnogorski operator tržišta električne energije” D.O.O. Podgorica
PIB 02849097
Šifra djelatnosti:4618

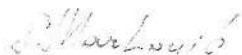
BROJ ISKAZA:69576/2022

Obrzac OA

OBRAČUN AMORTIZACIJE OSNOVNIH SREDSTAVA
ZA 2022. GODINU

Broj grupe	Početni saldo	Kupovina sredstava koja se stavljaju u upotrebu	Prodaja sredstava tokom godine	Neotpisana vrijednost(2+3-4)	Stopa %	Amortizacija (5 x 6)	Neotpisana vrijednost na kraju godine (5 - 7)
1	2	3	4	5	6	7	8
I					5		
II	23.700,79			23.700,79	15	3.555,12	20.145,67
III	0				20	0	0
IV	0	0			25	0	0
V	35.898,45	44.478,00		80.376,45	30	24.112,94	56.263,51
Ukupno:	59.599,24	44.478,00		104.077,24		27.668,06	76.409,18

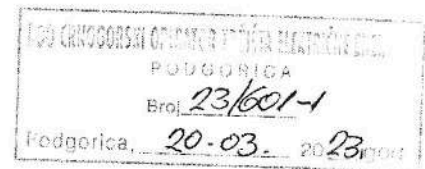
Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza:
Snežana Marković

M.P.

Odgovorno lice:
Boro Todorović

„Crnogorski operator tržišta električne energije“ D.O.O. Podgorica

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA 31.12.2022. GODINE**

SADRŽAJ

1. OSNOVNE INFORMACIJE O DRUŠTVU	3
2. OKVIR ZA FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE I KONCEPT NASTAVKA POSLOVANJA.....	4
2.1. Okvir za finansijsko izvještavanje i uslovi za njegovu primjenu.....	4
2.2. Uporedni podaci.....	4
2.3. Korišćenje procjena	4
2.4. Primjena pretpostavke stalnosti poslovanja.....	4
3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	5
3.1. Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva	5
3.2. Učešća u kapitalu.....	5
3.3. Finansijska sredstva.....	5
3.4. Zalihe	6
3.5. Kratkoročna potraživanja i plasmani	6
3.6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	6
3.7. Obaveze iz poslovanja	7
3.8. Obaveze po osnovu dugoročnih kredita	7
3.9. Tekući i odloženi porez na dobit.....	7
3.10. Primanja zaposlenih.....	7
3.11. Priznavanje prihoda	8
3.12. Priznavanje troškova pozajmljivanja	8
3.13. Operativni lizing.....	8
3.14. Politike upravljanja rizikom	9
3.15. Nadoknadiva vrijednost stalnih sredstava.....	10
3.16. Potencijalna sredstva i potencijalne obaveze	10
4. POJEDINAČNA OBJELODANJIVANJA.....	11
4.1. Neuplaćeni upisani kapital	11
4.2. Nematerijalna imovina.....	11
4.3. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	12
4.4. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica	12
4.5. Ostali dugoročni finansijski plasmani	13
4.6. Zalihe	13
4.7. Kratkoročna potraživanja i plasmani.....	13
4.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	14
4.9. Osnovni kapital i ostala sredstva.....	14

4.10. Rezerve.....	15
4.11. Revalorizacije rezerve i nerealizovani dobiti i gubici.....	15
4.12. Dividende po akciji.....	15
4.13. Rezervisanja.....	16
4.14. Dugoročne obaveze.....	16
4.15. Kratkoročne obaveze	17
4.16. Tekući i odloženi porez na dobit	17
4.17. Poslovni prihodi	18
4.18. Poslovni rashodi.....	19
4.19. Prihodi i rashodi po osnovu vrednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) i ostali prihodi i rashodi	19
4.20. Finansijski prihodi i rashodi i prihodi i rashodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine i obaveza	20
4.21. Izloženost deviznom riziku.....	20
4.22. Izloženost riziku likvidnosti.....	20
5. OSTALA OBJELODANJIVANJA.....	22
5.1. Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva	22
5.2. Događaji nakon izvještajnog perioda	22

1. OSNOVNE INFORMACIJE O DRUŠTVU

Društvo „Crnogorski operator tržišta električne energije“ D.O.O. Podgorica **ul. Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br.130 (u daljem tekstu - Društvo) organizovano je u obliku društva sa ograničenom odgovornošću.**

Matični broj Društva je 02849097. Poreski identifikacioni broj je 02849097. E-mail adresa je office@cotee.me

Internet prezentacija je na adresi www.cotee.me

Glavna aktivnost Društva je organizovanje i upravljanje tržištem električne energije.

Društvo je osnovano Odlukom Vlade Crne Gore, 16. decembra 2010. godine, u skladu sa Zakonom o energetici i Zakonom o privrednim društvima i registrovano je kao privredno društvo kod Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici 29.07.2011. godine.

Društvo nema poslovnih jedinica i predstavništava u inostranstvu.

Društvo ne sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje.

Finansijski izvještaji su utvrđeni od strane Odbora direktora Društva 17.03.2023. godine.

Konačnu odluku o usvajanju finansijskih izvještaja donijeće Vlada Crne Gore u toku 2023. godine.

Osnivač i vlasnik Društva ima pravo na izmjenu i dopunu finansijskih izvještaja nakon njihovih izdavanja za objavljivanje.

Po kriterijumima veličine propisanim Zakonom o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021) Društvo je u 2021. godini i 2022.godini bilo klasifikovano kao malo pravno lice.

U revizorskom izvještaju o finansijskim izvještajima za 2021. godinu izraženo je pozitivno mišljenje. U 2022.godini nije mijenjan revizor.

Vlasnik Društva je Vlada Crne Gore (100% vlasništvo).

Prosječan broj zaposlenih u toku izvještajnog perioda, na bazi stanja krajem svakog mjeseca je 18.

2. OKVIR ZA FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE I KONCEPT NASTAVKA POSLOVANJA

2.1. Okvir za finansijsko izvještavanje i uslovi za njegovu primjenu

Finansijski izvještaji za 2022. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Ovaj Zakon zahtijeva da finansijski izvještaji Društva za godinu završenu na dan 31. decembra 2022. godine budu sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i relevantnom podzakonskom regulativom.

Društvo primjenjuje sledeća podzakonska akta koja čine sastavni dio okvira za finansijsko izvještavanje:

- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 011/20 od 06.03.2020, 139/21 od 29.12.2021, 013/22 od 04.02.2022, 139/22 od 16.12.2022),
- Pravilnik o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Službeni list Crne Gore", br. 011/20 od 06.03.2020) i
- Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica ("Službeni list Crne Gore", br. 126/22 od 18.11.2022).

Finansijski izvještaji su u svim svojim djelovima usklađeni sa svim relevantnim odredbama Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i relevantnim zahtjevima zakonske i podzakonske regulative.

Pri sastavljanju i prikazivanju finansijskih izvještaja korišćeni su Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja usklađeni sa Obavještenjem Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore (broj 93-22 od 12.07.2022.godine).

2.2. Uporedni podaci

U finansijskim izvještajima za 2022. godinu kao minimum prikazani su uporedni podaci za 2021. godinu.

2.3. Korišćenje procjena

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijevalo je od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje na datum bilansa imaju efekta na prikazane vrijednosti sredstava, obaveza i na objelodanjivanje potencijalnih sredstava i obaveza, kao i na prikazane vrijednosti prihoda i rashoda izvještajnog perioda. Procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim do datuma odobrenja finansijskih izvještaja za njihovo objelodanjivanje. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena.

2.4. Primjena pretpostavke stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni pod pretpostavkom stalnosti poslovanja Društva, tj. pod pretpostavkom da će ono nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u predvidljivoj budućnosti. Navedena pretpostavka bazirana je na sledećim činjenicama: Društvo je u proteklim izvještajnim periodima ostvarivalo pozitivne rezultate i bilo likvidno. U narednim izvještajnim periodima rukovodstvo Društva ne očekuju značajnije promjene u poslovanju.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva

Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva se početno iskazuju po nabavnoj vrijednosti i otpisuju metodom proporcionalnog otpisivanja prema njihovom procijenjenom vijeku korišćenja.

Procijenjeno vreme korišćenja sredstava je:

Grupa osnovnih sredstava	Procijenjeni korisni vijek	Stopa amortizacije
	(godina)	%
Građevinski objekti	40	2,5
Automobili	10	10
Računarska oprema	5	20
Softveri, licence	5	20
Telefonski aparati	5	20
Mobilni telefoni	2	25
Oglasne table	5	20
Usisivači	5	20
Q ormar sigurnosni	10	10

Obračun amortizacije vrši se ponaosob za svako sredstvo, sem kod alata i inventara koji tereti troškove perioda.

Naknadno vrednovanje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava vrši se po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke zbog obezvrjeđenja, sem građevinskih objekata i zemljišta koji se naknadno vrednuju primjenom modela revalorizacije.

Troškovi tekućeg održavanja se priznaju kao rashod perioda.

3.2. Učešća u kapitalu

Ulaganja u zavisna pravna lica u pojedinačnim finansijskim izvještajima Društva obuhvataju se metodom nabavne vrijednosti.

Ulaganja u pridružena pravna lica u pojedinačnim finansijskim izvještajima Društva obuhvataju se metodom nabavne vrijednosti.

Zajednička ulaganja se u pojedinačnim finansijskim izvještajima Društva obuhvataju metodom nabavne vrijednosti.

3.3. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva se klasifikuju i vrednuju po fer vrijednosti, a promjene fer vrijednosti priznaju se u bilansu uspjeha ("FVPL"), osim ako nisu ispunjeni restriktivni kriterijumi za klasifikaciju i vrednovanje sredstva po:

- ✓ amortizovanom trošku ("AC") ili
- ✓ fer vrijednosti kroz dugoročni posjed ("FVOCI")

1. svog poslovnog modela upravljanja finansijskim sredstvima i
2. karakteristika finansijskog sredstva u vezi sa ugovorenim novčanim tokovima povezanim sa tim sredstvom.

Pri početnom priznavanju finansijskog sredstva to sredstvo se vrednuje po njihovoj fer vrijednosti. Ako su u pitanju finansijska sredstva koja nisu klasifikovana u ona koja se priznaju i vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha u njihovu početnu vrijednost se uključuju transakcioni troškovi koji se mogu direktno pripisati sticanju ili izdavanju finansijskog sredstva.

Nakon početnog vrednovanja finansijskog sredstva ono se vrednuje:

1. po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha,
2. po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat ili
3. po amortizovanom trošku.

3.4. Zalihe

Zalihe se na datum bilansa vrednuju po nižem iznosu: troška nabavke ili neto prodajne vrijednosti. Troškovi pozajmljivanja se ne uključuju u nabavnu vrijednost zaliha.

Obračun izlaza sa zaliha se vrši po metodi ponderisanih prosječnih cijena.

3.5. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Potraživanja se iskazuju po originalnom fakturisanom iznosu, umanjenom za ispravke vrijednosti po osnovu njihovih obezvređenja.

Otpis kratkoročnih potraživanja i plasmana kod kojih postoji vjerovatnoća nenaplativosti vrši se indirektnim otpisivanjem, dok se u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana otpis, u celini ili delimično, vrši direktnim otpisivanjem.

Vjerovatnoća nemogućnosti naplate potraživanja od subjekta u stečaju, odnosno likvidaciju, preduženosti, kao i u slučaju otuđenja imovine, prinudnog poravnanja, vanparničnog poravnanja, zastarelosti, sudskog rešenja, akta upravnog organa utvrđuje se pojedinačno na osnovu raspoložive dokumentacije.

Za ostala kratkoročna potraživanja nenaplaćena na datum bilansa utvrđuje se iznos očekivane nenaplativosti na osnovu podataka o nenaplativosti takvih potraživanja iz prethodna tri izvještajna perioda, uz potrebne korekcije zbog promjene okolnosti.

3.6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se iskazuju u bilansu stanja po nabavnoj vrijednosti. Za svrhu izvještaja o tokovima gotovine, gotovina i gotovinski ekvivalenti uključuju: blagajnu, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa rokom dospeljeća do tri mjeseca ili kraće, i prekoračenja po tekućem računu.

3.7. Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti koja predstavlja fer vrijednost cijene robe i primljenih usluga koja će biti plaćena u budućnosti nezavisno od toga da li je ili nije fakturisana Društvu.

3.8. Obaveze po osnovu dugoročnih kredita

Obaveze po dugoročnim kreditima se početno priznaju po fer vrijednosti priliva (koji se određuje korišćenjem preovlađujuće tržišne kamatne stope za sličan instrument, ukoliko je bitno drugačiji od cijene transakcije), bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima, obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope; svaka razlika između fer vrijednosti priliva (umanjena za transakcione troškove) i otplaćenog iznosa se priznaje kao trošak kamate tokom perioda kreditiranja.

3.9. Tekući i odloženi porez na dobit

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa poreskim propisima u Crne Gore. Osnovica poreza na dobit se koriguje po osnovu prava na umanjenje poreske osnovice (po osnovu prava na umanjenje poreske osnovice po osnovu ranije iskazanih poreskih gubitaka). Porez na dobit se obračunava po stopi od 9%. Utvrđeni iznos poreza na dobit se koriguje po osnovu prava na poreski kredit. Poreski obveznici sami utvrđuju procenjeni mesečni akontacioni iznos poreza na dobit.

Odloženi porez se obračunava i evidentira na privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihovih iznosa iskazanih u finansijskim izvještajima. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, neiskorišćena poreska sredstva i neiskorišćene poreske gubitke, do iznosa za koji je vjerovatno da će budući oporezivi dobiti biti dovoljni da omoguće realizaciju (iskorišćenje) odbitnih privremenih razlika, neiskorišćenih poreskih sredstava i neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao poreski prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobit perioda.

3.10. Primanja zaposlenih

a) Troškovi zarada i troškovi socijalnog osiguranja

Iznosi naknada zaposlenima priznaju se kao trošak zarada u bilansu uspjeha. Društvo snosi troškove zaposlenih koji se odnose na obezbjeđenje beneficija kao što su penzijsko osiguranje, osiguranje od nezaposlenosti i slično. Ovi iznosi se iskazuju u bilansu uspjeha u okviru troškova zarada.

b) Troškovi penzija i ostalih naknada nakon penzionisanja

Svi zaposleni Društva dio su penzionog plana Crne Gore. Svi doprinosi koji su obavezni po penzionim planu Vlade se vode kao trošak u periodu kada nastanu. Društvo, u normalnom toku poslovanja, vrši plaćanja državi Crnoj Gori u ime svojih zaposlenih. U Društvu ne postoji nijedan drugi penzioni plan niti naknade zaposlenima nakon penzionisanja i stoga nema obaveze u tom smislu. Isto tako, Društvo nema obavezu da obezbjeđuje buduće naknade sadašnjim ni bivšim zaposlenima.

Otpremnine se isplaćuju pri prestanku radnog odnosa zbog odlaska u penziju. U skladu sa odredbama kolektivnog ugovora kod poslodavca, Društvo ima obavezu da isplati naknadu zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu 6 prosječnih neto mjesečnih zarada zaposlenog ili prosječnih zarada u Društvu.

d) Naknade rukovodstvu

U skladu sa Statutom Društva, Odbor direktora ima tri člana. Odlukom Vlade Crne Gore, broj 07-2426, od 14.09.2017.godine, utvrđena je mjesečna naknada za rad u Odboru, i to:

- naknada za predsjednika iznosi 50% prosječne zarade zaposlenih u Društvu u prethodnoj godini;
- naknada za članove iznosi 40% prosječne zarade zaposlenih u Društvu u prethodnoj godini;

Izvršnom direktoru pripada zarada po Ugovoru o radu, koji je zaključen saglasno propisima o radu. Takođe je ovim ugovorom utvrđeno da mu pripadaju i druga primanja koja su propisana Kolektivnim ugovorom Društva za sve zaposlene u Društvu.

3.11. Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje robe priznaju se kada se izvrši prenos vlasništva nad robom, što se obično podudara i sa vremenom isporuke.

U slučaju odlaganja naplate dužeg od 24 mjeseca, fer vrijednost naknade utvrđuje se diskontovanjem budućeg novčanog priliva. Kao diskontna stopa primjenjuje se preovlađujuća kamatna stopa na finansijskom tržištu.

Prihodi od naknada za rad obračunavaju se mjesečno u fiksnom ugovorenom iznosu.

Prihodi od kamata se priznaju na vremenski proporcionalnoj osnovi, uzimajući u obzir neizmirenu glavnica i efektivnu kamatnu stopu tokom perioda dospijeca.

3.12. Priznavanje troškova pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se kapitalizuju, tj. računovodstveno se obuhvataju primjenom postupka iz MRS 23 Troškovi pozajmljivanja.

3.13. Operativni lizing

U vezi sa sredstvima uzetim u operativni lizing:

- zakup je ugovor na osnovu kojeg, u dogovorenom vremenskom periodu, u zamjenu za naknadu, zakupodavac prenosi na zakupca pravo korišćenja nekog sredstva (koje je predmet zakupa).
- ugovorom se definiše korišćenje određenog sredstva (predmeta zakupa) i
- predmetno sredstvo (identifikovano sredstvo) je sredstvo koje je predmet zakupa za koje je zakupodavac zakupcu dao pravo korišćenja.
- lizing se može obnoviti. Ne postoji mogućnost prodaje. Vršiti se uvećanje iznosa zakupnine srazmjerno porastu opšteg nivoa cijena.

3.14. Politike upravljanja rizikom

Društvo je izloženo:

- 1.kreditnom riziku - postoji rizik da komitenti Društva svoje obaveze prema Društvu ne izmire u ugovorenim rokovima;
- 2.riziku likvidnosti - Društvo je izloženo dnevnim zahtjevima za izmirenje obaveza prema poveriocima, što utiče na raspoloživa novčana sredstva; i
- 3.tržišnom riziku - Društvo je izloženo rizicima po osnovu efekata promjena visine tržišnih kamatnih stopa i riziku promjena deviznih kurseva.

Društvo je takođe izloženo i prati uticaje operativnog rizika, rizika ulaganja u druga pravna lica i sopstvena osnovna sredstva.

Ciljevi upravljanja rizikom: Cilj upravljanja rizicima je njihova optimizacija i umanjeње potencijalnih gubitaka po osnovu tih rizika. Konkretni ciljevi upravljanja rizikom likvidnosti su ispunjavanje obaveza Društva, ispunjavanje zahtjeva regulative i poštovanje interno postavljenih limita.

U cilju boljeg upravljanja likvidnošću, Društvo prati kretanja na domaćem i inotrižistu novca, u smislu pravovremenog obezbjeđenja likvidnih sredstava za poslovanje.

Politika i postupci za upravljanje rizikom - načela upravljanja rizicima su:

- izbjegavanje rizika,
- smanjivanje rizika i
- zaštita od rizika upotrebom bilansnih i vanbilansnih finansijskih instrumenata.

Društvo upravlja kreditnim rizikom kako na nivou klijenta, grupe povezanih lica, tako i na nivou ukupnog kreditnog portfolija. Izloženost kreditnom riziku (koji se izražava kao nemogućnost naplate kredita i drugih potraživanja sa pripadajućim kamatama) Društvo kontinuirano prati kroz:

- bonitet i kreditnu sposobnost klijenata Društva i načine (instrumente) obezbjeđenja (stalno ili prema potrebi),
- stepen naplativosti kredita i kamata (dnevno i mjesečno praćenje),
- evidentirane potencijalne gubitke za svakog klijenta pojedinačno.

Uslovi odobrenja svakog plasmana pravnim licima se određuju individualno, a u zavisnosti od vrste klijenta, namjene za koju se plasman odobrava, procijenjene njegove kreditne sposobnosti, kao i od trenutne situacije na tržištu. Uslovi obezbjeđenja koji prate svaki plasman su takođe opredijeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, oročnosti plasmana, kao i samom sumom.

Društvo upravlja rizikom likvidnosti sprovođenjem više aktivnosti:

- Društvo priprema planove novčanih tokova u domaćoj i stranoj valuti;
- Društvo na raspolaganju ima i kreditne linije koje svakog trenutka može iskoristiti za potrebe održanja likvidnosti.

Analiza kreditnog rizika se vrši od strane menadžera Društva, koji vrši analizu i daje ocene kreditne sposobnosti klijenta.

Na osnovu dnevnih i mjesečnih planova likvidnosti i zakonski definisanih racija, a u cilju dublje analize rizika likvidnosti Društvo od strane savjetnika direktora vrši identifikovanje, mjerenje, praćenje i

upravljanje rizikom likvidnosti. Društvo vrši identifikovanje, mjerenje, praćenje i upravljanje rizikom kamatnih stopa.

Instrumenti praćenja izloženosti Društva riziku likvidnosti uključuju metod praćenja priliva i odliva sredstava, kao i mjerenje razlike između sredstava i obaveza Društva u određenom vremenskom periodu (gap analiza).

Nivo likvidnosti se iskazuje pokazateljem likvidnosti koji predstavlja odnos:

- zbira likvidnih sredstava prvog i drugog reda (gotovina, sredstva na računima kod drugih banaka, potraživanja u postupku realizacije, neopozive kreditne linije odobrene Društvu, finansijski instrumenti kotirani na berzi i ostala potraživanja Društva koja dospijevaju do mjesec dana) i
- zbira obaveza po viđenju bez ugovorenog roka dospijeca i obaveza sa ugovorenim rokom dospijeca u narednih mjesec dana.

Likvidnost se prati i pomoću izvještaja o strukturnoj ročnoj usklađenosti (maturity mismatch): bilansne pozicije se raspoređuju u određene intervale ročnosti prema preostalom roku dospijeca, sem pozicija kapitala, ostale aktive i ostale pasive koji su smješteni u interval bez definisanog roka dospijeca. Devizne rezerve se raspoređuju u skladu sa ročnošću deviznih depozita.

Upravljanje deviznim rizikom Društva vrši se na osnovu dnevne mape valutne strukture. Politika i procedura privrednog subjekta za izbjegavanje pretjeranih koncentracija rizika:

-da bi se smanjio ili ograničio rizik likvidnosti rukovodstvo Društva nastoji da diversifikuje svoje izvore finansiranja;

U cilju smanjenja rizika poslovanja Društvo poseduje polise osiguranja zaposlenih po osnovu rizika koji se mogu osigurati.

3.15. Nadoknativa vrijednost stalnih sredstava

Na datum bilansa Društvo procenjuje da li postoje indikatori koji ukazuju da je neko stalno sredstvo obezvrijeđeno. U slučaju postojanja takvih indikatora Društvo procenjuje nadoknadivu vrijednost sredstava i/ili jedinice koja "stvora gotovinu" za koje postoje indikatori njihove obezvrijeđenosti (nadoknativa vrijednost je jednaka upotrebnoj vrijednosti ili neto fer vrijednosti ako je ona viša od upotrebne vrijednosti).

3.16. Potencijalna sredstva i potencijalne obaveze

Potencijalno sredstvo je moguće sredstvo koje proizlazi iz prošlih događaja i čije će se postojanje potvrditi samo nastankom ili ne nastankom jednog ili više neizvjesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom privrednog subjekta.

Potencijalna obaveza je:

1. moguća obaveza koja proizlazi iz prošlih događaja i čije će postojanje biti potvrđeno samo nastankom ili ne nastankom jednog ili više neizvjesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom privrednog subjekta, ili

2. sadašnja obaveza koja proizlazi iz prošlih događaja, ali koja nije priznata s obzirom da:
-nije izvjesno da će podmirenje obaveze zahtijevati odliv resursa sa ekonomskim koristima ili
-iznos obaveze se ne može utvrditi dovoljno pouzdano.

4. POJEDINAČNA OBJELODANJIVANJA

4.1. Neuplaćeni upisani kapital

Društvo nema neuplaćenog upisanog kapitala.

4.2. Nematerijalna imovina

U toku 2022. godine promjene na nematerijalnim ulaganjima Društva su:

Vrijednosti i promjene	Licence	Računarski softver	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
I Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021. godine¹	2.951,79	32.408,33	0	35.360,12
Nabavna vrijednost				
1. Stanje 01.01.2022. godine	3.953,73	42.000	0	45.935,73
2. Povećanja (a + b + c)	12.254	2.500	2.700	17.204
a) Nove nabavke kupovinom	12.254	2.500	2.700	17.204
b) Interno stvorena sredstva				
c) Revalorizacija				
3. Smanjenje				
a) Rashodovanje				
b) Prodaja				
II Stanje na dan 31.12.2022. godine (1 + 2 - 3)	16.189,73	44.250	2.700	63.139,73
Ispravka vrijednosti				
1. Stanje 01.01.2022. godine	983,94	9.591,67	0,00	10.575,61
2. Povećanja (a+b+c+d)	1.428,04	8.477,26	22,93	9.928,23
a) Amortizacija	787,15	8.100	0	8.887,15
b) Nove nabavke kupovinom	640,89	377,26	22,93	1.040,54
c) Interno stvorena sredstva				
d) Revalorizacija				
3. Smanjenje (a+b)				
a) Rashodovanje				
b) Prodaja				
III Stanje na dan 31.12.2022. godine (1 + 2 - 3)	2.411,98	18.063,93	22,93	20.503,84
IV Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine (II - III)	13.777,75	26.181,07	2.677,07	42.635,89

4.3. Nekretnine, postrojenja i oprema

U toku 2022. godine promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi Društva su:

Vrijednosti i promjene	Zemljište	Građevine	Oprema	Ostala sredstva	Ukupno
I Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021. godine	0,00	178.130,07	37.893,78	24.504,63	240.528,48
Nabavna vrijednost					
1. Stanje 01.01.2022. godine	0	189.780,66	58.485,25	30.809,15	279.075,06
2. Povećanja (a + b + c)			26.604	670	27.274
a) Nove nabavke kupovinom			26.604	670	27.274
b) Nabavke iz poslovnih kombinacija					
c) Revalorizacija					
3. Smanjenje (a + b)					
a) Rashodovanje					
b) Prodaja					
II Stanje na dan 31.12.2022. godine (1 + 2 - 3)	0	189.780,66	85.089,25	31.479,15	306.349,06
Ispravka vrijednosti					
1. Stanje 01.01.2022. godine	0	11.650,59	20.591,47	6.304,52	38.546,58
2. Povećanja (a + b + c + d)		47.576,40	12.499,72	3.000,01	63.076,13
a) Amortizacija		47.576,40	10.526,45	2.988,63	61.091,48
b) Nove nabavke kupovinom			1.973,27	11,38	1.984,65
c) Nabavke iz poslovnih kombinacija					
d) Revalorizacija					
3. Smanjenje (a + b)					
a) Rashodovanje					
b) Prodaja					
III Stanje na dan 31.12.2022. godine (1 + 2 - 3)	0	59.226,99	33.091,19	9.304,53	101.622,71
IV Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine (II - III)	0	130.553,67	51.998,06	22.174,62	204.726,35

Društvo nije u toku 2022. godine mijenjalo stope za obračun amortizacije opreme.

4.4. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica

Društvo posjeduje ulog u društvo „Berza električne energije“ DOO. Nabavna vrijednost uloga je 180.010,00 EUR. Društvo posjeduje 18,8% učešća u kapitalu navedenog društva, a ima 33,33% upravljačkih prava.

Sažeti finansijski podaci pridruženog Društva Berza električne energije su:

Red. br.	Stavka	2022. godina	2021. godina
1.	Stalna sredstva	82.551	87.281
2.	Tekuća sredstva	325.664	487.133

„Crnogorski operator tržišta električne energije“ D.O.O. Podgorica
Napomene uz finansijske iskaze

Red. br.	Stavka	2022. godina	2021. godina
3.	Kapital, bez revalorizacionih rezervi i dobiti	960.000	960.000
4.	Revalorizacione rezerve	0	0
5.	Akumulirani gubitak	-635.168	-588.186
6.	Obaveze	152.347	249.581
7.	Prihodi	140.350	128.031
8.	Rashodi	209.463	175.017
9.	Porez iz dobiti		
10.	Učešće u kapitalu u %	18,80	18,80

4.5. Ostali dugoročni finansijski plasmani

Društvo ne raspolaže dugoročnim finansijskim plasmanima:

4.6. Zalihe

Društvo ne raspolaže zalihami.

4.7. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Društvo na *datume bilansa* ima sledeća kratkoročna potraživanja i plasmane

Red. br.	Vrsta zaliha	2022.godina	2021.godina
1.	Potraživanja od kupaca	26.904.019,28	10.516.797,42
2.	Kratkoročni finansijski plasmani	-	-
3.	Ostala kratkoročna potraživanja	218.008,87	720.444,74
4.	Ukupno	27.122.028,15	11.237.242,16
5.	Ispravka potraživanja	(91.530,82)	(91.530,82)
6.	Svega	27.030.498,00	11.145.711,34

Tabela: Promjene na računima ispravke vrijednosti

	2022. godina	2021.godina
I. Stanje na dan 01.01.	91.530,82	91.530,82
1. Ispravka vrijednosti u toku godine	-	-
2. Ukidanje indirektnog otpisa	-	-
3. Isknjižavanje	-	-
4. Kursne razlike	-	-
II. Stanje na dan 31.12.	91.530,82	91.530,82
Vrsta obezbjeđenja		
Iznos pokrivenosti		

Na datume bilansa koncentracija potraživanja od kupaca je sledeća:

2022. godina			2021. godina		
Broj kupaca	iznos	%	Broj kupaca	iznos	%
1	23.557.484,82	87,86	1	7.202.175,74	69,08
1	3.166.912,73	11,81	1	2.441.661,81	23,42
45	88.091,34	0,33	1	724.938,51	6,95
			33	56.491,54	0,55
		100,0			100,0

Dana 31.12.2022. godine Društvo je poslalo 47 izvoda otvorenih stavki (svi kupci su pravna lica). Vrijednost potraživanja koje je poslato na usaglašavanje iznosi 26.812.488,46 EUR. Potvrđeno je 33 izvoda otvorenih stavki u ukupnom iznosu od 26.798.059,39 EUR.

4.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Društvo na datume bilansa ima sledeće stanje gotovine:

Red. br.	Vrsta sredstva	2022. godina	2021. godina
1.	Blagajna	0,00	0,00
2.	Devizna blagajna	0,00	0,00
3.	Tekući (poslovni) računi	2.643.979,63	3.766.227,39
4.	Devizni račun	36.543,08	37.598,87
Ukupno		2.680.522,71	3.803.826,26

4.9. Osnovni kapital i otkupljene sopstvene akcije

Na datume bilansa osnovni kapital je bio:

	Vrijednost
Na dan 31.12.2022. god.	470.338,87
Na dan 31.12.2021. god.	470.338,87
Povećanje	0

DOO COTEE je jednočlano društvo sa ograničenom odgovornošću. Vlada Crne Gore je osnivač i 100% vlasnik kapitala.

„Crnogorski operator tržišta električne energije“ D.O.O. Podgorica
Napomene uz finansijske iskaze

4.10. Rezerve

Rezerva je formirana radi pokrića eventualnog gubitka

	2022. godina	2021.godina
Na dan 31.12.	110.448,79	104.506,65

4.11. Revalorizacije rezerve i nerealizovani dobici i gubici

U toku izvještajnih perioda promjene na revalorizacionim rezervama su bile sledeće:

	Revalorizacije rezerve po osnovu nekretnina, postrojenja i opreme	Dobici i gubici po osnovu finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans stanja	Ukupno
2021. god. ²			
Početno stanje	34.341,67	-	34.341,67
Povećanja po osnovu procjene fer vrijednosti	-	-	-
Smanjenja po osnovu procjene fer vrijednosti	-	-	-
Smanjenja po osnovu prodaje ili rashodovanja sredstava	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2021. godine	34.341,67	-	34.341,67
Povećanja po osnovu procjene fer vrijednosti	-	-	-
Smanjenja po osnovu procjene fer vrijednosti	-	-	-
Smanjenja po osnovu prodaje ili rashodovanja sredstava	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2022. godine ³	34.341,67	-	34.341,67

4.12. Dividende po akciji

Kapital društva nije akcionarski.

U 2022.godini Vlada Crne Gore je donijela dvije odluke o raspodjeli dobiti za 2019.(04-605/3) i 2020. godinu (04-605/4), te je shodno istim u Budžet Crne Gore uplaćeno 13.864,96 EUR-a (7.770,38 + 6.094,58) a na statutarne rezerve prenijeto 5.942,14 EUR- a (3330,17+2.611,97).

4.13. Rezervisanja

Stanje i promjene rezervisanja su bili:

Vrsta rezervisanja	Iznos na početku perioda	Dodatna rezervisa-nja	Iskorišćeni iznos	Ukinuta rezervisa-nja	Povećanja proizašla iz diskonto-vanja	Stanje na kraju perioda
1	2	3	4	5	6	7 (2+3-4-5+6)
2021. godina ⁴	7.224,41		761,87			6.462,54
Za date garancije po proizvodima						
Za rekultivaciju zemljišta						
Stanje na dan 31.12.2021. godine	6.462,54		1.628,64			4.833,90
20 . godina ⁵						
Za date garancije po proizvodima						
Za rekultivaciju zemljišta						
Stanje na dan 31.12.2022. godine⁶	4.833,90		3.316,75			1.517,15

Rezervisanje za ostale troškove je rezervisanje iz neraspoređene dobiti za obaveze iz poslovanja Društva koje Metodologijom za utvrđivanje RDP-a nijesu uključene u utvrđivanje RDP-a, a mogu nastati u poslovanju Društva, u skladu sa odlukom Vlade Crne Gore o raspodjeli dobiti za 2018.godinu. U 2022.godini je iskorišćen iznos 3.316,75 za pokriće troškova reprezentacije.

4.14. Dugoročne obaveze

Stanje i promjene dugoročnih obaveza su bili:

Vrsta obaveze	Iznos na početku perioda	Obaveze nastale u toku godine	Izmirene obaveze	Prenos na kratkoročne obaveze	Kursne razlike	Stanje na kraju perioda
1	2	3	4	5	6	7 (2+3-4-5+6)
2021. godina ⁷						
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu		191.158,92	10.200,00			180.958,92
Ostale dugoročne obaveze						
Stanje na dan 31.12.2021. godine	0,00	180.958,92	0,00	-	-	180.958,92
2022. godina ⁸						
Dugoročne obaveze po						

⁴ Misli se na prethodni izvještajni period.

⁵ Misli se na tekući izvještajni period.

⁶ Misli se na tekući izvještajni period.

⁷ Misli se na prethodni izvještajni period.

⁸ Misli se na tekući izvještajni period.

„Crnogorski operator tržišta električne energije“ D.O.O. Podgorica
Napomene uz finansijske iskaze

Vrsta obaveze	Iznos na početku perioda	Obaveze nastale u toku godine	Izmirene obaveze	Prenos na kratkoročne obaveze	Kursne razlike	Stanje na kraju perioda
1	2	3	4	5	6	7 (2+3-4-5+6)
kreditima						
Ostale dugoročne obaveze	180.958,92	4.727,27	48.000,00	-48.000,00	-	89.686,19
Stanje na dan 31.12.2022. godine	180.958,92	4.727,27	48.000,00	-48.000,00	-	89.686,19

Obaveze po osnovu zakupa poslovnog prostora:

Na dan 1.10.2021. godine Društvo je iznajmilo poslovni prostor za potrebe obavljanja djelatnosti. Procijenjeno je da će zakup trajati 51 mjesec. Ugovor o zakupu je sklopljen na 3 mjeseca u 2021. godini, potom na 12 mjeseci u 2022. godini i produžen za još 12 mjeseci u 2023. godini. Shodno primjeni MSFI 16-lizing, ovaj zakup se tretira kao imovina sa pravom korišćenja i predstavlja pravo zakupca na korišćenje imovine tokom trajanja zakupa. Na početku trajanja zakupa priznaje se imovina sa pravom korišćenja i diskontna vrijednost obaveze po osnovu zakupa. Na dan 31.12.2022. godine dio obaveza koji dospijeva u roku od 12 mjeseci je preknjižen na kratkoročne obaveze.

4.15. Kratkoročne obaveze

Stanje i promjene kratkoročnih obaveza su bili:

Vrsta obaveze	Iznos na početku perioda	Obaveze nastale u toku godine	Izmirene obaveze	Prenos sa dugoročnih obaveza	Kursne razlike	Stanje na kraju perioda
1	2	3	4	5	6	7 (2+3-4-5+6)
2022. godina ⁹						
Kratkoročne finansijske obaveze						
Obaveze iz poslovanja	15.118.606,31	109.263.162,45	100.734.974,86	-	-	23.646.793,90
Ostale kratkoročne obaveze				48.000,00		48.000,00
Stanje na dan 31.12.2022. godine	15.118.606,31	109.263.162,45	100.734.974,86	48.000,00	-	23.694.793,90
2021. godina ¹⁰						
Kratkoročne finansijske obaveze						
Obaveze iz poslovanja	6.173.224,40	77.197.208,76	68.251.826,85	-	-	15.118.606,31
Ostale kratkoročne obaveze						
Stanje na dan 31.12.2021. godine	6.173.224,40	77.197.208,76	68.251.826,85	-	-	15.118.606,31

4.16. Tekući i odloženi porez na dobit

U izvještajnim periodima nastali su sledeći tekući i odloženi poreski rashodi:

⁹ Misli se na tekući izvještajni period.

¹⁰ Misli se na prethodni izvještajni period.

Red. br.	Stavka	2022 godina	2021.godina
1.	Tekući poreski rashod	2.242,22	1.227,59
2.	Priznavanje odložene poreske obaveze	201,61	2.764,90
3.	Odloženo poresko sredstvo po osnovu investiranja u sopstvena osnovna sredstva		
4.	Poreski rashod/prihod	2.443,83	3.992,49

Društvo ima pravo na neiskorišćeni poreski kredit po osnovu ulaganja u sopstvena osnovna sredstva u iznosu od 40.399,39 EUR. S obzirom na projektovanu visinu oporezive dobiti u 2023. godini priznato je odloženo poresko sredstvo po osnovu navedenog poreskog kredita u iznosu od 3.635,95 EUR.

U narednoj tabeli prikazana je efektivna stopa poreza na dobit:

R. b.	Sadržaj	2022. godina	2021.godina
1.	Računovodstvena dobit	10.216,75	10.255,00
2.	Porez na dobit (1 x 9%)	919,51	922,95
3.	Poreski efekat na razlike u prihodima		
4.	Razlike po osnovu amortizacije	-2240,1	3.384,87
5.	Rashodi za kazne		
6.	Efekti poreskog kredita i novozaposlenih radnika		
7.	Usklađivanje rashoda	9.336,12	
8.	Oporeziva dobit	17.312,77	13.639,87
9.	Prosječna efektivna stopa	9	9

Poreski sistem Crne Gore je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. U Crnoj Gori poreski period ostaje otvoren tokom 5 godina.

Rukovodstvo Društva smatra da su poreske obaveze pravilno izračunate i uključene u finansijske izvještaje.

4.17. Poslovni prihodi

Društvo je u izvještajnim periodima ostvarilo sledeće prihode:

Red. br.	Vrsta prihoda	2022. godina	2021.godina
1.	Prihodi od prodaje proizvoda		
2.	Prihodi od prodaje robe	723.867,97	683.457,56
3.	Promjena vrijednosti zaliha učinaka		
4.	Prihodi od zakupa		
Ukupno		723.867,97	683.457,56

4.18. Poslovni rashodi

Društvo je u izvještajnim periodima ostvarilo sledeće poslovne rashode:

Red. br.	Vrsta rashoda ¹¹	2022. godina	2021. godina
1.	Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	6.834,55	6.966,73
2.	Troškovi goriva	1.136,88	878,22
4.	Troškovi rezervnih delova	-	61,49
5.	Troškovi sitnog inventara	73,76	292,37
6.	Troškovi zarada	271.002,54	235.676,41
7.	Troškovi naknada zarada i ostali lični rashodi	263.757,28	249.905,67
8.	Troškovi amortizacije	73.004,36	35.102,49
9.	Troškovi rezervisanja	-	-
10.	Troškovi konsultantskih i advokatskih usluga	2.534,41	2.844,10
11.	Troškovi održavanja	3.607,13	15.628,42
12.	Troškovi PTT usluga u zemlji	12.626,31	9.890,25
13.	Troškovi platnog prometa	10.822,33	47.358,34
13.	Ostali troškovi	63.539,60	67.290,18
Ukupno		708.939,15	671.894,67

Naknada Odbora direktora, uključena je u troškove zarada i u 2022. godini iznosi 17.445,12 EUR.
Troškovi neto zarade izvršnog direktora, uključeni su u troškove zarada i u 2022. godini iznose 27.278,23 EUR.

4.19. Prihodi i rashodi po osnovu vrednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) i ostali prihodi i rashodi

Društvo je u izvještajnim periodima ostvarilo sledeće prihode i rashode po osnovu vrednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) i ostale prihode i rashode:

Red. br.	Vrsta prihoda i rashoda	2022. godina	2021. godina
1.	Prihodi od prodaje stalnih sredstava		
2.	Ostali poslovni prihodi		
Ukupno ostali poslovni prihodi			
3.	Rashodi po osnovu kazni		
4.	Gubici po osnovu obezvređenja stalnih sredstava		
5.	Ostali poslovni rashodi	0	245,22
Ukupno ostali poslovni rashodi			-245,22

¹¹ Iz tabele isključiti rashode koji nisu materijalno značajni.

4.20. Finansijski prihodi i rashodi i prihodi i rashodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine i obaveza

Društvo je u izvještajnim periodima ostvarilo sledeće finansijske prihode i rashode i prihodi i rashode od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine i obaveza:

Red. br.	Vrsta prihoda i rashoda	2022. godina	2021. godina
1.	Prihodi od kamata	14,98	259,22
2.	Pozitivne kursne razlike		
3.	Prihodi po osnovu dividendi		
4.	Prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijskih instrumenata		56,36
Ukupno		14,98	315,58
5.	Rashodi kamata		
6.	Negativne kursne razlike		
7.	Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijskih instrumenata	-4.727,27	-1.378,26
Ukupno		-4712,07	-1.062,68

4.21. Izloženost deviznom riziku

Društvo nema sredstava u stranoj valuti.

4.22. Izloženost riziku likvidnosti

U narednoj tabeli prikazana je izloženost Društva riziku likvidnosti:

Stavka	Dana od dana roka za naplatu (realizaciju)					Ukupno
	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 godine do 5 godina	preko 5 godina	
2022. godina¹²						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	628.994,00					628.994
Hartije od vrijednosti i drugi plasmani kojima se trguje						
Ulaganje u hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća						
Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva	427.372,00					427.372
Ostala sredstva i AVR	27.030.900,00					27.030.900
Ukupno aktiva	30.138.795,00					30.138.795
Obaveze prema bankama						
Obaveze prema komitentima	23.646.794,00					23.646.794

¹² Misli se na tekući izvještajni period.

„Crnogorski operator tržišta električne energije“ D.O.O. Podgorica
Napomene uz finansijske iskaze

Stavka	Dana od dana roka za naplatu (realizaciju)					Ukupno
	do 1 mjeseca	od 1 do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do godinu dana	od 1 godine do 5 godina	preko 5 godina	
Obaveze za kamate i naknade						
Ostale obaveze iz poslovanja	137.686,00					137.686
Rezervisanja	1.517,00					1.517
Obaveze po osnovu tekućeg poreza na dobitak						
Ostale obaveze i PVR	5.719.312,00					5.719.312
Odložene poreske obaveze	3.636,00					3.636
Ukupno obaveze i odložene poreske obaveze	29.508.945,00					29.508.945
Kapital	629.850,00					629.850
Ukupno pasiva	30.138.795,00					30.138.795
Ročna neusklađenost	0,00					0
2021. godina¹³						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.803.826,00					3.803.826
Hartije od vrijednosti i drugi plasmani kojima se trguje						
Ulaganje u hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljenja						
Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva	455.899,00					455.899
Ostala sredstva i AVR	12.705.612,00					12.705.612
Ukupno aktiva	16.965.337,00					16.965.337
Obaveze prema bankama						
Obaveze prema komitentima	15.188.606,00					15.188.606
Obaveze za kamate i naknade						
Ostale obaveze iz poslovanja	180.959,00					180.959
Rezervisanja	4.834,00					4.834
Obaveze po osnovu tekućeg poreza na dobitak						
Ostale obaveze i PVR	958.510,00					958.510
Odložene poreske obaveze	3.434,00					3.434
Ukupno obaveze i odložene poreske obaveze	16.336.343					16.336.343
Kapital	628.994,00					628.994
Ukupno pasiva	16.965.337,00					16.965.337
Ročna neusklađenost	0					0

¹³ Misli se na prethodni izvještajni period.

5. OSTALA OBJELODANJIVANJA

5.1. Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Pred nadležnim sudovima u Crnoj Gori, u toku je sudski postupak protiv DOO „Crnogorski operator tržišta električne energije“, Podgorica /U daljem tekstu: DOO „COTEE“ koji je, u 2014.godini, pokrenuo tužilac En+Group Limited (Chananel Islands, Jersey), protiv osam tuženih subjekata, između ostalih DOO „COTEE“-a, za osporavanje priznatih potraživanja stečajnih povjerilaca u postupku stečaja u Kombinatoru aluminijuma Podgorica.

Konkretno, u slučaju DOO „COTEE“-a, En+Group Limited je, u slučaju stečajnog postupka KAP-a, osporio priznata/utvrđena potraživanja DOO „COTEE“-a, po osnovu naknade za rad operatora tržišta u iznosu od 94.199,94 EUR-a i po osnovu ostupanja predaje i prijema električne energije od voznih redova (balansnog mehanizma), u iznosu od 12.794.279,27 EUR-a. Privredni sud je, krajem 2014.godine, spojio postupke u kojima je tužilac En+Group Limited, a u vezi sa potraživanjima prijavljenim u stečajnom postupku KAP-a, te odbacio tužbu En+Group Limited, nakon čega su, u narednom periodu, uslijedili dalji postupci pred apelacionim sudom Crne Gore i Privrednim sudom u Podgorici.

Početkom 2016.godine, Privredni sud je odredio da se razdvajaju postupci u ovoj pravnoj stvari i da se svaki zasebno vodi. Saglasno navedenom, postupak po tužbi En+Limited Group protiv DOO „COTEE“ i KAP-a u stečaju, se od tog perioda nastavlja i vodi pred Privrednim sudom u Podgorici i po pravnim sredstvima pred Apelacionim sudom Crne Gore.

U međuvremenu, u 2019.godini, tužilac En+Group Limited je obavijestio da je promijenio sjedište i državu registracije, što je uslovilo nastavak procesnih radnji u odnosu na te novoiskazane okolnosti i zahtjeve tužioca. Ovaj postupak je i dalje u toku pred Privrednim sudom Crne Gore.

Dakle, imajući u vidu da je ovaj postupak i dalje u toku pred nadležnim sudovima u Crnoj Gori DOO „COTEE“ ne može procijeniti dužinu trajanja istog i procjenu uspjeha u sporu.

Pred Privrednim sudom u Podgorici, i dalje je u toku sudski postupak protiv DOO „COTEE“ koji je pokrenuo „HLB Mont Audit“ Podgorica, u vezi sa Ugovorom o vršenju revizije za 2019.godinu, budući da je DOO „COTEE“ cijenio da predmet ugovora nije izvršen u skladu sa Ugovorom, nije ni izvršeno plaćanje ugovorenog iznosa. Uzimajući u obzir da je sudski postupak u toku, te da ishod istog nije izvjestan, rezervisanje po ovom osnovu nije vršeno.

Pred Osnovnim sudom u Podgorici, u toku je postupak po tužbi prethodnog izvršnog direktora DOO „COTEE“-a radi poništaja odluke o razrješenju. Prema izvještaju punomoćnika 13.06.2022.godine donijeta je prvostepena presuda u korist tužioca, a dana 29.06.2022.godine izjavljena je žalba protiv prvostepene presude o kojoj treba da odluči Viši sud u Podgorici. Procjena ishoda je 50% uspjeha u korist tužioca tj. 50% u korist tuženog. Rezervisanje po ovom osnovu nije vršeno.

5.2. Događaji nakon izvještajnog perioda

Nije bilo događaja koje je potrebno objelodaniti nakon izvještajnog perioda.

U Podgorici, dana 20.03.2023.godine

Izvršni direktor - Boro Todorović

"CATTARO AUDIT" D.O.O.

Broj 02-1/25
Kotor, 18.04. 2023. god.

DOO CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE
PODGORICA
Broj 23/20-6
Podgorica, 18.04. 2023. god.

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

**"CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE" -
PODGORICA**

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH
ISKAZA ZA 2022. GODINU**

Podgorica, april 2023. godine

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvršnom direktoru, Odboru direktora i vlasnicima Društva sa ograničenom odgovornošću „CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE“-PODGORICA

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije Društva sa ograničenom odgovornošću „CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE“-PODGORICA (u daljem tekstu: „Društvo“, „DOO“ ili „COTEE“) na dan 31. decembra 2022. godine, i njegove finansijske uspješnosti i tokova gotovine za godinu završenu na taj dan u skladu sa Zakonom o računovodstvu važećim u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

U skladu sa revizijom koju smo izvršili, primijetili smo da je klijent revizije propustio da evidentira transakcije sa povezanim licima kroz Prijavu poreza na dobit pravnih lica, te da nije obračunao da li su te transakcije u skladu sa principom "van dohvata ruke". Takođe smo primijetili da klijent nije izvršio obračun i evidentiranje navedenih transakcija do roka koji je bio predviđen za 31.03.2023. godine, a što je bilo neophodno u skladu sa rokovima koje je propisala nadležna regulatorna tijela. Rok za izradu studije o transfernim cijenama je do 30.06.2023. godine, te smo stoga ograničeni u pogledu mogućnosti da procijenimo tačnost obračuna ili da uočimo bilo kakve propuste u vezi sa navedenim transakcijama.

Predmet revizije

Finansijski izvještaji uključuju:

- iskaz o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31. decembra 2022. godine;
- iskaz o ukupnom rezultatu za godinu završenu na taj dan;
- iskaz o promjenama na kapitalu za godinu završenu na taj dan;
- iskaz o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan i
- napomene uz finansijske izvještaje, koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izvještaje

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i propisima u oblasti revizije važećim u Crnoj Gori. Naše odgovornosti u skladu sa tom regulativom su detaljnije opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Nezavisnost

Mi smo nezavisni u odnosu na "CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE"-PODGORICA DOO u skladu sa Međunarodnim Etičkim Kodeksom za Profesionalne Računovođe (uključujući Međunarodne Standarde Nezavisnosti) izdatim od strane Odbora za Međunarodne Etičke Standarde za Računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima Zakona o reviziji Crne Gore koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja

u Crnoj Gori. Ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom i etičkim zahtjevima Zakona o reviziji Crne Gore.

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uvjeravanje o njima.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije, i pri tome razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izvještaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

Dodatno, na osnovu znanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegovog poslovnog okruženja, stečenog tokom obavljanja revizije, od nas se zahtijeva da saopštimo u izvještaju ukoliko zaključimo da postoji materijalno pogrešno prikazivanje. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izvještaju.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu važećim u Crnoj Gori, i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale bilo usljed pronevjere ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira DOO ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja društva.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjeravanja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed pronevjere ili greške, i izdavanje revizorskog izvještaja koji sadrži mišljenje revizora. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji i propisima u oblasti revizije važećim u Crnoj Gori uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usljed pronevjere ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije koju obavljam u skladu sa Zakonom o reviziji i propisima u oblasti revizije važećim u Crnoj Gori, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed pronevjere ili greške, osmišljavamo i obavljam revizijske postupke koji su prikladni za te rizike i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat pronevjere je veći

nego za pogrešne iskaze nastale usljed greške, zato što pronevjera može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.

- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole društva.
- Vršimo procjenu primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, donosimo zaključak o tome da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti DOO da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezano objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.
- Saopštavamo rukovodstvu, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije, značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

dr Radovan Samardžić

Licencirani ovlašćeni revizor

Podgorica, 18.04.2023.godine

“CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE” – PODGORICA DOO
 Finansijski izvještaji za godinu završenu 31.12.2022.godine

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

na dan 31.12.2022. godine

-u EUR-

POZICIJA	Iznosi		
	Tekuća godina	Prethodna godina	
		Krajnje stanje 31.12.2021	Početno stanje ____ 20__ g.
2	5	6	7
AKTIVA			
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL			
B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	427.372	455.899,00	
I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	42.636	35.360,00	
1. Ulaganja u razvoj			
2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	42.636	35.360,00	
3. Goodwill			
4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi			
II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	204.726	240.529,00	
1. Zemljište i objekti	130.554	178.130,00	
2. Postrojenja i oprema	74.172	62.399,00	
3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)			
3.1. Investicione nekretnine			
3.2. Biološka sredstva			
3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva			
4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi			
III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	180.010	180.010,00	
1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima			
3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	180.010		
4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)			
5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća			
6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)			
7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja			

C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA			
D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	29.711.021	14.949.537,00	
I. ZALIHE (027 do 030)			
1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)			
2. Nedovršena proizvodnja			
3. Gotovi proizvodi i roba			
4. Dati avansi			
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	27.030.498	11.145.711,00	
1. Potraživanja od kupaca	26.812.489	10.425.267,00	
2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica			
3. Potraživanja od ostalih povezanih lica			
4. Ostala potraživanja (036+037+038)	218.009	720.444,00	
4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	11.902	13.460,00	
4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	206.080	706.984,00	
4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	27		
III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)			
1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju			
2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli			
3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani			
IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	2.680.523	3.803.826,00	
V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO			
E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	402	1.559.901,00	
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	30.138.795	16.965.337,00	

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

na dan 31.12.2022. godine

-u EUR-

POZICIJA	Iznosi		
	Tekuća godina	Prethodna godina	
		Krajnje stanje 31.12.2021	Početno stanje 2021.
2	5	6	7
PASIVA			
A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	629.850	635.257,00	
I. OSNOVNI KAPITAL	470.339	470.339,00	
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL			
III. EMISIONA PREMIJA			
IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	144.791	138.848,00	
1. Zakonske rezerve			
2. Statutarne rezerve	110.449	104.506,00	
3. Druge rezerve			
4. Pozitivne revalorizacije rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	34.342	34.342,00	
5. Negativne revalorizacije rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata			
VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	14.720	26.070,00	
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	6.263	19.807,00	
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	8.457	6.263,00	
3. Gubitak ranijih godina			
4. Gubitak tekuće godine			
VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU			
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	91.203	185.793,00	
I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	1.517	4.834,00	
1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih			
2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku			
3. Ostala dugoročna rezervisanja	1.517	4.834,00	
II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	89.686	180.959,00	
1. Dugoročni krediti			

2. Ostale dugoročne obaveze	89.686	180.959,00	
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	3.636	3.434,00	
D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE			
E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	23.694.794	15.118.606,00	
I KRATKOROČNA REZERVISANJA			
II KRATKOROČNE OBAVEZE 130 do 137)	23.694.794	15.118.606	
1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	48.000		
2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija			
3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije			
4. Obaveze prema dobavljačima	23.646.794	15.118.606,00	
5. Obaveze po menicama			
6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima			
7. Obaveze prema ostalim povezanim licima			
8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)			
8.1. Ostale obaveze iz poslovanja			
8.2. Ostale kratkoročne obaveze			
8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	0		
8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	0		
8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	0		
F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	5.719.312	1.022.247,00	
G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	30.138.795	16.965.337	

ISKAZ O SVOBUHVATNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/

u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

-u EUR-

POZICIJA	Iznos	
	Tekuća godina	Prethodna godina
2	5	6
1. Prihodi od prodaje - neto prihod	723.868	683.457
2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		
3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe		
4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)		
a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja		
b) Ostali prihodi iz poslovanja		
c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine		
5. Troškovi poslovanja (209+210)	174.179	186.312
a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	8.045	8.199
b) Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	93.130	143.011
Amortizacija	73.004	35.102
6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	534.760	485.582
a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	393.380	307.671
b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	141.380	177.911
1/ Troškovi poreza	42.923	40.336
2/ Troškovi doprinosa za penzije	94.445	90.434
3/ Troškovi doprinosa	4.012	47.141
7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)		
a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)		
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtno imovine (osim finansijske)		
8. Ostali rashodi iz poslovanja		245
I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	14.929	11.318
9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)		
a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		

b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica		
c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica		
10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	15	259
a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica		
b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica		
c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	15	259
11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)		
a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica		
b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica		
c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica		
12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)		56
a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine		56
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine		
13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	4.727	1.378
a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima		
b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima		
c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	4.727	1.378
II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	(4.712)	(1.063)
III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	10.217	10.255
IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno		
V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	10.217	10.255
14. Poreski rashod perioda (246+247)	1.760	0
1. Tekući porez na dobit	1.558	0
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	202	0
15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	8.457	10.255
VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (250 do 257)		

1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava		
2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		
3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala		
4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada		
5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva		
6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje		
7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine		
8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka		
VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/		
VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (249-258)		
IX. NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT (248-259)	8.457	10.255

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

P O Z I C I J A	Iznos	
	Tekuća godina	Prethodna godina
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	101.160.067	66.906.611
1. Prodaja i primljeni avansi	100.770.736	61.767.639
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	15	259
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	389.316	5.138.713
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	102.225.027	68.805.277
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	100.711.958	68.312.620
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	534.760	485.582
3. Plaćene kamate		
4. Porez na dobit		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	978.309	7.075
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I - II)	(1.064.960)	(1.898.666)
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)		
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)		
2. Prodaja nemat. ulaganja, nekret., postrojenja, opreme i bio. sredstava		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja		
5. Primljene dividende		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	44.478	8.311
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)		
2. Kupovina nemat. ulag. nekret., postr., opreme i bio. sred.	44.478	8.311
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II) (I - II)	(44.478)	(8.311)
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)		
1. Uvećanje osnovnog kapitala		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze		

II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	13.865	
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)		
3. Finansijski lizing		
4. Isplaćene dividende	13.865	
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	(13.865)	
D. NETO TOK GOTOVINE (AIII + BIII + CIII)	(1.123.303)	(1.906.977)
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	3.803.826	5.710.803
F. POZITIVNE KURSNE RAZ. PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE		
G. NEGATIVNE KURSNE RAZ. PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE		
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (D+E+F+G)	2.680.523	3.803.826

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

	OPIS	Osnovni kapital	Ostali kapital	Neplaćeni upisani kapital	Emisiona premija	Rezerve	Revalorizacijske rezerve	Neraspoređena dobit	Gubitak	Otkupljene sopstvene akcije i udjeli	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8-9-10)
1	Stanje na dan: 01.01.2021. godine	470.339				104.506	34.342	19.807			628.994
2	Efekt retroaktivno ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika u prethodnoj godini										0
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2021. godine (1+2)	470.339	0	0	0	104.506	34.342	19.807	0	0	628.994
4	Neto promjene u godini					0		6.263			6.263
5	Stanje na dan: 31.12.2021. godine (3+4)	470.339	0	0	0	104.506	34.342	26.070	0	0	635.257
6	Efekt retroaktivno ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika u prethodnoj godini										0
7	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2022. godine (5+6)	470.339	0	0	0	104.506	34.342	26.070	0	0	635.257
8	Neto promjene u godini		0	0	0	5.943	0	-11.350	0	0	-5.407
9	Stanje na dan: 31.12.2022. godine (7+8)	470.339	0	0	0	110.449	34.342	14.720	0	0	629.850

„CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE“ – PODGORICA DOO

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022.

1. OPŠTE INFORMACIJE

DOO „Crnogorski operator tržišta električne energije“ - Podgorica (u daljem tekstu Društvo) je privredno društvo koje obavlja energetske djelatnosti organizovanja i upravljanja tržištem električne energije u Crnoj Gori, u skladu sa Zakonom o energetici, Licencom, Tržišnim pravilima i međunarodnim propisima. U skladu sa Zakonom o energetici (član 86 i 88) organizovanje tržišta električne energije i gasa je djelatnost od javnog interesa, a upravljanje tržištem električne energije se obavlja kao javna usluga.

Društvo posluje na osnovu Licence za djelatnost Operatora tržišta električne energije, koju je izdala Regulatorna agencija za energetiku Crne Gore pod brojem L-E-013, na period od 15 godina, tj. do 25.12.2026. godine.

Društvo je osnovano Odlukom Vlade Crne Gore, koja je objavljena u „Službenom listu CG“ br. 76/10, 60/11, kao jednočlano Društvo sa ograničenom odgovornošću za organizovanje i upravljanje tržištem električne energije.

U skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima, Društvo je upisano u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod registarskim brojem 5-0610998/001 od 29.07.2011. godine kao Društvo sa ograničenom odgovornošću.

Rješenjem o registraciji br.30-01-14293-2 od 29.07.2011. godine, Društvo je upisano u Registar poreskih obveznika, a Rješenjem o registraciji za PDV broj 30/31-10706-6 donijetog od strane istog poreskog organa dana 16.09.2011. godine, Društvo je postalo obveznikom poreza na dodatu vrijednost. Matični broj Društva je 02849097.

Osnivač-Društva je Vlada Crne Gore (sa udjelom 100%).

Sjedište Društva je u Podgorici, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 120.

Društvom upravlja Osnivač na način i pod uslovima utvrđenim zakonom, odlukom o osnivanju Društva i Statutom Društva.

Organi Društva su:

- Odbor direktora, koji je kolektivno tijelo i ima tri člana koje imenuje Osnivač na predlog resornog Ministarstva.
- Izvršni direktor, vodi operativno poslovanje Društva i rukovodi menadžmentom u skladu sa zakonom, Statutom i Ugovorom koji zaključuje sa Odborom direktora.

Nadležnosti i način rada organa Društva uređeni su statutom i drugim opštim aktima, u skladu sa zakonom.

Prosječan broj zaposlenih u 2022.godini je bio 18 (na dan 31.12.2021.godine bilo je 20 zaposlenih).

2.OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski iskazi predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva i sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori.

2.2. Osnov prikazivanja

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu ("Službeni list CG", br. 145/121, koji zahtjeva da finansijski iskazi budu pripremljeni u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni svih Međunarodnih računovodstvenih standarda u Crnoj Gori („Službeni list RCG” br. 69/02 i 80/08).

Podaci u finansijskim iskazima za 2022.godinu iskazani su u EUR-ima u cijelim iznosima bez decimala.

2.2. Pravila procjenjivanja

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih iskaza primjenjivalo računovodstvene politike, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore. Osnovno pravilo procjenjivanja bilansnih pozicija je primjena nabavnih cijena.

2.3.Uporedni podaci

Priloženi finansijski iskazi sadrže uporedne podatke.

2.4. Koncept kontinuiteta poslovanja

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa konceptom kontinuiteta poslovanja, što podrazumijeva da će Društvo nastaviti poslovanje u budućnosti neograničeno. Na datum sastavljanja finansijskih izvještaja ne postoje namjere niti se u predvidivoj budućnosti očekuje nastanak okolnosti koje bi uticale na kontinuitet poslovanja Društva.

2.5. Iznosi u stranoj valuti

Poslovne promjene u stranim valutama preračunavaju su u EUR-ima po kursu na dan promjene. Za poslovnu 2022. godinu nije bilo promjena u stranoj valuti osim u eurima.

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Računovodstvene politike su posebna načela, osnovi, konvencije, pravila i praksa koje je usvojilo Društvo za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Usvojene računovodstvene politike odnose se na priznavanje, ukidanja priznavanja, mjerenje i procjenjivanje sredstava, obaveza, prihoda i rashoda Društva.

Shodno Pravilniku o računovodstvenim politikama koriste se sljedeće računovodstvene politike:

3.1. Nematerijalna ulaganja, nekretnine i oprema

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nematerijalna i bez materijalnog obilježja, a mogu biti pribavljena ili interno generisana u skladu sa smjernicama MRS 38. Početno se vrednuje po vrijednosti njegove nabavke.

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podliježu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove propisane MRS 16, čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana, a vrijednost veća od 200 EUR-a. Ukoliko materijalno sredstvo ne ispunjava navedene uslove priznaje se u korist rashoda perioda u kojem je nastalo.

Nekretnine i oprema inicijalno se mjere po istorijskoj cijeni nabavke. U nabavnu vrijednost, odnosno cijenu koštanja nekretnina, postrojenja i opreme uključuju se i troškovi kamata koji su nastali po osnovu izgradnje ili nabavke tih sredstava ako su ispunjeni uslovi iz MRS 23 Troškovi pozajmljivanja. Izdatak koji se odnosi na nekretnine, postrojenja i opremu nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrijednost ako su ispunjeni određeni uslovi, da utiču na produženje vijeka upotrebe, da su ulaganja veća od 5 % njihove vrijednosti i da se očekuju ekonomske koristi. Naknadni izdatak koji ne zadovoljava navedene uslove tretira se kao trošak perioda.

Oprema se kapitalizuje ako je vijek njenog korišćenja duži od jedne godine i ako je njena pojedinačna vrijednost veća od vrijednosti propisane poreskim propisima. Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje opreme priznaje se u korist prihoda. Neotpisana vrijednost otuđene i rashodovane opreme priznaje se na teret rashoda.

3.2. Alat i sitan inventar

Kao stalno sredstvo priznaju se i podliježu amortizaciji sredstva alata i sitnog inventara čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana i čija nabavna vrijednost prelazi 200 EUR.

U slučaju da ne zadovoljavaju ove kriterijume ista se iskazuju kao zalihe i otpisuju u cjelosti kao trošak perioda.

3.3. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročnim finansijskim plasmanima se smatraju u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i učešća u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročne hartije od vrijednosti namijenjene prodaji. Ovdje još spadaju i dugoročni krediti, hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja i ostali dugoročni plasmani. Dugoročni finansijski plasmani se inicijalno priznaju po njihovoj nabavnoj vrijednosti koja je predstavljena kao poštena količina novčanih sredstava koja je za njih data.

3.4. Zalihe

Zalihe su sredstva (materijal ili roba) koja su namijenjena za prodaju ili u obliku materijala ili pomoćnih sredstava koja se troše u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga. Zalihe robe se mjere po nabavnoj vrijednosti ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža u skladu sa MRS 2. Neto prodajna vrijednost je procijenjena vrijednost prodaje umanjena za troškove prodaje. Obračun izlaza zaliha robe vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene.

3.5. Amortizacija

Amortizacija osnovnih sredstava obračunava se na nabavnu, odnosno procijenjenu vrijednost umanjenu za procijenjeni iznos rezidualne vrijednosti, proporcionalnom metodom, primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe pojedinih grupa osnovnih sredstava, koji služi za obračun amortizacije i primijenjene stope su sljedeće:

<i>Grupa osnovnih sredstava</i>	<i>Procijenjeni korisni vijek</i>	<i>Stopa amortizacije</i>
	<i>(godina)</i>	<i>%</i>
Građevinski objekti	40	2,5
Automobili	10	10
Računarska oprema	5	20
Softveri, licence	5	20
Telefonski aparati	5	20
Mobilni telefoni	4	25
Oglasne table	5	20
Usisivači	5	20
Q ormar sigurnosni	10	10

3.6. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca po osnovu prodaje roba i usluga.

Plasmanima se tretiraju dati krediti, hartije od vrijednosti, ostali kratkoročni plasmani sa rokom dospelja, odnosno prodaje do godinu dana od dana bilansa.

Rok naplate potraživanja od kupaca je 30 dana, od dana nastanka dužničko povjerilačkih odnosa. Kratkoročna potraživanja od kupaca mjere se po vrijednosti iz originalne fakture. Indirektan otpis, odnosno ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda preko računa ispravke vrijednosti vrši se kod potraživanja od kupaca kod kojih je od roka za naplatu prošlo 24 mjeseca.

Odluku o indirektnom otpisu potraživanja od kupaca, na predlog Komisije za popis, donosi Odbor direktora Društva i isti se knjiži na teret ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca.

Direktan otpis potraživanja od kupaca se vrši i knjiži kao rashod perioda na osnovu nedvosmislenih dokaza da je naplativost istih nemoguća i pored svih zakonskih pokušaja da se ista naplate.

Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca, takođe donosi Odbor direktora, a na predlog Komisije za popis.

Direktan otpis preko 36 mjeseci je obavezan, zbog zastarjelosti potraživanja.

3.7. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U Bilansu stanja, pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima obuhvataju se salda na računima kod banaka i stanje gotovine na blagajni. Vrednovanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata vrši se po njihovoj nominalnoj vrijednosti.

3.8. Obaveze

Obavezama se smatraju dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Obaveze iz poslovanja i druge obaveze se vode po nabavnoj vrijednosti.

Kratkoročne obaveze su obaveze koje dospijevaju u roku od godine dana od dana bilansiranja. Očekuje se da će biti izmirene u toku uobičajenog poslovnog ciklusa.

Dugoročne obaveze su obaveze koje dospijevaju u roku dužem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja.

Dio dugoročnih obaveza koji dospijeva u roku do godinu dana od dana bilansiranja se evidentiraju kao kratkoročni dio dugoročnih obaveza.

Prilikom početnog priznavanja Društvo mjeri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja fer vrijednost nadoknade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno mjerenje svih finansijskih obaveza.

Obaveze u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom procjenjuju se na dan sastavljanja finansijskih izvještaja po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Razlike koje se tom prilikom obračunaju obuhvataju se kao rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

3.9. Dugoročna rezervisanja

Dugoročno rezervisanje priznaje se kada:

- 1) Društvo ima obavezu koja je nastala kao rezultat prošlih događaja
- 2) Vjerovatno je da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza, i
- 3) Iznos obaveza može pouzdano da se procijeni.

Ukoliko nijesu ispunjeni ovi uslovi, rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih resursa, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, rezervisanja za troškove restrukturiranja Društva, rezervisanja za penzije i ostala rezervisanja za pokriće obaveza nastalih kao posledica prošlih događaja, za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa radi njihovog izmirenja i koji se mogu pouzdano izmjeriti.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, a njihovo ukidanje se vrši u korist prihoda.

Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu. Kada se utvrdi da više neće biti potrebno odlivanje sredstava za izmirenje obaveza koje su pokrivena rezervisanjem, rezervisanje se ukida.

Ako postoji vremenski učinak na vrijednost novca, vrši se diskontovanje rezervisanja putem diskontne stope koja je rezultat tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizika vezanih za predmetnu obavezu.

3.10. Vremenska razgraničenja

- (1) Koncept i relevantni propisi primjene balansnog mehanizma i vršenja obračuna finansijskog poravnanja propisuju da „COTEE“ DOO, kao operator tržišta električne energije treba da vrši obračun, a ne i da ostvaruje bilo kakve koristi (naknade, provizije i dr.) po tom osnovu. Kako se, u obračunskom periodu, ne može ostvarivati dobit (koristi) od balansnog mehanizma, tako se prilivi i odlivi po ovom osnovu iskazuju samo u bilansu stanja zaduženjem i razduženjem određenog prelaznog knjigovodstvenog računa (konta razgraničenja).
- (2) U slučaju da na kraju godine, nakon izvršenog obračuna odstupanja i sprovedenog sistema finansijskog poravnanja, u skladu sa Tržišnim pravilima i Metodologijom kojom se uređuje utvrđivanje

cijena, rokova i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema električne energije, preostane dio sredstava, Operator tržišta („COTEE“ DOO) dužan je da ta sredstva uplati Operatoru prenosnog sistema, najdalje do kraja februara naredne godine za prethodnu godinu.

- (3) Zakonska obaveza „COTEE“ DOO da otkupljuje električnu energiju od povlašćenih proizvođača i prodaje je snabdjevačima, kupcima samosnabdjevačima, definiše da „COTEE“ DOO ne može, po tom osnovu ostvarivati prihode ni rashode, pa se otkup i prodaja električne enegije iz obnovljivih izvora iskazuju knjiženjem u bilansu stanja, zaduženjem i razduženjem konta vremenskih razgraničenja.
- (4) „COTEE“ DOO je nosilac balansne odgovornosti za balansnu grupu koju čine povlašćeni proizvođači. U slučaju kada je u obračunskom intervalu ova balansna grupa ostvarila deficit u proizvodnji električne energije u odnosu na plan, „COTEE“ DOO, nakon sprovedenog količinskog i finansijskog obračuna iz balansnog mehanizma, dužan je da u ime balansne grupe uplati iznos za deficit na žiro račun namijenjen za balansni mehanizam. Suprotno, ukoliko je u obračunskom intervalu ostvaren suficit u proizvodnji električne energije u odnosu na plan, „COTEE“ DOO naplaćuje sredstva u visini ostvarenog suficita iz sredstava balansnog mehanizma. Navedeni prenos sredstava vrši se na osnovu količinskog i finansijskog obračuna debalansa koji sprovodi služba za tržište električne energije i knjiži se na poseban analitički račun vremenskih razgraničenja, a odnosi se na obračun, naplatu i isplatu naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije.
- (5) Dugovni saldo na kraju godine se prikazuje kao potraživanje i predstavlja prelazni oblik kratkotrajne imovine (kvazi-imovina) – aktivna vremenska razgraničenja.
- (6) Potražni saldo na kraju godine se prikazuje kao obaveza i predstavlja prelazni oblik kratkotrajne obaveze (kvazi-obaveza) – pasivna vremenska razgraničenja.
- (7) Vremenska razgraničenja iz ove tačke priznaju se i vrednuju u skladu sa MSFI 14.

3.11. Prihodi i rashodi

Prihodi se mjere po bruto fer vrijednosti primljene naknade uzimajući u obzir iznose svakog popusta. Prihodi se priznaju kada je izvjesno da će entitet imati buduće ekonomske koristi koje se mogu pouzdano izmjeriti.

Prihodi obuhvataju prihode od poslovnih, finansijskih i ostalih aktivnosti Društva, prihode od prodaje robe, proizvoda, pružanja usluga, prihodi od aktiviranja učinaka, prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i pružanja usluga, prihodi od naknada i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi, nezavisno od vremena naplate.

Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nijesu različiti od prihoda.

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva i gubitke. Troškovi koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva uključuju rashode direktnog materijala i robe i druge poslovne kao što su troškovi ostalog materijala, proizvodne usluge, rezervisanja, amortizacija, nematerijalne troškove, porezi, doprinosi nezavisni od rezultata, bruto zarade i ostali lični rashodi, sve nezavisno od momenta plaćanja.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda, koji mogu, a ne moraju proisticati iz redovnih aktivnosti Društva. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi nijesu po svojoj prirodi drugačiji od drugih rashoda.

3.12. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja u skladu sa MRS 23 Troškovi pozajmljivanja, priznaju se kao rashod u periodu njihovog nastanka osim u mjeri u kojoj su kapitalizovani. Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja koji su direktno pripisani sticanju, izgradnji ili izradi sredstava koje se kvalifikuje, kapitalizuju se kao dio nabavne vrijednosti/cijene koštanja tog sredstva.

Troškovi pozajmljivanja nastali prije i poslije perioda kapitalizacije priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

Ukoliko Društvo ostvari prihod po osnovu pozajmljenih sredstava tokom perioda investiranja, troškovi pozajmljivanja koji se kapitalizuju se umanjuju za tako ostvareni prihod.

3.13. Porez na dobit

Porez na dobit se utvrđuje u skladu sa zahtjevima propisanim Zakonom o porezu na dobit ("Sl.list CG" 65/01...55/16). Porez na dobit se plaća po proporcionalnoj stopi koja iznosi 9% od poreske osnovice.

3.14. Događaji nakon datuma Bilansa stanja

Društvo vrši objelodanjivanje i prilagođavanje godišnjeg finasijskog iskaza događajima koji nastaju u periodu od datuma Bilansa stanja do datuma odobravanja objelodanjenog finasijskog izvještaja. Događaji se odnose na:

- pravosnažna sudska rješenja prema potraživanjima i obavezama;
- greške otkrivene kod priznatih iznosa u finasijskim izvještajima i sl.

Objelodanjivanje se vrši u finasijskim iskazima koji se usvajaju na Odboru direktora, a u skladu sa Statutom Društva.

3.15. Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređene dobiti iz ranijih godina, odnosno nepokrivenog gubitka ranijih godina, na način utvrđen MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Materijalno značajnom greškom se smatra greška ili kumulativ svih grešaka koje prelaze iznos od 2% ukupnih prihoda u slučaju da nema karakter namjerne greške.

Naknadno ustanovljene greške koje nijesu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kome su identifikovane.

3.16. Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja Društva u skladu sa MRS 21 Efekti promjena deviznih kurseva je EUR.

4. POJEDINAČNA OBJELODANJIVANJA

4.1. Neuplaćeni upisani capital

Društvo nema neuplakenog upisanog kapitala.

4.2. Nematerijalna imovina

U toku 2022. godine promjene na nematerijalnim ulaganjima Društva su:

Vrijednosti i promjene	Licence	Računarski softver	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
I Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021. godine	2.951,79	32.408,33	0	35.360,12
Nabavna vrijednost				
1. Stanje 01.01.2022. godine	3.953,73	42.000	0	45.935,73
2. Povećanja (a + b + c)	12.254	2.500	2.700	17.204
a) Nove nabavke kupovinom	12.254	2.500	2.700	17.204
b) Interno stvorena sredstva				
c) Revalorizacija				
3. Smanjenje				
a) Rashodovanje				
b) Prodaja				
II Stanje na dan 31.12.2022. godine (1 + 2-3)	16.189,73	44.250	2.700	63.139,73
Ispravka vrijednosti				
1. Stanje 01.01.2022. godine	983,94	9.591,67	0,00	10.575,61
2. Povećanja (a+b+c+d)	1.428,04	8.477,26	22,93	9.928,23
a) Amortizacija	787,15	8.100	0	8.887,15
b) Nove nabavke kupovinom	640,89	377,26	22,93	1.040,54
c) Interno stvorena sredstva				
d) Revalorizacija				
3. Smanjenje (a+b)				
a) Rashodovanje				
b) Prodaja				
III Stanje na dan 31.12.2022. godine (1 + 2 - 3)	2.411,98	18.063,93	22,93	20.503,84
IV Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine (II - III)	13.777,75	26.181,07	2.677,07	42.635,89

4.3. Nekretnine, postrojenja i oprema

U toku 2022. godine promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi Društva su:

Vrijednosti i promjene	Zemljište	Građevine	Oprema	Ostala sredstva	Ukupno
I Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021. godine	0,00	178.130,07	37.893,78	24.504,63	240.528,48
Nabavna vrijednost					
1. Stanje 01.01.2022. godine	0	189.780,66	58.485,25	30.809,15	279.075,06
2. Povećanja (a + b + c)			26.604	670	27.274
a) Nove nabavke kupovinom			26.604	670	27.274
b) Nabavke iz poslovnih kombinacija					
c) Revalorizacija					
3. Smanjenje (a + b)					
a) Rashodovanje					
b) Prodaja					

II Stanje na dan 31.12.2022. godine (1 + 2 - 3)	0	189.780,66	85.089,25	31.479,15	306.349,06
Ispravka vrijednosti					
1. Stanje 01.01.2022. godine	0	11.650,59	20.591,47	6.304,52	38.546,58
2. Povećanja (a + b + c + d)		47.576,40	12.499,72	3.000,01	63.076,13
a) Amortizacija		47.576,40	10.526,45	2.988,63	61.091,48
b) Nove nabavke kupovinom			1.973,27	11,38	1.984,65
c) Nabavke iz poslovnih kombinacija					
d) Revalorizacija					
3. Smanjenje (a + b)					
a) Rashodovanje					
b) Prodaja					
III Stanje na dan 31.12.2022. godine (1 + 2 - 3)	0	59.226,99	33.091,19	9.304,53	101.622,71
IV Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine (II - III)	0	130.553,67	51.998,06	22.174,62	204.726,35

4.4. Učešće u kapitalu pridruženih pravnih lica

Društvo posjeduje ulog u društvu „Berza električne energije“ DOO. Nabavna vrijednost uloga je 180.010,00 EUR. Društvo posjeduje 18,8% učešća u kapitalu navedenog društva, a ima 33,33% upravljačkih prava.

Sažeti finansijski podaci pridruženog Društva „Berza električne energije“ su:

Red. br.	Stavka	2022. godina	2021. godina
1.	Stalna sredstva	82.551	87.281
2.	Tekuća sredstva	325.664	487.133
3.	Kapital, bez revalorizacionih rezervi i dobiti	960.000	960.000
4.	Revalorizacione rezerve	0	0
5.	Akumulirani gubitak	-635.168	-588.186
6.	Obaveze	152.347	249.581
7.	Prihodi	140.350	128.031
8.	Rashodi	209.463	175.017
9.	Porez iz dobiti		
10.	Učešće u kapitalu u %	18,80	18,80

4.5. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Društvo na datume bilansa ima sledeća kratkoročna potraživanja i plasmane:

Red. br.	Vrsta zaliha	2022.godina	2021.godina
1.	Potraživanja od kupaca	26.904.019,28	10.516.797,42
2.	Kratkoročni finansijski plasmani	-	-
3.	Ostala kratkočna potraživanja	218.008,87	720.444,74
4.	Ukupno	27.122.028,15	11.237.242,16
5.	Ispravka potraživanja	(91.530,82)	(91.530,82)
6.	UKUPNO	27.030.498,00	11.145.711,34

Promjene na računima ispravke vrijednosti:

	2022. godina	2021.godina
1. Stanje na dan 01.01.	91.530,82	91.530,82
1. Ispravka vrijednosti u toku godine	-	-
2. Ukidanje indirektnog otpisa	-	-
3. Isknjižavanje	-	-
4. Kursne razlike	-	-
II. Stanje na dan 31.12.	91.530,82	91.530,82
Vrsta obezbjeđenja		
Iznos pokrivenosti		

Na datume bilansa, koncentracija potraživanja od kupaca je sledeća:

2022. godina			2021. godina		
Broj kupaca	iznos	%	Broj kupaca	iznos	%
1	23.557.484,82	87,86	1	7.202.175,74	69,08
1	3.166.912,73	11,81	1	2.441.661,81	23,42
45	88.091,34	0,33	1	724.938,51	6,95
			33	56.491,54	0,55
		100,0			100,0

Dana 31.12.2022. godine, Društvo je poslalo 47 izvoda otvorenih stavki (svi kupci su pravna lica). Vrijednost potraživanja koje je poslato na usaglašavanje iznosi 26.812.488,46 EUR. Potvrđeno je 33 izvoda otvorenih stavki u ukupnom iznosu od 26.798.059,39 EUR.

4.6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Red. br.	Vrsta sredstva	2022. godina	2021. godina
1.	Blagajna	0,00	0,00
2.	Devizna blagajna	0,00	0,00
3.	Tekući (poslovni) računi	2.643.979,63	3.766.227,39
4.	Devizni račun	36.543,08	37.598,87
Ukupno		2.680.522,71	3.803.826,26

4.7. Osnovni kapital i otkupljene sopstvene akcije

	Vrijednost
Na dan 31.12.2022. godine	470.338,87
Na dan 31.12.2021. godine	470.338,87
Povećanje	0

4.8. Rezerve

Rezerva je formirana radi pokrića eventualnog gubitka.

	2022	2021
Na dan 31.12	110.448,79	104.506,65

4.9. Revalorizacije rezerve i nerealizovani dobici i gubici

	Revalorizacije rezerve po osnovu nekretnina, postrojenja i opreme	Dobici i gubici po osnovu finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans	Ukupno
2021. god.			
Početno stanje	34.341,67	-	34.341,67
Povećanja po osnovu procjene fer vrijednosti	-	-	-
Smanjenja po osnovu procjene fer vrijednosti	-	-	-
Smanjenja po osnovu prodaje ili rashodovanja sredstava	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2021. godine	34.341,67	-	34.341,67
Povećanja po osnovu procjene fer	-	-	-
Smanjenja po osnovu procjene fer	-	-	-
Smanjenja po osnovu prodaje ili rashodovanja sredstava	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2022. godine	34.341,67	-	34.341,67

4.10. Dividende po akciji

Kapital društva nije akcionarski.

U 2022.godini Vlada, Crne Gore je donijela dvije odluke o raspodjeli dobiti za 2019.(04-605/3) i 2020. godinu (04-605/4), to je shodno istim u Budžet Crne Gore uplaćeno 13.864,96 EUR-a (7.770,38 + 6.094,58) a na statutarne rezerve prenijeto 5.942,14 EUR- a (3330,17+2.611,97).

4.11. Rezervisanja

Vrsta rezervisanja	Iznos na početku perioda	Dodatna rezervisanja	Iskorišćeni iznos	Ukinuta rezervisanja	Povećanja proizašla iz diskontovanja	Stanje na kraju perioda
1	2	3	4	5	6	7 (2+3-4-5+6)
2021. godina	7.224,41		761,87			6.462,54
Za date garancije po proizvodima						
Za rekultivaciju zemljišta						
Stanje na dan 31.12.2021. godine	6.462,54		1.628,64			4.833,90
Za date garancije po proizvodima						
Za rekultivaciju zemljišta						
Stanje na dan 31.12.2022.	4.833,90		3.316,75			1.517,15

Rezervisanje za ostale troškove je rezervisanje iz neraspoređene dobiti za obaveze iz poslovanja Društva koje Metodologijom za utvrđivanje RDP-a nijesu uključene u utvrđivanje RDP-a, a mogu nastati u poslovanju Društva, u skladu sa odlukom Vlade Crne Gore o raspodjeli dobiti za 2018.godinu. U 2022.godini je iskorišćen iznos 3.316,75 za pokriće troškova reprezentacije.

4.12. Dugoročne obaveze

Vrsta obaveze	Iznos na početku perioda	Obaveze nastale u toku godine	Izmirene obaveze	Prenos na kratkoročne obaveze	Kursne razlike	Stanje na kraju perioda
1	2	3	4	5	6	7 (2+3-4-5+6)
2021. godina						
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu		191.158,92	10.200,00			180.958,92
Ostale dugoročne obaveze						

Stanje na dan 31.12.2021. godine	0,00	180.958,92	0,00	-	-	180.958,92
2022. godina						
Dugoročne obaveze po						
kreditima						
Ostale dugoročne obaveze	180.958,92	4.727,27	48.000,00	-48.000,00	-	89.686,19
Stanje na dan 31.12.2022. godine	180.958,92	4.727,27	48.000,00	-48000,00	-	89.686,19

Obaveze po osnovu zakupa poslovnog prostora:

Na dan 1.10.2021. godine Društvo je iznajmilo poslovni prostor za potrebe obavljanja djelatnosti. Procijenjeno je da će zakup trajati 51 mjesec. Ugovor o zakupu je skiopijen na 3 mjeseca u 2021. godini, potom na 12 mjeseci u 2022. godini i produžen za još 12 mjeseci u 2023. godini.

Shodno primjeni MSFI 16-lizing, ovaj zakup se tretira kao imovina sa pravom korišćenja i predstavlja pravo zakupca na korišćenje imovine tokom trajanja zakupa. Na početku trajanja zakupa priznaje se imovina sa pravom korišćenja i diskontna vrijednost obaveze po osnovu zakupa. Na dan 31.12.2022. godine dio obaveza koji dospijeva u roku od 12 mjeseci je preknjižen na kratkoročne obaveze.

4.13. Kratkoročne obaveze

Vrsta obaveze	Iznos na početku perioda	Obaveze nastale u toku godine	Izmirene obaveze	Prenos sa dugoročnih obaveza	Kursne razlike	Stanje na kraju perioda
1	2	3	4	5	6	7 (2+3-4-5+6)
2022. godina						
Kratkoročne finansijske obaveze						
Obaveze iz poslovanja	15.118.606,31	109.263.162,45	100.734.974,86	-	-	23.646.793,90
Ostale kratkoročne obaveze				48.000,00		48.000,00
Stanje na dan 31.12.2022. godine	15.118.606,31	109.263.162,45	100.734.974,86	48.000,00	-	23.694.793,90
2021. godina						
Kratkorotne finansijske obaveze						
Obaveze iz poslovanja	6.173.224,40	77.197.208,76	68.251.826,85		-	15.118.606,31
Ostale kratkoročne obaveze						
Stanje na dan 31.12.2021. godine	6.173.224,40	77.197.208,76	68.251.826,85	-	-	15.118.606,31

4.14. Tekući i odloženi porez na dobit

U izvještajnim periodima nastali su sledeći tekući i odloženi poreski rashodi:

Stavka	2022. godina	2021. godina
Tekući poreski rashod	2.242,22	1.227,59
Priznavanje odložene poreske obaveze	201,61	2.764,90
Odloženo poresko sredstvo po osnovu investiranja u sopstvena osnovna sredstva		
Poreski rashod/prihod	2.443,83	3.992,49

Društvo ima pravo na neiskorišćeni poreski kredit po osnovu ulaganja u sopstvena osnovna sredstva u iznosu od 40.399,39 EUR. S obzirom na projektovanu visinu oporezive dobiti u 2023. godini, priznato je odloženo poresko sredstvo po osnovu navedenog poreskog kredita u iznosu od 3.635,95 EUR.

U narednoj tabeli prikazana je efektivna stopa poreza na dobit:

R. b.	Sadržaj	2022. godina	2021. godina
1.	Računovodstvena dobit	10.216,75	10.255,00
2.	Porez na dobit (1 x 9%)	919,51	922,95
3.	Poreski efekat na razlike u prihodima		
4.	Razlike po osnovu amortizacije	-2240,1	3.384,87
5.	Rashodi za kazne		
6.	Efeki poreskog kredita i novozaposlenih radnika		
7.	Usklađivanje rashoda	9.336,12	
8.	Oporeziva dobit	17.312,77	13.639,87
9.	Prosječna efektivna stopa	9	9

4.15. Poslovni prihodi

Društvo je u izvještajnom periodu ostvarilo sledeće prihode:

Red. br.	Vrsta prihoda	2022. godina	2021. godina
1.	Prihodi od prodaje proizvoda		
2.	Prihodi od prodaje robe	723.867,97	683.457,56
3.	Promjena vrijednosti zaliha učinaka		
4.	Prihodi od zakupa		
Ukupno		723.867,97	683.457,56

4.16. Poslovni rashodi

Red. br.	Vrsta rashoda	2022. godina	2021. godina
1.	Nabavna vrijednost prodate robe introškovi materijala	6.834,55	6.966,73
2.	Troškovi goriva	1.136,88	878,22
4.	Troškovi rezervnih delova	-	61,49
5.	Troškovi sitnog inventara	73,76	292,37
6.	Troškovi zarada	271.002,54	235.676,41

7.	Troškovi naknada zarada i ostali lični rashodi	263.757,28	249.905,67
8.	Troškovi amortizacije	73.004,36	35.102,49
9.	Troškovi rezervisanja	-	-
10.	Troškovi konsultantskih i advokatskih usluga	2.534,41	2.844,10
11.	Troškovi održavanja	3.607,13	15.628,42
12.	Troškovi PTT usluga u zemlji	12.626,31	9.890,25
13.	Troškovi platnog prometa	10.822,33	47.358,34
14.	Ostali troškovi	63.539,60	67.290,18
UKUPNO		708.939,15	671.894,67

Naknada Odbora direktora, uključena je u troškove zarada i u 2022. godini iznosi 17.445,12 EUR. Troškovi neto zarade izvršnog direktora, uključeni su u troškove zarada i u 2022. godini iznose 27.278,23 EUR.

4.17. Prihodi i rashodi po osnovu vrednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) i ostali prihodi i rashodi

Red. br.	Vrsta prihoda i rashoda	2022. godina	2021. godina
1.	Prihodi od prodaje stalnih sredstava		
2.	Ostali poslovni prihodi		
Ukupno ostali poslovni prihodi			
3.	Rashodi po osnovu kazni		
4.	Gubici po osnovu obezvređenja stalnih sredstava		
5.	Ostali poslovni rashodi	0	245,22
UKUPNO OSTALI POSLOVNI RASHODI			-245,22

4.18. Finansijski prihodi i rashodi i prihodi i rashodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine i obaveza

Red. br.	Vrsta prihoda i rashoda	2022. godina	2021. godina
1.	Prihodi od kamata	14,98	259,22
2.	Pozitivne kursne razlike		
3.	Prihodi po osnovu dividendi		
4.	Prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijskih instrumenata		56,36
Ukupno		14,98	315,58
5.	Rashodi kamata		
6.	Negativne kursne razlike		
7.	Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijskih instrumenata	-4.727,27	-1.378,26
UKUPNO		-4712,07	-1.062,68

4.19. Izloženost riziku likvidnosti

Stavka	Dana od dana roka za naplatu (realizaciju)					Ukupno
	do 1 mjeseca	od 1 do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do god. dana	od 1 do 5 god.	preko 5 godina	
2022. godina						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	628.994,00					628.994
Hartije od vrijednosti i drugi plasmani kojima se trguje						
Ulaganje u hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća						
Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva	427.372,00					427.372
Ostala sredstva i AVR	27.030.900,00					27.030.900
Ukupno aktiva	30.138.795,00					30.138.795
Obaveze prema bankama						
Obaveze prema komitentima	23.646.794,00					23.646.794
Obaveze za kamate i naknade						
Ostale obaveze iz poslovanja	137.686,00					137.686
Rezervisanja	1.517,00					1.517
Obaveze po osnovu tekućeg poreza na dobitak						
Ostale obaveze i PVR	5.719.312,00					5.719.312
Odložene poreske obaveze	3.636,00					3.636
Ukupno obaveze i odložene poreske obaveze	29.508.945,00					29.508.945
Kapital	629.850,00					629.850
Ukupno pasiva	30.138.795,00					30.138.795
Ročna neusklađenost	0,00					0
2021. godina						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.803.826,00					3.803.826
Hartije od vrijednosti i drugi plasmani kojima se trguje						
Ulaganje u hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća						
Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva	455.899,00					455.899
Ostala sredstva i AVR	12.705.612,00					12.705.612
Ukupno aktiva	16.965.337,00					16.965.337
Obaveze prema bankama						
Obaveze prema komitentima	15.188.606,00					15.188.606
Obaveze za kamate i naknade						
Ostale obaveze iz poslovanja	180.959,00					180.959
Rezervisanja	4.834,00					4.834

Obaveze po osnovu tekućeg poreza na dobitak						
Ostale obaveze i PVR	958.510,00					958.510
Odložene poreske obaveze	3.434,00					3.434
Ukupno obaveze i odložene poreske obaveze	16.336.343					16.336.343
Kapital	628.994,00					628.994
Ukupno pasiva	16.965.337,00					16.965.337
Ročna neusklađenost	0					

TEKUĆI SUDSKI SPOROVI

Pred nadležnim sudovima u Crnoj Gori, u toku je sudski postupak protiv DOO „Crnogorski operator tržišta električne energije“, Podgorica /U daljem tekstu: DOO „COTEE“ koji je, u 2014.godini, pokrenuo tužilac En+Group Limited (Chanel Islands, Jersey), protiv osam tuženih subjekata, između ostalih DOO "COTEE"-a, za osporavanje priznatih potraživanja stečajnih povjerilaca u postupku stečaja u Kombinat aluminijuma Podgorica.

Konkretno, u slučaju DOO "COTEE"-a, En+Group Limited je, u slučaju stečajnog postupka KAP-a, osporio priznata/utvrđena potraživanja DOO "COTEE"-a, po osnovu naknade za rad operatora tržišta u iznosu od 94.199,94 EUR-a i po osnovu ostupanja predaje i prijema električne energije od voznih redova (balansnog mehanizma), u iznosu od 12.794.279,27 EUR-a. Privredni sud je, krajem 2014.godine, spojio postupke u kojima je tužilac En+Group Limited, a u vezi sa potraživanjima prijavljenim u stečajnom postupku KAP-a, te odbacio tužbu En+Group Limited, nakon čega su, u narednom periodu, uslijedili dalji postupci pred apelacionim sudom Crne Gore i Privrednim sudom u Podgorici.

Početkom 2016.godine, Privredni sud je odredio da se razdvajaju postupci u ovoj pravnoj stvari i da se svaki zasebno vodi. Saglasno navedenom, postupak po tužbi En+Limited Group protiv DOO "COTEE" i KAP-a u stečaju, se od tog perioda nastavlja i vodi pred Privrednim sudom u Podgorici i po pravnim sredstvima pred Apelacionim sudom Crne Gore.

U međuvremenu, u 2019.godini, tužilac En+Group Limited je obavijestio da je promijenio sjedište i državu registracije, što je uslovilo nastavak procesnih radnji u odnosu na te novoiskazane okolnosti i zahtjeve tužioca. Ovaj postupak je i dalje u toku pred Privrednim sudom Crne Gore.

Dakle, imajući u vidu da je ovaj postupak i dalje u toku pred nadležnim sudovima u Crnoj Gori DOO "COTEE" ne može procijeniti dužinu trajanja istog i procjenu uspjeha u sporu.

Pred Privrednim sudom u Podgorici, i dalje je u toku sudski postupak protiv DOO "COTEE" koji je pokrenuo "HLB Mont Audit" Podgorica, u vezi sa Ugovorom o vršenju revizije za 2019.godinu, budući da je DOO "COTEE" cijenio da predmet ugovora nije izvršen u skladu sa Ugovorom, nije ni izvršeno plaćanje ugovorenog iznosa. Uzimajući u obzir da je sudski postupak u toku, te da ishod istog nije izvjestan, rezervisanje po ovom osnovu nije vršeno.

Pred Osnovnim sudom u Podgorici, u toku je postupak po tužbi prethodnog izvršnog direktora DOO "COTEE"-a radi poništaja odluke o razrješenju. Prema izvještaju punomoćnika 13.06.2022.godine donijeta je prvostepena presuda u korist tužioca, a dana 29.06.2022.godine izjavljena je žalba protiv prvostepene presude o kojoj treba da odluči Viši sud u Podgorici. Procjena ishoda je 50% uspjeha u korist tužioca tj. 50% u korist tuženog. Rezervisanje po ovom osnovu nije vršeno.

DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Klijent revizije je iskazao da nije imao značajnih događaja nakon datuma sačinjavanja finansijskih iskaza, koji bi trebali biti evidentirani u ovom Izvještaju.